

Llengües mitjanes i llengües internacionals en contacte a Catalunya i Estònia en l'era *glocal*. Una anàlisi sociolingüística comparada.

Josep Soler Carbonell

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tesisenxarxa.net) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tesisenred.net) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tesisenxarxa.net) service has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized neither its spreading and availability from a site foreign to the TDX service. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service is not authorized (framing). This rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

Departament de Lingüística General
Universitat de Barcelona

Llengües mitjanes i llengües internacionals en contacte
a Catalunya i Estònia en l'era *glocal*

Una anàlisi sociolingüística comparada

Tesi que presenta Josep Soler Carbonell per optar al títol de
doctor en Lingüística

Director de la tesi: Albert Bastardas i Boada
Programa de doctorat: Lingüística i
Comunicació, bienni 2006-2008

Barcelona, setembre de 2010

Annexos

<u>Annexos</u>	1
<u>Annex 1: Extractes de les entrevistes a Estònia</u>	625
<u>Annex 2. Extractes de les entrevistes a Catalunya</u>	695
<u>Annex 3: Les enquestes de Tallin</u>	753
<u>Annex 4: Resultats de les enquestes de Tallin</u>	758
<u>Annex 5: Les enquestes de Barcelona</u>	764
<u>Annex 6: Resultats de les enquestes de Barcelona</u>	769

Annex 1: Extractes de les entrevistes a Estònia

A continuació presentem els fragments sencers de les transcripcions de les entrevistes citades en el capítol en què hem exposat les dades obtingudes del nostre treball de camp a Estònia (capítol IV). Oferim la versió original (en estonià, rus o anglès) i la nostra traducció al català a un costat. En alguns casos no hi ha versió original perquè vam realitzar l'entrevista directament en català o en castellà.

Tant en les transcripcions dels textos originals en estonià o rus, com en les traduccions al català, s'ha mantingut el llenguatge oral en què van dur-se a terme, visible sobretot en el lèxic. No hem utilitzat signes diacrítics ni símbols especials per la següent raó: hem cregut que d'aquesta manera facilitaríem la lectura del text, amb un llenguatge més fluid. Recordem que els codis emprats per mantenir l'anonimat dels informants responen a uns criteris concrets, els quals ja han estat explicats en el cos del treball (vegeu pàgina 344-345).

<p>[IV.2.1.1]</p> <p>JE1DEL1RUS: Начинаешь всегда по-эстонски, потом смотришь, если обслуживающий русский, то переходишь, хотя даже часто бывает так, что всё равно, говоришь на эстонском.</p> <p>QUEST: Да?</p> <p>JA1DEL1RUS: Даже если другой человек русский, всё равно говоришь по-эстонски.</p> <p>QUEST: Даже если он или она, заметили, что вы русские, всё равно говорите по-эстонски?</p> <p>JA1DEL1RUS: Да, всё равно.</p>	<p>[IV.2.1.1]</p> <p>JE1DEL1RUS: Sempre comences en estonià. Després, si veus que qui t'atén és rus, aleshores canvies, tot i que fins i tot a vegades passa que és igual, continues parlant en estonià.</p> <p>QUEST: Sí?</p> <p>JA1DEL1RUS: Encara que l'altre persona sigui russa, és igual, parles en estonià.</p> <p>QUEST: Encara que ell, o ella, s'adoni que sou russes, és igual, continueu en estonià?</p> <p>JA1DEL1RUS: Sí, és igual.</p>
<p>[IV.2.1.2]</p> <p>JA1DEL1RUS: Да. Я только вчера шла в городе с подругой,</p>	<p>[IV.2.1.2]</p> <p>JA1DEL1RUS: Sí, per exemple, ahir mateix anava caminant pel</p>

<p>группа людей русских спросила нас что-то по-эстонски, и мы ответили на эстонском. Только позже поняли, что мы все русские.</p>	<p>centre amb una amiga i un grup de persones russes ens van preguntar alguna cosa en estonià, i vam contestar-los en estonià. Només més tard ens vam adonar que érem russos tots plegats.</p>
<p>[IV.2.1.3] QUEST: Какой язык ты используешь, когда начинаешь разговор? JE1HTQL1RUS: Эстонский. Больше и больше людей говорят по-эстонски в Эстонии. Те люди, которые русские, они как-бы тоже эстонский знают, а те люди, которые эстонцы, они часто русский не знают, поэтому, говоришь по-эстонски, и так и так поймут. Потом может быть ясно, лучше на русском говорить или нет. Но обычно видно, на самом деле, кто русский, кто эстонский.</p>	<p>[IV.2.1.3] QUEST: Quina llengua utilitzes, quan comences una conversa? JE1HTQL1RUS: Estonià. Moltíssima gent parla estonià a Estònia. Els russos també més o menys saben estonià, i els estonians, sovint no saben rus, per tant, parles en estonià, i tant d'una manera com de l'altra, t'entenen. Després, pot ser que sigui clar, si val més parlar en rus o no. Però de fet, normalment ja es veu, qui és rus i qui estonià.</p>
<p>[IV.2.1.4] QUEST: На улицах, когда вам нужно информацию спросить, как обратитесь, на эстонском, или на русском? JT3DTQL1RUS: Я - все время на эстонском. Мне, наверное, уже проще как-то. JM3DPENSL1RUS: Ну, я, если скажем, сразу видно, если человек не понял, могу переобратиться на эстонском. JT3DTQL1RUS: Опять же ситуация. Если я вижу, что человек мало понимает по-эстонски, могу употреблять русский.</p>	<p>[IV.2.1.4] QUEST: I al carrer, quan heu de demanar informació, quina llengua utilitzeu, l'estonià o el rus ? JT3DTQL1RUS: Jo parlo sempre en estonià. Probablement m'és més fàcil, a mi, d'alguna manera. JM3DPENSL1RUS: Bé, jo, diguem que ja es veu de seguida, si la persona no t'entén, puc tornar-ho a intentar en estonià. JT3DTQL1RUS: Novament depèn de la situació. Si veig que la persona no m'entén en estonià, puc fer servir el rus.</p>

<p>[IV.2.1.5]</p> <p>QUEST: А потом, когда ты, например, на улице и нужна информация, тогда на каком языке ты спросишь, на эстонском?</p> <p>LI3HEMPL1RUS: На эстонском, да, конечно. Я и в магазинах больше, но я вижу, кто меня обслуживает, это опыт, экспириенс. Конечно отличаешь, как правило, но не всегда. С этим проблем нет.</p> <p>QUEST: И если тебе начинают говорить на эстонском, тогда ты на каком язык отвечаешь?</p> <p>LI3HEMPL1RUS: Конечно на эстонском. Это проблема? Нет (jo diria que una persona volia fer una pregunta e respoderla ella mateix, es normal en ruso, cres que va ser això: Это проблема? Нет.), нет никаких проблем.</p>	<p>[IV.2.1.5]</p> <p>QUEST: Quan ets al carrer i et fa falta alguna informació, llavors en quina llengua preguntes, en estonià?</p> <p>LI3HEMPL1RUS: En estonià, sí, és clar. A les botigues, moltes vegades, observo a qui m'està atenent, és l'experiència. És clar que pots fer la diferència, per norma general, però no sempre. En això no hi ha cap problema.</p> <p>QUEST: I si se t'adrecen en estonià, aleshores en quina llengua contestes?</p> <p>LI3HEMPL1RUS: Evidentment que en estonià. Això no és cap problema, no hi ha cap problema.</p>
<p>[IV.2.2.1]</p> <p>QUEST: Тогда видно, если человек русский или эстонец?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Ну не всегда.</p> <p>JT1DEL1RUS: Обычно.</p> <p>JK2DTQL1RUS: У старших более видно.</p> <p>LI3HEMPL1RUS: Молодёжь - очень трудно.</p>	<p>[IV.2.2.1]</p> <p>QUEST: Per tant, es veu si una persona és russa o estoniana?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Bé, no sempre.</p> <p>JT1DEL1RUS: Normalment sí.</p> <p>JK2DTQL1RUS: Amb els més grans és més clar.</p> <p>LI3HEMPL1RUS: Amb el jovent és molt difícil.</p>
<p>[IV.2.2.2]</p> <p>QUEST: Aga kuidas te oskate nagu teha erinevust eesti ja venelased?</p>	<p>[IV.2.2.2]</p> <p>QUEST: Podeu fer la diferència entre estonians i russos?</p> <p>JA2HTQL1EST: La diferència?</p>

<p>JA2HTQL1EST: Vahet?</p> <p>QUEST: Jah, vahet.</p> <p>JA2DTQL1EST: Raske seletada.</p> <p>JA2HTQL1EST: Ei, seda ei ole raske.</p> <p>QUEST: Eriti, ma kuulsin, et eriti on vana inimesed...</p> <p>JA2DTQL1EST: Hästi erinevad.</p> <p>QUEST: Lihtsaim, jah?</p> <p>JA2DTQL1EST: On, küll, jah.</p> <p>QUEST: Aga noored...</p> <p>JA2DTQL1EST: Noortel on raskem.</p> <p>JA2HTQL1EST: Jah.</p> <p>JA2DTQL1EST: Vene keele noored on assimileerinud siia.</p> <p>JA2HTQL1EST: Aga muidugi ikka teed vahet.</p> <p>JA2DTQL1EST: [Nimi], vaata palun need kahekümneaastased...</p> <p>JA2HTQL1EST: Ei, kahekümneaastased võib-olla tõesti... Aga minu vanused, kuskil kolmekümnendatest eluaastatest ja vanemad seal teed juba vahet. Kogu see riietus...</p> <p>JA2DTQL1EST: Pilk.</p> <p>JA2HTQL1EST: Pilk.</p> <p>QUEST: Mis on pilk?</p> <p>JA2HTQL1EST: Noh, silmad, kuidas vaatavad teistmoodi, siis...</p> <p>JA2DTQL1EST: Et noortel on see raskem sest praegu on segad, sega perest, on ju?</p> <p>JA2HTQL1EST: Noh, noortel sa saad vahet teha, kui seal seisab</p>	<p>QUEST: Sí, la diferència.</p> <p>JA2DTQL1EST: És difícil de dir.</p> <p>JA2HTQL1EST: No, no és gens difícil!</p> <p>QUEST: Sobretot he sentit dir que la gent gran...</p> <p>JA2DTQL1EST: Són molt diferents.</p> <p>QUEST: I aleshores amb ells és més fàcil, oi?</p> <p>JA2DTQL1EST: I tant, sí.</p> <p>QUEST: Però amb els joves...</p> <p>JA2DTQL1EST: Amb els joves és més difícil.</p> <p>JA2HTQL1EST: Sí.</p> <p>JA2DTQL1EST: Els joves russos han estat assimilats aquí.</p> <p>JA2HTQL1EST: Però de qualsevol manera, pots fer la diferència.</p> <p>JA2DTQL1EST: [Nom de la persona], sisplau, mira aquests joves de vint anys...</p> <p>JA2HTQL1EST: No, amb els de vint anys potser realment... però amb els que són una mica més grans, potser a partir d'uns trenta, llavors sí que pots fer la diferència. Amb tot el que és la manera de vestir-se...</p> <p>JA2DTQL1EST: La mirada.</p> <p>JA2HTQL1EST: La mirada.</p> <p>QUEST: Què és "la mirada" [en estonià: <i>pilk</i> pot voler dir mirada o aspecte]?</p> <p>JA2HTQL1EST: Bé, doncs els ulls, com et miren d'una altra manera, doncs...</p>
---	---

<p>noorte gruppi eemal kuskil. Sa kuuled juba milest nad räägivad, sa näed, kuidas nad käituvad...</p> <p>JA2DTQL1EST: Siiski vene pois eristab.</p> <p>JA2HTQL1EST: Ma seda tahan just öelda, viieteist kuueteist vene poisse, sa näed kohe ära, aha, vene poiste kampaania tuleb. Sütitavad maha, reeglina kõri auk on lahti, kogu see käitumine on see huligaani käitumine.</p> <p>QUEST: Natukene nagu...</p> <p>JA2DTQL1EST: Ja rappimehed.</p> <p>QUEST: Jah, hip-hop.</p> <p>JA2HTQL1EST: Hip-hoppi mehed. jah. Täpselt, täpselt. Sa saad aru, sellest.</p> <p>QUEST: Ja naised, või tütrad, ma kuulsin, et nad on nagu barbid, või nagu "over the top".</p> <p>JA2DTQL1EST: Jah, väga hoolitseb.</p> <p>JA2HTQL1EST: Mini selik, kõrva rõngad see peal. Hästi ära...</p> <p>JA2DTQL1EST: Ei, [Nimi]!</p> <p>JA2HTQL1EST: Reeglina, kui pidu, peol kuskil.</p>	<p>JA2DTQL1EST: És que amb els joves, això ara ja és més difícil, perquè ara ja estan barrejats, vénen de famílies mixtes, no?</p> <p>JA2HTQL1EST: Bé, però amb els joves sí que pots fer la diferència quan per exemple veus un grup de joves davant teu. Escoltes ja en quina llengua parlen, observes, com es comporten...</p> <p>JA2DTQL1EST: De qualsevol manera, un jove rus sempre es distingeix.</p> <p>JA2HTQL1EST: Justament això volia dir, un jove rus de quinze o setze anys, de seguida ho veus, i tant, veus pel carrer si ve un grup de nois russos. Són exagerats, per norma general porten el coll de la camisa descordat, es comporten com una mena de <i>hooligans</i>.</p> <p>QUEST: Una mica com [fent gest de hip-hop]...</p> <p>JA2DTQL1EST: Sí, <i>rappers</i>.</p> <p>QUEST: Sí, hip-hop.</p> <p>JA2HTQL1EST: <i>Rappers</i>, sí. Exacte, exacte. Ho entens, això.</p> <p>QUEST: I les dones, o les noies, he sentit que són com <i>barbies</i>, o una mica com "over the top"?</p> <p>JA2DTQL1EST: Sí, cuiden molt el seu aspecte.</p> <p>JA2HTQL1EST: Amb mini-faldilla, amb un collar així al voltant, ben...</p> <p>JA2DTQL1EST: No, [Nom de la persona]!</p> <p>JA2HTQL1EST: Bé, per norma general, com si anessin a una festa a algun lloc. [riuen]</p>
---	---

[IV.2.2.3]

JK1DEL1EST: Alguna cosa més dels rusos: a Estònia, caminant pel carrer normalment pots distingir entre russos i estonians.

JM1DEL1EST: Sí, és molt fàcil.

JK1DEL1EST: Sí, per l'aparença. Sobretot les dones grans. Les “babes”¹ russes són força diferents de les estonianes.

QUEST: En quin sentit?

JK1DEL1EST: Per la roba, de la manera com caminen.

JM1DEL1EST: I sempre un abric de pell.

JK1DEL1EST: Sí, de pell, i sabates de taló. I les més joves, també sempre molt maquillades.

JM1DEL1EST: Sí, són maques, però són també molt *barbies*.

JK1DEL1EST: Són molt “over the top”.

QUEST: I quan les veieu pel carrer, penseu mira, uns russos.

JM1DEL1EST: Sí, però res més, perquè sí que ja hi estem acostumades.

JK1DEL1EST: Sí, però pots veure si són estonianes o russes.

[IV.2.2.4]

JM1HEL1OTHER: O sea, la cosa es, la prueba buena es que, cuando voy por la calle y uno va viendo la gente que viene, que va, que llega, no? Y ves a una persona y dices “seguro que es...” y habla y dice algo y cuando habla lo dice en ruso, no? Y yo, exacto, punto pa' mí! Que va a, sabes, que es eso, que antes de que llegue, y cuando habla y lo escuchas, dices, ahí está.

[IV.2.2.5]

QUEST: Kui siis tänaval teil on vaja mingit infot küsida, kellele te pöördute, kas te oskate nagu, teha eranivust, kes on venelane, kes on eestlane?

JA2HTQL1EST: Väga kerge vabaga.

[IV.2.2.5]

QUEST: Quan sou al carrer i us fa falta algun tipus d'informació, a qui us dirigiu?, sou capaços de fer la diferència entre un rus i un estonià?

JA2HTQL1EST: Molt fàcilment, sí.

¹ De “babuixka”, que vol dir “àvia” en rus.

<p>QUEST: Väga kerge, jah?</p> <p>JA2HTQL1EST: Jah, jah.</p> <p>QUEST: Ja siis te valiksite, kui on võimalik valida?</p> <p>JA2DTQL1EST: Siin Tallinnas küll. Aga näiteks, kui sa oled Jõhvis, või Kohtla-Järvel, siis sul ei ole valiku. Siis sa küsid järgmisest inimesest.</p>	<p>QUEST: És fàcil, oi?</p> <p>JA2HTQL1EST: Sí, sí.</p> <p>QUEST: I aleshores, escolliríeu, si poguéssiu fer-ho?</p> <p>JA2DTQL1EST: Aquí a Tallin sí. Però, per exemple, si ets a Jõhvi o a Kohtla-Järve, aleshores no tens pas elecció. Aleshores preguntes al primera que passa.</p>
<p>[IV.2.2.6]</p> <p>QUEST: Per tant, si heu de preguntar alguna informació, distingiríeu entre si preguntar a russos o a estonians?</p> <p>JM1DEL1EST: Sí, per la llengua.</p> <p>JK1DEL1EST: Si pots triar. Segurament sí que triaria de preguntar a algú estonià. I els nois russos també porten no sé, els cabells com d'una manera distinta, pots veure que són russos, em sembla que sí. I a Valga també tenen els cotxes com tunejats, amb la música alta.</p>	
<p>[IV.2.3.1]</p> <p>QUEST: Ты думаешь, что это важно - хорошо говорить по-эстонски?</p> <p>JE1HTQL1RUS: В Эстонии? Да, я думаю это важно. Сложно найти хорошую работы без этого, но это просто, если не говоришь на языке, на котором большинство говорят. Я это лично знаю, что если эстонский хорошо знаешь, у тебя больше хороших возможностей. И возможности, и круг общения расширяются, много много очень плюсов.</p>	<p>[IV.2.3.1]</p> <p>QUEST: Creus que és important parlar bé estonià?</p> <p>JE1HTQL1RUS: A Estònia? Jo crec que és important. És difícil trobar una bona feina sense parlar-lo, però és simplement sempre així, si un no parla la llengua que parla la majoria. Ho sé per pròpia experiència, que si parles bé estonià, tens moltes més bones oportunitats. Les oportunitats d'establir relacions s'amplien, tens molts, molts més punts a favor.</p>
<p>[IV.2.3.2]</p> <p>QUEST: Да нет, как считаете, эстонский язык, важен, не важен?</p>	<p>[IV.2.3.2]</p> <p>QUEST: No, però, vull dir si trobeu que és important parlar estonià, o no?</p>

<p>JK1DTNQL1RUS: А, да, но в Эстонии он важен. Но в другой стране, он вообще не важен.</p> <p>J12HTQL1RUS: Нет, на самом деле можно здесь жить не зная эстонского.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Ну, да. У меня муж, например, он не знает вообще.</p>	<p>JK1DTNQL1RUS: Ah, sí, a Estònia és important. Però en qualsevol altre país, no ho és gens.</p> <p>J12HTQL1RUS: No, però de fet, es pot viure aquí sense parlar estonià.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Bé, sí, el meu marit, per exemple, no parla gens d'estonià.</p>
<p>[IV.2.3.3]</p> <p>J12HTQL1RUS: Но тогда жизнь тяжелее. На пример, я знаю девушку, она познакомилась с её мужем в России, они приехали сюда и он вообще не знает эстонского языка, так что им очень тяжело. Если получает какие-то задания, он не понимает. Это его проблема, он должен приходить и спрашивать: “Пожалуйста, переведите мне, что тут написано”.</p>	<p>[IV.2.3.3]</p> <p>J12HTQL1RUS: Però aleshores és més complicat [si un no parla estonià]. Per exemple, sé d'una noia que va conèixer el seu marit a Rússia, van venir cap aquí i ell no parla gens d'estonià, amb la qual cosa se'ls fa tot molt difícil. Si se li planteja alguna tasca, no l'entén. És un problema que té, han d'anar i preguntar “sisplau, traduíu-me això que hi ha escrit aquí”.</p>
<p>[IV.2.3.4]</p> <p>QUEST: И вы думаете, что говорить на эстонском будет вам помогать?</p> <p>JE1DEL1RUS: Ну да, если в Эстонии, то конечно. Это основной же.</p>	<p>[IV.2.3.4]</p> <p>QUEST: Creieu que us ajudarà, el fet de parlar estonià?</p> <p>JE1DEL1RUS: Doncs sí, si vivim a Estònia, és clar. És que és bàsic.</p>
<p>[IV.2.3.5]</p> <p>QUEST: Ты думаешь, что говоря только на русском можно проживать в Эстонии?</p> <p>J13HEMPL1RUS: Нет, если на северо-востоке живёшь, то мне кажется, что да. А если в Таллинне,</p>	<p>[IV.2.3.5]</p> <p>QUEST: Creus que parlant només rus es pot viure a Estònia?</p> <p>J13HEMPL1RUS: No. Si vius al nord-est, aleshores em sembla que sí. Però si vius a Tallin, naturalment que no. Tindràs</p>

то нет, конечно. Проблема будет, надо учить.	problemes, has d'estudiar [estonià].
<p>[IV.2.3.6]</p> <p>QUEST: Siis võib küll Eestis elada ilma eesti keeleta, või?</p> <p>JA2DTQL1EST: Võib küll, väga hästi.</p> <p>JA2HTQL1EST: Põhimõttes küll. Aga teatud piirini.</p> <p>JA2DTQL1EST: Seal võib-olla mingi haridus, mingit elukutse, elektrik, või montöör, IT mees, kus sa saad hakkama, või marjak, eks ole.</p> <p>QUEST: Jah.</p> <p>JA2HTQL1EST: Kui sa ütleme arvutid tegeled, noh arvutiga ju sa seal ei räägi. Ja poes, Selveris või Kaubamajas, sul ei ole vaja ühtegi sõna öelda. "Tere", "head aega", "palun", "tänan", <i>finito</i>, kõik.</p>	<p>[IV.2.3.6]</p> <p>QUEST: Aleshores, es pot viure a Estònia sense parlar estonià?</p> <p>JA2DTQL1EST: I tant que es pot, i molt bé!</p> <p>JA2HTQL1EST: En general es pot, però amb algunes limitacions.</p> <p>JA2DTQL1EST: Hi pot haver alguna professió, alguna feina, com ara electricista, muntador, algú que es dediqui a les tecnologies, aleshores pots sortir-te'n, o mariner, oi?</p> <p>QUEST: Sí.</p> <p>JA2HTQL1EST: Si et dediques als ordinadors, bé, doncs allà un no parla pas. O en botigues. Al Selver o al Kaubamaja, no has de parlar amb ningú. "Hola", "adéu", "sisplau", "gràcies", <i>finito</i>, això és tot.</p>
<p>[IV.2.3.7]</p> <p>- "Vene keel teise võõrkeelena oleks väga vajalik."</p> <p>- "Et vene keel meelest ei läheks kuulan, vaatan vene programme.Vene keele oskus on oluline, sest see on Eesti suure vabariigi keel."</p> <p>- "Kui oskad mõlemat keelt on sul palju lihtsam elada Eestis. Ma tahan, et mu laps saab juba noorelt vene keele suhu, sest tal on siis lihtsam, sellepärast ma vene keelt praegu õpingi, et saaksin õpetada ka last."</p>	<p>[IV.2.3.7]</p> <p>- "El rus com a segona llengua estrangera seria molt necessari."</p> <p>- "Per tal de no oblidar el rus, escolto i miro programes russos. El domini del rus és important, perquè és una llengua gran a la república d'Estònia."</p> <p>- "Si domines les dues llengües, t'és molt més fàcil viure a Estònia. M'agradaria que el meu fill dominés el rus ja des de ben petit, perquè així ho tindria millor. Per això ara estudio rus, per tal de poder-n'hi ensenyar també a ell."</p>
[IV.2.3.8]	[IV.2.3.8]

<p>JA2DTQL1EST: Mina näiteks õpiks vene äri keelt, sest ma üldse ei saa mitte midagi aru sellist. Näiteks, kuidas on nagu, kui on vaja lepingut teha...</p> <p>QUEST: Et "business" siis teha.</p> <p>JA2DTQL1EST: Et see on nagu end arendama, jah.</p>	<p>JA2DTQL1EST: Jo, per exemple, estudiaria rus per fer negocis, perquè no hi entenc absolutament res. Per exemple, com es fa, quan has d'escriure un contracte...</p> <p>QUEST: Per negocis, doncs.</p> <p>JA2DTQL1EST: Sí, per créixer en aquest sentit, sí.</p>
<p>[IV.2.3.9]</p> <p>JK1DEL1EST: Ah, sí! Jo vaig anar a una entrevista de treball i em van demanar que parlés rus, i jo, ahh...!</p> <p>[riuen]</p> <p>QUEST: Quina entrevista era, per quina feina?</p> <p>JK1DEL1EST: Pel [Nom d'un banc], fa un any. Necessites saber parlar rus, per treballar aquí a Tartu. A Valga és més fàcil, hi ha molta gent que pensa que a Valga hi ha molts, molts russos, però no n'hi ha tants, i normalment parlen estonià, amb accent fort, però el parlen. Jo tinc amics que són russos i parlen estonià molt bé.</p> <p>QUEST: I què vas fer en aquesta entrevista?</p> <p>JK1DEL1EST: Ahh [riu], pànic. Vaig dir només potser algunes paraules, no sé, és que jo mai he dit que sí que sabia parlar rus, no vaig mentir. No sé.</p>	
<p>[IV.2.3.10]</p> <p>JE1DEL1RUS: Я например работала в отеле, когда видят, что говорю по-русски, то меня сразу берут на работу, много людей приезжают из России, много туристов. Умные люди, они понимают, что это нужный язык. Это показывает, что это надо для бизнеса, для цели.</p> <p>QUEST: То есть пока ещё мало эстонцев, кто считает, что русский язык - нужен?</p>	<p>[IV.2.3.10]</p> <p>JE1DEL1RUS: Jo, per exemple, vaig treballar en un hotel. Quan van veure que parlava rus, em van contractar de seguida. Hi ha molta gent que ve de Rússia, molts turistes. Les persones intel·ligents entenen que és una llengua necessària. Això demostra que és necessària per als negocis, per als objectius.</p> <p>QUEST: Creieu que encara hi ha pocs estonians, que pensen que el rus és necessari?</p>

<p>JA1DEL1RUS: Будем надеяться, что их больше.</p> <p>JM1DEBILING: Нет, правильно, я думаю, что молодёжь, они уже понимают это.</p>	<p>JA1DEL1RUS: Esperem que cada vegada n'hi ha més.</p> <p>JM1DEBILING: No, però és veritat, jo crec que els joves ja ho entenen, això.</p>
<p>[IV.2.3.11]</p> <p>JT3DTQL1RUS: [...] И все таки здесь в школе языков, они ходят за свои денги, правильно? И у меня - четыре группы, это все-таки много. И все эстонцы, вечером, которые хотят русский язык выучить.</p> <p>QUEST: Интересно именно узнать, почему они хотят русский язык знать?</p> <p>JM3DPENSL1RUS: Для работы.</p> <p>JT3DTQL1RUS: Им по работе нужно. Есть несколько, которые уже четыре года ходили, и для них это почти как хобби.</p> <p>QUEST: Им нравится язык, наверное, да?</p> <p>JT3DTQL1RUS: Да, потому что мы ходим с ними вместе, я, например, говорю, пойдемте вечером в театр, пойдемте. И вот они с удовольствием идут в театр.</p> <p>JM3DPENSL1RUS: Конечно.</p> <p>QUEST: А много ли эстонцев такого мнения, что русский язык нужный и его хорошо изучать?</p> <p>JT3DTQL1RUS: Но они уже понимают, что Россия - это рядом. Многие уже связаны с бизнесами в России. У меня</p>	<p>[IV.2.3.11]</p> <p>JT3DTQL1RUS : [...] I a més a més, aquí a l'escola de llengües, vénen pel seu propi peu, pagant-se els cursos amb diners de les seves butxaques, oi? I tinc quatre grups, que en realitat és molt. I tots són estonians, que vénen a la tarda i que volen estudiar rus.</p> <p>QUEST: Seria interessant saber específicament per què volen saber rus.</p> <p>JM3DPENSL1RUS: Per la feina.</p> <p>JT3DTQL1RUS: Els és necessari per la feina. N'hi ha alguns que ja fa quatre anys que vénen, per ells ja és gairebé com un hobby.</p> <p>QUEST: A ells els agrada la llengua, segurament, oi?</p> <p>JT3DTQL1RUS: Sí, perquè amb ells anem junts. Per exemple, els dic, anem un dia el vespre al teatre. I amb molt de gust, anem al teatre.</p> <p>JM3DPENSL1RUS: Clar.</p> <p>QUEST: Però aquesta és una idea que tenen molts estonians, que el rus és una llengua necessària, que és bo d'estudiar-la?</p> <p>JT3DTQL1RUS: Sí, ells ja ho entenen, que Rússia està a la vora. Molts tenen relacions de negocis amb Rússia. Tinc un estudiant, el qual tenia un negoci als boscos de Sant Petersburg. Per ell, per</p>

<p>студент, который занимается бизнесом, лесом, в Санкт-Петербурге. Ему, например, русский, вот так нужен.</p> <p>QUEST: Потому что я тоже вижу многие, которые говорят: «Нет, не нужно, не хотим... »</p> <p>JT3DTQL1RUS: Те, которые не хотят, они сюда и не придут. Сюда придут те, которым или нравится, или нужен по работе.</p>	<p>exemple, el rus és molt necessari.</p> <p>QUEST: Perquè també veig que hi ha molta gent que diu que “no, que no és necessari, que no volem...”</p> <p>JT3DTQL1RUS: Els que no volen, no vénen aquí [a l’escola]. Aquí vénen els que o bé els agrada, o bé la necessiten per la feina.</p>
<p>[IV.2.3.12]</p> <p>JM1DEL1EST: Jo fa molt poc vaig intentar parlar rus a Finlàndia. A un castell. Perquè hi havia una guia que intentava parlar finès amb nosaltres, però nosaltres vam pensar que tenia una accent molt fort, i després ens va dir que era russa, i tal. Jo crec que ara la gent més jove té una opinió diferent del rus, que volen estudiar-lo i sí, perquè ells no tenien aquesta “obligació”.</p>	
<p>[IV.2.3.13]</p> <p>JK1DEL1EST: No, per exemple la meva germana, que té 18 anys, a ella no li agrada gens estudiar rus, i l’estudia a l’escola. És que pots elegir les llengües al col·legi, si comences amb alemany, després tens anglès, i després rus.</p>	
<p>[IV.2.3.14]</p> <p>QUEST: Aga siis need kes ei oska väga hästi vene keelt, kas Te õpiksite seda?</p> <p>JR1DEL1EST: Ma tahan hispaania keelt paremini veel õppida, muu jaoks aega ei ole.</p> <p>JP1HTQL1EST: Ei oska.</p> <p>JI2DTQL1EST: Kui oleks olnud vabatahtlik, mina praegu enam ei oleks küll õppinud. Praegu ma valiksin siis prantsuse, itaalia, mingid muud keeled, maailm on natuke suurem kui ainult Venemaa. Kõige suurem keel on ju tegelikult hiina keel ja siis on</p>	<p>[IV.2.3.14]</p> <p>QUEST: I dels que no parleu gaire rus, l’estudiaríeu, ara?</p> <p>JR1DEL1EST: Vull aprendre millor l’espanyol, no tinc temps per altres [llengües].</p> <p>JP1HTQL1EST: No en sé.</p> <p>JI2DTQL1EST: Si hagués estat de lliure elecció, ara segur que no l’hauria estudiat. Ara estudiaria potser francès, italià o alguna altra llengua, el món és una mica més gran, que no pas només Rússia. La llengua més gran és de fet el xinès i després l’espanyol, i tothom parla anglès. Jo no triaria el rus.</p>

<p>hispaania keel ja kõik räägivad inglise keelt. Ma ise enam ei valiks vene keelt.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Ma ei ole selles küll päris kindel, ma võib-olla valiksin, ma ei tea.</p> <p>JR1DEL1EST: Kui Sa nüüd tahad Eestist ära minna, siis Sul on vaja hoopis teisi keeli....</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Ma arvan, et ma ei ole inimene kes tahaks Eestist ära minna. Olgu siis mis on, ma ei lähe siit mitte kunagi.</p> <p>JI2DTQL1EST: Ma tahaks küll hiina keelt õppida.</p> <p>JR1DEL1EST: Mis Sa selle vene vene keelega.....</p> <p>JI2DTQL1EST: Minu töö on 13 aastat olnud, et ma reisin hästi palju ja, ja ja seotud erinevate riikidega. Mul ei ole mitte kuskil vene keelt veel vaja läinud. Ma saan lihtsalt aru kui venelased räägivad ja aga ise ma ei ole pidanud kasutama seda kuskil.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Aga mina küll tundsin, et ma olen ka käinud reise ajal, et vene keelest on ikka palju kasu, kui käia seal Horvaatias näiteks, Sloveenias, Poolas, et kõiki neid keeli ei jõua õppida, et tegelikult vene keele baasil on seal võimalik päris hästi hakkama saada. See on kasulik.</p> <p>JI2DTQL1EST: Ei noh minul on hea meel, et ma seda pidin õppima. Aga noh praegu ma enam ei valiks.</p>	<p>JÕ3DTQL1EST: Jo no n'estic gaire segura, d'això, no ho sé.</p> <p>JR1DEL1EST: Si ara vols marxar d'Estònia, et faran falta probablement altres llengües...</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Jo no crec que vulgui marxar d'Estònia. Sigui com sigui, no marxaré.</p> <p>JI2DTQL1EST: Jo sí que voldria estudiar xinès.</p> <p>JR1DEL1EST: Per què penses que el rus...</p> <p>JI2DTQL1EST: Fa 13 anys que treballo a la meva feina, amb la qual he de viatjar força i... relacionada amb diferents països. No he hagut de fer servir el rus mai. L'entenc fàcilment, quan el parlen els russos, però personalment no l'he hagut de fer servir enlloc.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Doncs jo, de fet, sí que em va semblar que quan viatges et pot ser útil, el rus, quan vas per exemple a Croàcia, Eslovènia, Polònia, no pots pas aprendre totes aquestes llengües, i de fet amb un coneixement de rus bàsic te'n pots sortir més o menys bé. És útil, en aquest sentit.</p> <p>JI2DTQL1EST: Sí, sí, clar que sí, no em sap pas greu haver-lo hagut d'estudiar. Però ara com ara, no l'escolliria.</p>
<p>[IV.2.3.15]</p> <p>“Ei oska vene keelt; isegi kui räägitakse, ei oska vastata. Meediat</p>	<p>[IV.2.3.15]</p> <p>“No parlo rus; encara que em parlin en rus, no puc contestar en</p>

<p>(TV, raadio, muusika) vaatan, kuulan ka inglise ja hispaania keeles. In Estonia, one must know Estonian. The need to speak Russian depends on the person, but should not restrict Estonians from getting a job. Estonian language in the world is useless, and if I should live in another country, I would speak the language and also teach it to my children.”</p>	<p>aquesta llengua. Pel que fa als mitjans de comunicació (tele, ràdio, música), els miro i escolto en anglès i també en espanyol. A Estònia, un ha de saber estonià. La necessitat de parlar rus depèn de cadascú, però no hauria de representar un impediment per als estonians d’aconseguir una feina. L’estonià, en el món, no serveix per res, i si visqués en un altre país, parlaria la llengua i l’ensenyaria també als meus fills.”</p>
<p>[IV.2.4.1] QUEST: [...] Mis teile meeldib oma keelest? JA2HTQL1EST: Eesti keelest? QUEST: Jah. JA2HTQL1EST: mis sulle meeldib eesti keelest? QUEST: See on alati väga raske küsimus, kui ma küsin seda. JA2DTQL1EST: Ütleme niimoodi, et me identifitseerime selle keelega, et see on meie nagu, osa identiteedist, ja mida rohkem, nagu on pärit maailmas ringi, eks ole. Oma väike keel, ja oma selle identiteed, see on natukene teistsugune, kui need suurem Euroopa või maailma identiteed. Mis sulle meeldib kataloonia keelest? QUEST: Mulle meeldib ka, et see on, vist mul on see natukene, kuidas öelda, "deviated point of view", sest, et ma olen ju lingvist, ja siis ma tean, et need väikesed keeled on rohkem nagu, nad näitavad rohkem inimest ja identiteed, ja mis siis "what binds</p>	<p>[IV.2.4.1] QUEST: [...] Què us agrada, de la vostra llengua? JA2HTQL1EST: De l’estonià? QUEST: Sí. JA2HTQL1EST: [dirigint-se a la seva companya] A tu què t’agrada de l’estonià? QUEST: [observant que no troben la resposta] Sovint és una pregunta difícil. JA2DTQL1EST: Diguem que ens hi identifiquem, amb aquesta llengua, que és com la nostra, com part de la identitat. A més a més, que és com del món, oi? La nostra petita llengua, i la nostra identitat, és com diferent de les grans llengües d’Europa o del món. A tu què t’agrada del català? QUEST: A mi m’agrada també... [pausa] és que jo potser tinc un punt de vista una mica esbiaixat, perquè sóc lingüista, i sé que les llengües petites són més com, que mostren una part més de la</p>

<p>you, what links you to your people".</p> <p>JA2DTQL1EST: Ikkagi see identiteediküsimus, eks ole. Et tänapäevas maailmas on nii palju seda, kuidas öelda siis pealiskaudsed ükskõiksust, on ju? [...] Et see väikese oma see keel, oma kultuur, oma see ühiskond on kuidagi sukest, et see ei ole nii anonüümne, või mis sa arvad?</p> <p>QUEST: Jah, ma olen nõus sellega.</p> <p>JA2DTQL1EST: Eks ju?</p> <p>JA2HTQL1EST: Ja minul võib selline veel, võib-olla lisaksime, et sa oled nagu ühe väikese noh ütlemine natukene ülle miljoni rahva liige, kes räägib tegelikult suhteliselt, ütlemine, raskest ja õpetavad mõnes mõttes ka eksootilist keelt tänapäeva maailmas globaliseerimis maailmas, kus kõik on "in English", eks, see on nagu minu jaoks, nagu omapärane huvitav ja et ta on ikkagi jah, nagu minu keel, ma ütlen.</p> <p>JA2DTQL1EST: Identiteed ikkagi.</p>	<p>persona i de la identitat, són el que et lliga amb la teva gent.</p> <p>JA2DTQL1EST: És això. És una qüestió d'identitat, oi? Que en el món d'avui en dia és tot tan, com dir-ho, indiferent, hi ha tanta indiferència, no? [...] Que aquesta nostra petita llengua, la nostra cultura, la nostra societat és com, una mica com, <i>és que no és anònima</i>, o què en penses tu?</p> <p>QUEST: Sí, hi estic d'acord.</p> <p>JA2DTQL1EST: Eh que sí?</p> <p>JA2HTQL1EST: Per part meva, també hi afegiria potser, que ets com un petit grup de persones, de poc més d'un milió, que parlen, diguem-ne, una llengua difícil i que d'alguna manera l'ensenyen, una llengua exòtica en el món actual de la globalització, on tot és "in English", oi? Això és, per mi, especialment interessant i que és com, sí, com la meua llengua, vull dir.</p> <p>JA2DTQL1EST: Qüestió d'identitat, és això.</p>
<p>[IV.2.4.2]</p> <p>JP1HTQL1EST: Mul on sõber, kelle ema on venelane, isa on eestlane, vist oli vastupidi ja siis ta räägib puhtalt nii ilma aktsendita eesti keelt ja puhtalt, vene keelt.</p> <p>JA1DEL1EST: Aga näiteks mu kaks mu parimat sõbrannat on venelased. Üks tuli paar aastat tagasi Peterburist. Ta õppis suvega minuga koos olles õppis eesti keele nii hästi ära, kui mul on üks</p>	<p>[IV.2.4.2]</p> <p>JP1HTQL1EST: Tinc un amic que la seva mare és russa i el seu pare, estonià, o potser era al revés, així que parla estonià amb puresa, sense accent, i també parla rus perfectament.</p> <p>JA1DEL1EST: Però per exemple, dos de les més millors amigues són russes. L'una va arribar fa dos anys de Sant Petersburg. Va estudiar estonià un estiu estant amb mi i ho va fer tan bé, però per</p>

<p>sõber kes on elanud elu aeg siin, aga räägib ikka aktsendiga. Ja üks teine sellel sõbra õde on ka elanud, see räägib ka nii puhtalt, et ei ole arugi saada, et räägiks nagu aktsendiga, aga peres räägib nagu vene keeles. Aga minuga nagu täiesti puhtalt, ta käib minuga ühes klassis.</p>	<p>altra banda tinc un amic que ha viscut aquí tota la vida i encara parla amb accent. I la germana d'aquest amic també ha viscut aquí tota la vida, ella parla també amb puresa, sense accent, no pots pas distingir, si parla amb accent, però amb la seva família parla en rus. Però amb mi, parla un estonià perfecte, va amb mi a una classe.</p>
<p>[IV.2.4.3] QUEST: Kas Te arvate, et eesti keel on ohustatud? JI2DTQL1EST JI1DTQL1EST JÕ3DTQL1EST: Jah kindlasti on. QUEST: Ja põhjused? JR1HEL1EST: Inglis keel. JP1HTQL1EST: Nii palju väljendeid ja asju tuleb sealt. JÕ3DTQL1EST: Ja ikkagi vene keel ka. Min arvan, et need väga paljud venelased kes, eriti ei taha eesti keelt õppida, aga isegi kasutavad, kasutavad valesti mõningaid sõnu ja ta hakkab nagu rikkuma. Nad ei räägi ei hästi, lapsed ei räägi hästi, nad hakkavad moonutama seda eesti keelt. Ja pärast tuleb mingi surimuri. Ja eestlased, mis seal salata, ise ka ei viitsi raamatuid enam lugeda. JI1DTQL1EST: Mul on üks töökaaslane, kellel naine on venelane, kodus räägib vene keelt. Ja nüüd see töökaaslane kes on eestlane, räägib ka valesti. JÕ3DTQL1EST: Jah, et me noh et ise ka mandume ja meid on nii vähe ja kui sellised...</p>	<p>[IV.2.4.3] QUEST: Creieu que l'estonià es troba amenaçat? JI2DTQL1EST JI1DTQL1EST JÕ3DTQL1EST: I tant que sí! QUEST: I per quines raons? JR1HEL1EST: Per l'anglès. JP1HTQL1EST: Hi ha tantes expressions que arriben a través d'aquesta llengua. JÕ3DTQL1EST: I també pel rus. Crec que hi ha tants russos que no volen estudiar estonià, però l'utilitzen de tota manera, el fan servir amb errors en algunes paraules, i el comencen a fer malvé. No parlen bé, comencen a deformar l'estonià, i això comença a ser una preocupació important. I també els estonians, per què negar-ho, ells mateixos ja no volen ni llegir. JI1DTQL1EST: Jo tinc un company de feina que està casat amb una russa, a casa seva parlen rus. I ara aquest meu company, que és estonià ja està parlant malament. JÕ3DTQL1EST: Sí, és això, que nosaltres mateixos ens estem</p>

<p>JI2DTQL1EST: No eestlasi jääb vähemaks ka kogu aeg.</p> <p>JP1HTQL1EST: Minema minnakse päris palju...</p> <p>JI2DTQL1EST: Ja ära sõidetakse...</p> <p>JP1HTQL1EST: Mul on 4 sõpra, tuttavat, kes praegu ära välismaal on.</p>	<p>degenerant, i a més és que som tant pocs, i amb això...</p> <p>JI2DTQL1EST: Els estonians som menys, cada vegada menys.</p> <p>JP1HTQL1EST: Hi ha força emigració, sí.</p> <p>JI2DTQL1EST: La gent se'n va...</p> <p>JP1HTQL1EST: Jo tinc quatre amics, coneguts, que ara mateix viuen a l'estranger.</p>
<p>[IV.2.4.4]</p> <p>QUEST: Okay. Mis Sulle meeldib, mis Teile meeldib eesti keeles?</p> <p>?: Jäääär</p> <p>JA1DEL1EST: Ilus kõla</p> <p>QUEST: ilus kõla</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Jüriöö ülestõus</p> <p>JI2DTQL1EST: No ikkagi emakeeles sa saad kõiki oma mõtteid ja tundeid väljendada, mida sa võõrkeeles ikkagi ei suuda. Sa ei tea nii palju sõnu, et neid asju kellelegi selgeks teha või väljendada.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: see on ikka kõige parem keel.</p> <p>JP1HTQL1EST: Tegelikult mulle meeldib inglise keel rohkem.</p> <p>JI2DTQL1EST: Mis asi?</p> <p>JP1HTQL1EST: Inglis keel meeldib rohkem tegelikult. Aga ma olen teda nii kaua õppind ka võib-olla.</p> <p>JA1DEL1EST: Inglis keelt räägivad kõik, eesti keelt räägib ainult</p>	<p>[IV.2.4.4]</p> <p>QUEST: D'acord. Què us agrada de l'esteonià?</p> <p>?: <i>Jäääär</i> [paraula en estonià famosa perquè porta moltes ä, /æ/, que significa "la vora, el marge, del gel"]</p> <p>JA1DEL1EST: Sona bé.</p> <p>QUEST: Sona bé, oi?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: <i>Jüriöö ülestõus</i> [més exemples dels "sons típics" de l'estonià: aquí tenim la ü, com una /u/ francesa, les ö, /oe/, i la õ, una /ø/, so vocàlic posterior mitjà tancat i o arrodonit].</p> <p>JI2DTQL1EST: Bé, és la teva llengua materna, hi pots expressar les teves idees i sentiments, cosa que no pots fer amb les llengües estrangeres. No coneixes tantes paraules, com per expressar aquestes coses amb claredat a algú altre.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: L'estonià és la millor llengua.</p> <p>JP1HTQL1EST: A mi, de fet, m'agrada més l'anglès.</p> <p>JI2DTQL1EST: Què dius ara?</p> <p>JP1HTQL1EST: A mi m'agrada més l'anglès, però és que de fet</p>

<p>1 miljon.</p> <p>JP1HTQL1EST: Mul on pärast inglise keele paras...?</p> <p>QUEST: Mis Teile annab nagu erilist...</p> <p>JR1DEL1EST: Isamaa.</p>	<p>l'he estudiat molt temps, ja, potser per això.</p> <p>JR1DEL1EST: L'anglès, el parla tothom. L'estonià, només 1 milió de persones.</p> <p>JP1HTQL1EST: ¿???=?¿?</p> <p>QUEST: Què sentiu com a extra [amb la vostra llengua materna]?</p> <p>JR1DEL1EST: La pàtria.</p>
<p>[VI.2.4.5]</p> <p>QUEST: parlem una mica de l'estonià, ara: què és el que més us agrada de l'estonià?</p> <p>JK1DEL1EST: m'agrada el so. Sí. Però és molt difícil avaluar la llengua materna. Per nosaltres és molt lògica.</p> <p>JM1DEL1EST: sí, molt lògica, elemental, potser. [riuen]</p> <p>JK1DEL1EST: però per altres.</p> <p>QUEST: és difícil, però es pot pensar, no?</p> <p>JK1DEL1EST: com sona, sí. Perquè al Campus també, quan vam parlar en estonià amb la [nom de la seva companya], tota la gent va dir "ui, quin so" [riuen]. Havíem de fer, no sé, recitar poemes o alguna cosa en la llengua pròpia, i nosaltres vam llegir les frases més boniques en estonià.</p> <p>JM1DEL1EST: quines frases? Perquè n'hi ha una que nosaltres diem que és la frase més bonica en estonià i els finesos diuen que és la seva frase. En estonià és "sõida tasa üle silla" i en finès és no sé, alguna cosa així.</p> <p>JK1DEL1EST: aquest any van escollir les frases més boniques, no sé, amb les oe i ae. Però tot el món va dir que el so era molt bonic, sobretot el noi d'Anglaterra, que ara ja és un fan de l'estonià.</p>	
<p>[IV.2.4.6]</p> <p>QUEST: Что больше всего нравится в русском языке?</p> <p>JE1DEL1RUS: Ну, красивый. Очень много фразеологических выражений, которых нет в других языках. Ну, конечно,</p>	<p>[IV.2.4.6]</p> <p>QUEST: Què us agrada més del rus?</p> <p>JE1DEL1RUS: Doncs és bonic. Hi ha moltes expressions fraseològiques, les quals no trobes en altres llengües. I és clar, la</p>

<p>русская литература.</p> <p>JA1DEL1RUS: Пушкина невозможно читать на другом языке.</p>	<p>literatura russa.</p> <p>JA1DEL1RUS: A Puixkin no se'l pot llegir en una altra llengua.</p>
<p>[IV.2.4.7]</p> <p>JE1HTQL1RUS: Да мне нравится, что как-бы это мой родной язык, и очень большой плюс русского языка это то, что я могу получить любую информацию на родном языке, т.е. по любому предметом, по физике, по технологии, я могу в Интернете посмотреть, что есть как. В другой стране я понимаю, что у людей, которые в Эстонии живут, мало этих возможностей. На эстонском вообще мало есть. Страна маленькая, конечно, и тогда если очень специфические термины, по-английски тоже не помогает, слово не понятно. Но тоже, когда уезжаешь, есть всегда человек, который говорит по-русски и он как-бы будет тебе помогать или подружиться легче с ним. А если только эстонский и английский знаешь, может быть сложнее, не так свободно. Т.е, мне нравится, что им часто пользуются. И даже я как раз читаю литературу, мне нравится также.</p>	<p>[IV.2.4.7]</p> <p>JE1HTQL1RUS: A mi m'agrada, per exemple, que és la meva llengua, i un plus molt important amb el rus és que el puc fer servir per obtenir informació sobre qualsevol tema en la meva llengua materna, és a dir, sobre qualsevol aspecte, ja sigui física, tecnologia... Puc mirar a Internet què trobo i així. Per una altra banda, entenc que la gent que viu a Estònia, no la tenen tant, aquesta possibilitat. En estonià hi ha molt poca cosa. El país és petit, clar, i aleshores si es tracta de termes molt específics, l'anglès tampoc no ajuda, no s'entenen les paraules. Però també, i quan surts fora, hi ha sempre algú o altre que parla rus i t'ajudarà, o us avindreu fàcilment, mentre que si només parles estonià i anglès, pot ser més complicat, no tan fàcil. Per tant, m'agrada el fet que s'utilitzi molt. I també, d'alguna manera, llegeixo literatura, també m'agrada per això.</p>
<p>[IV.2.4.8]</p> <p>QUEST: Что вам нравится в русском языке?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Всё.</p> <p>J12HTQL1RUS: Очень много литературы есть, в Интернете там много информации.</p>	<p>[IV.2.4.8]</p> <p>QUEST: Què us agrada, del rus?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Tot.</p> <p>J12HTQL1RUS: Hi ha molta literatura, a Internet pots trobar molta informació.</p>

<p>QUEST: Информация, да?</p> <p>J12HTQL1RUS: Да.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Кто владеет информацией, тот владеет миром.</p> <p>J12HTQL1RUS: Чувствуешь какие-то нюансы.</p> <p>QUEST: А что-нибудь не нравится?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Нет.</p>	<p>QUEST: Informació, oi?</p> <p>J12HTQL1RUS: Sí.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Qui controla la informació, controla el món.</p> <p>J12HTQL1RUS: Notes alguns matisos.</p> <p>QUEST: I hi ha alguna cosa que no us agradi?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: No.</p>
<p>[IV.2.4.9]</p> <p>JN2EXPL1RUS: Но я бы не говорила, что должны, вот именно слово должны я бы не употребляла. Моя субъективная точка зрения - человек настолько богатый насколько он знает иностранные языки. И поэтому если у эстонцев есть такая хорошая возможность, говорить по-русски, то это их делает только богаче. А если принципиально это не используется, как будто потому что русские плохие, они теряют просто ещё один язык. Я считаю, что богатство определяют не деньгами, а культурным развитием. Т.е. должны? Нет, не должны.</p>	<p>[IV.2.4.9]</p> <p>JN2EXPL1RUS: Jo no diria que [els estonians] han de parlar, sobretot la paraula “han de”, no la faria servir. El meu punt de vista subjectiu és de dir que una persona disposa de més riquesa quantes més llengües estrangeres sap. I per això, si els estonians tenen aquesta oportunitat tan bona de parlar rus, això els enriqueix a ells. Però si per principi no s’aprofita, en el sentit de dir que perquè els russos són dolents, es deixen perdre simplement una llengua més. Jo crec que la riquesa no la determinen els diners, sinó el desenvolupament cultural. Per tant, “haver de” no, no han de parlar-lo.</p>
<p>[IV.2.4.10]</p> <p>JE1HTQL1RUS: Статус русского языка поменялся немножко. Раньше он был так же важен как и эстонский, знали вообще все, старшее поколение отлично говорят по-русски, вот. Эстония получила самостоятельность, они начали делать</p>	<p>[IV.2.4.10]</p> <p>JE1HTQL1RUS: L’estatus del rus sí que ha canviat una mica. Abans era tan important com l’estonià, gairebé tothom el sabia, les generacions més grans el parlen molt bé, sí.. Estònia va esdevenir independent, van començar a fer propaganda sobre la</p>

<p>пропаганду языка, а теперь есть уже молодое поколение, которые не знают русского языка. Хотя, лично моё мнение, это глупо просто, потому что если русский язык знаешь, у тебя вообще столько плюсов, почему они от этого отказались? Это гордость национальная, не знаю, но вобщем так.</p>	<p>Llengua, i ara les generacions joves ja no saben rus. Tot i que per mi, la meva opinió personal, és una pura estupidesa, perquè si saps rus, tens tants punts a favor, perquè van voler desentendre-se'n? És per orgull nacionalista, o no ho sé, però en general, és així.</p>
<p>[IV.2.4.11] JA2HTQL1EST: Mina arvan, et see, näiteks keele ilu, et saad lugeda originaalis venekeelsed teosed suhelda, haritud venekeelse intelligentsi keel, vot see mind huvitaks, seda ma tahaks.</p>	<p>[IV.2.4.11] JA2HTQL1EST: Jo crec, per exemple, que és una llengua bonica. N'estudiarà més per poder llegir algunes obres russes en la seva versió original; la llengua russa de la <i>intelligentsia</i>, això seria el que m'interessaria.</p>
<p>[IV.2.4.12] QUEST: Quin motiu et portaria a aprendre una mica més de rus, ara? JM2DTQL1EST: Perquè són els nostres veïns, només per això. I per què no, també per la cultura, per llegir en original algun poema en rus.</p>	
<p>[IV.2.4.13] JN2DEXPL1RUS: У нас получается интеграция такая - ты выучил эстонский, значит ты интегрировал. А что с культурой? Я не знаю об эстонских актёрах, об истории Таллинна, я не знаю какие животные живут в эстонских лесах, и т.д. Это что, это нормально? Интеграция, это не только язык, это изучение культуры. А культуру можно выучить как и на своем родном языке, и важнее ценить в</p>	<p>[IV.2.4.13] JN2DEXPL1RUS: La integració aquí funciona d'aquesta manera: aprens estonià, aleshores estàs integrat. I què hi ha de la cultura? Si no sé res d'actors estonians, de la història de Tallin, no sé quins animals viuen als boscos d'Estònia, etc. Això què, és normal? La integració no només és la llengua, és l'estudi també de la cultura. I la cultura es pot estudiar en la seva pròpia llengua materna, i és més important valorar a la persona no només pel seu bon nivell</p>

<p>человеке, не только то, что он хорошо говорит на эстонском языке. Да, язык важен, но я думаю, что важнее уважать именно культуру этого народа. Противоположно: эстонцы не должны знать русский, но просто мы здесь из других мест, но мы часть других культур, просто что мы все говорим по-русски: есть татары, есть белорусы, украинцы, и опять же, если человек это знает, просто добавит ему позитивность.</p>	<p>d'estonià. Sí, la llengua és important, però penso que és més important sobretot respectar la cultura d'aquest poble. Per contra, els estonians tampoc haurien de saber més rus [llengua russa], sinó més aviat el fet que aquí tots som gent de diferents procedències i cultures, l'únic que tots parlem rus: hi ha tàtars, bielorrussos, ucraïnesos, i novament, si una persona ho sap, només fa que afegir-li punts a favor.</p>
<p>[IV.2.4.14]</p> <p>JM1DEBILING: По моему интересно то, что те русские, которые отлично говорят по-эстонски, про эстонскую жизнь, они очень мало знают, известности, литература.</p> <p>JE1DEL1RUS: Всё равно, остаёшься с своим кругом, хобби, там. Культура, всё равно, русская. Язык - ты знаешь очень хорошо, но культура - это всегда со своей.</p>	<p>[IV.2.4.14]</p> <p>JM1DEBILING: Per mi, és interessant d'observar que els russos que parlen un estonià excel·lent, saben molt poc de la vida a Estònia, les notícies, la literatura.</p> <p>JE1DEL1RUS: Perquè és igual, sempre et quedes amb el teu cercle d'amics, les teves aficions, etc. La cultura segueix sent russa. Saps molt bé la llengua, però la cultura, sempre és la pròpia.</p>
<p>[IV.2.5.1]</p> <p>JM2DTQL1EST: Sí, doncs la setmana passada em va trucar un mecànic que havia de venir a casa meua per canviar les finestres i em va trucar per quedar a quina hora podia venir i va resultar que era rus i no parlava molt bé l'estonià. Parlava com amb veu molt baixa i molt ràpid i no vaig entendre res. Per mi va ser un problema perquè havia de saber a quina hora vindria i l'única paraula que se'm va ocórrer va ser "vtornik", perquè estava "neljapäev" i ell no em va entendre. Però al final sí que...</p> <p>QUEST: Us va posar d'acord?</p> <p>JM2DTQL1EST: Sí, sí sí.</p> <p>QUEST: I com ho va fer? O sigui, ell et parlava en rus, i tu què li vas dir "vabandust, ma ei räägi vene keelt" ["perdoni, no parlo rus"]</p>	

– en estonià]?

JM2DTQL1EST: Mhm, “ne govorju po russki” [“no parlo rus” – en rus].

QUEST: I ell què va dir? O sigui, ell et va trucar, i et va dir “zdrastvujte, eta nanana Mikhail”... [“Hola, sóc nanana Mikhaïl” – en rus]?

JM2DTQL1EST: Sí, jo no vaig entendre res, per sort va dir el nom de l’empresa “Plasto”...

QUEST: I tu llavors vas lligar caps, no?

JM2DTQL1EST: Sí, sí sí, però estava a punt de dir que ...

QUEST: Que s’equivocava, no?

JM2DTQL1EST: Sí sí.

QUEST: Llavors li vas dir “perdona, però no parlo rus” i ell què va dir?

JM2DTQL1EST: Va seguir en rus.

QUEST: Va fer algun moment de pausa, de dubte?

JM2DTQL1EST: Sí, potser sí. I després quan va venir, tampoc vam poder parlar! [entonació exclamativa]. Tampoc no hi va pas haver cap problema.

QUEST: Perquè ell ja sabia què havia de fer, tu ja sabies que ell havia de venir, vas estar a casa mentre ell treballava, i ja està, no?

JM2DTQL1EST: Sí, però és una mica incòmode quan vols dir alguna cosa, però uf, penses que millor no.

[IV.2.5.2]

QUEST: Recordes alguna anècdota com la que et va passar la setmana passada que fos representativa?

JM2DTQL1EST: väga palju on.

QUEST: aga mitte iga päeva, voi?

JM2DTQL1EST: ütleme, et selliseid ollukord toimuvad iga päev, iga päevad on asjad. Näiteks poest, kui sa küsid midagi eesti

[IV.2.5.2]

QUEST: Recordes alguna anècdota com la que et va passar la setmana passada que fos representativa?

JM2DTQL1EST: N’hi ha moltes.

QUEST: Però no pas cada dia, oi?

JM2DTQL1EST: Diguem que aquests tipus de situacions es produeixen cada dia, cada dia hi ha coses. Per exemple, a les

<p>keeles, aga tema ei saa aru täpselt, mida sina tahad, ja sina ka ei oska näiteks vene keeles vastada, neid asju on palju, ja Lasnamäel eriti, näiteks minu naabritega, ma ei oska nendega rääkida, sest ma ei oska vene keelt ja nad suuremad ei oska eesti keelt.</p>	<p>botigues, quan preguntes alguna cosa en estonià, però no t'entenen prou bé, què vols, i tu potser tampoc pots contestar en rus. D'aquestes coses n'hi ha moltes, especialment a Lasnamäe, per exemple, amb els meus veïns, no hi puc parlar, perquè no parlo rus i ells, majoritàriament, tampoc parlen estonià.</p>
<p>[IV.2.5.3]</p> <p>QUEST: Иногда вы думаете, "О блин, я бы хотел говорить лучше по-эстонски"?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Что, что, что?</p> <p>QUEST: 12. Бывали с вами иногда эти ситуации?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Никогда.</p> <p>J12HTQL1RUS: Не знаю. Со мной постоянно, я всегда думаю, что лучше было бы лучше говорить. Такой другой уровень общения, менее формальное.</p> <p>QUEST: А с вами, наверное в школе?</p> <p>JY1DEL1RUS: В школе нет, но иногда бывает, в жизни, хочешь получить какую-то информацию и не всегда знаешь, как правильно спросить.</p> <p>J12HTQL1RUS: Нет, но, лучше, когда уровень языка, не напрягаешься, тебе просто свободно.</p>	<p>[IV.2.5.3]</p> <p>QUEST: A vegades penseu, "carai, és que ara m'agradaria parlar millor estonià"?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Què, què, què?</p> <p>QUEST: Sí, que si mai us heu trobat en una situació com aquesta, en què penséssiu això?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Mai.</p> <p>J12HTQL1RUS: No ho sé. A mi em passa sovint, sempre penso que seria millor si el parlés més bé, a un nivell diguem-ne, menys formal.</p> <p>QUEST: I a vosaltres [dirigint-se a les participants més joves], potser us passa a l'escola?</p> <p>JY1DEL1RUS: A l'escola no, però a vegades passa a la vida en general, que vols demanar alguna informació i no sempre et surt com preguntar-ho correctament.</p> <p>J12HTQL1RUS: No, però és millor, quan tens el nivell de la llengua, no t'esforces, t'és més fàcil.</p>
<p>[IV.2.5.4]</p>	<p>[IV.2.5.4]</p>

<p>JE1DEL1RUS: Да, когда я, например, в университете общаюсь, я плохо понимаю сленг. Иногда я не всё понимаю, что говорят, хотя в основном литературный язык, академический, я очень хорошо понимаю.</p> <p>JA1DEL1RUS: Я иногда сомневаюсь в презентациях, мне просто использовать простые слова.</p>	<p>JE1DEL1RUS: Sí, quan per exemple parlo a la universitat, no entenc gaire l'eslang. A vegades, no ho entenc tot el que duen, tot i que bàsicament, la llengua formal, acadèmica, l'entenc molt bé.</p> <p>JA1DEL1RUS: Jo a vegades tinc dubtes en presentacions, m'és més senzill fer servir paraules més corrents.</p>
<p>[IV.2.5.5]</p> <p>JE1HTQL1RUS: [...]Мне было сложно из-за того, что язык не очень хорошо знал и на лекциях, какие-то термины очень специфические я мало понимал, потому-что в университете предметы были непростые, там. Специфические фразы всё время использовались. Но потом, со временем, со временем стало попроще.</p>	<p>[IV.2.5.5]</p> <p>JE1HTQL1RUS:[...] Em va ser difícil, perquè no sabia gaire bé la llengua, i a les classes, sabia més aviat pocs termes molt específics, perquè a la universitat, les assignatures no eren fàcils, allà. Tota l'estona feien servir termes molt específics. Però després, amb el temps, tot va anar sent més fàcil.</p>
<p>[IV.2.5.6]</p> <p>JE1HTQL1RUS: Да, у меня девушка была, с кем встречались часто, она была эстонка, и она говорила на молодёжном языке, т.е. не таким классическим языком пользовалась, т.е. и было, да, я думал это. [...]</p> <p>QUEST: Это было когда ты учился в Тарту?</p> <p>JE1HTQL1RUS : Это было в Тарту, да. Хотя, эстонцы хвалят меня, что хорошо я знаю эстонский, но я иногда так думаю, что хорошо было бы знать лучше.</p> <p>QUEST: Помнишь какой-то спор по языку?</p>	<p>[IV.2.5.6]</p> <p>JE1HTQL1RUS: Sí, tenia una xicoteta, ens trobàvem sovint, ella era estoniana i parlava en la llengua dels joves, és a dir, no utilitzava un tipus de llengua així clàssic, i per tant sí, pensava això [que li hauria agradat parlar millor estonià]. [...]</p> <p>QUEST: Era quan estudiaves a Tartu?</p> <p>JE1HTQL1RUS: Era a Tartu, sí. I tot i que els estonians m'elogien pel meu estonià, perquè diuen que el parlo bé, jo a vegades penso que estaria bé parlar-lo millor.</p> <p>QUEST: I recordes algun moment de tensió per motius</p>

<p>JE1HTQL1RUS: Да, такое периодически бывает, как я сказал, есть некоторые радикальные «по-русски говорят в России, Эстония для эстонцев». Национальные движения.</p> <p>QUEST: Можешь добавлять конкретный пример?</p> <p>JE1HTQL1RUS: Да вот, тоже с этой девушкой, с которой я ходил, она тоже не очень хорошо к русскими относилась, и да вот, когда мы об этой теме начинали говорить, начиналась тоже маленькая ссора, так что мы решили - тему не трогаем, есть как есть.</p>	<p>lingüístics?</p> <p>JE1HTQL1RUS: Sí, d'això n'hi ha periòdicament, tal com et deia, hi ha alguns radicals que diuen "el rus es parla a Rússia; Estònia, per als estonians!". Moviments nacionalistes.</p> <p>QUEST: Però pots comentar-ne algun exemple concret, d'això?</p> <p>JE1HTQL1RUS: Sí, mira, per exemple amb aquesta mateixa xicota que tenia, no tenia gaire bona opinió dels russos, i sí, mira, quan començàvem a parlar d'aquest tema, començàvem una petita discussió, amb la qual cosa vam decidir que no tocaríem aquest tema, que ja estava bé com estava.</p>
<p>[IV.2.5.7]</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Я согласна, да, но иногда не хочется с этим человеком на другом языке.</p> <p>Jl2HTQL1RUS: У меня такого никогда не бывает.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: На собрании, на пример, говорят тебе типа тупые, просто...</p> <p>Jl2HTQL1RUS: Мне никогда так не говорят.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Знаешь, мне очень и неприятно.</p> <p>JK2DTQL1RUS: Зависит от компании, конечно.</p>	<p>[IV.2.5.7]</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Ja hi estic d'acord, amb això, però a vegades, hi ha gent amb qui un no hi vol parlar en una altra llengua.</p> <p>Jl2HTQL1RUS: A mi no em passa mai, això.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: En reunions, per exemple, et parlen com si fossis estúpid [amb èmfasi], simplement...</p> <p>Jl2HTQL1RUS: A mi no em parlen mai així.</p> <p>JK1HTNQL1RUS: Saps, doncs a mi moltes vegades, i per mi és molt desagradable.</p> <p>JK2HTQL1RUS: Depèn del grup, clar.</p>
<p>[IV.2.5.8]</p> <p>QUEST: Тогда бывают эти споры из-за языка?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: У меня были.</p>	<p>[IV.2.5.8]</p> <p>QUEST: Aleshores, hi ha enfrontaments per culpa de la llengua?</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Jo n'he tingut.</p>

QUEST: Да? Пример, конкретный?

JK1DTNQL1RUS: Например на работе мы собрались говорить на темы, и начинали говорить, что русские не знают хорошо эстонского, и когда, там, спрашивают, ещё сердятся, их не понимают. Но если я клиент и покупаю что-нибудь, я хочу, чтобы мне говорили на моём языке. Например, ну, машину покупаешь. У меня, например, муж не знает эстонского, он не знает вообще и он покупает машину за пол-миллиона и хочется, чтоб ему говорили на его языке. Платишь деньги, почему-бы нет? И ему говорят: “И-а... я сейчас позову, кто говорит по-русски”, им смешно. Также как мне – приходят на работу эстонцы, я с эстонцами не могу говорить по-русски, потому-что это моя работа, и я не буду говорить «и-а-а я сейчас позову, кто говорит по-эстонски».

J12HTQL1RUS: Но если, скажем его пригласили на работу не знаю, в Финляндию, и он приходит в магазин в Финляндии покупать машину, и он бы пытался на каком языке?

JK1DTNQL1RUS: Тогда он будет на английском. Но я тебе говорю, что, например, в Финляндии, есть шведский, два государственных языках, хотя в Финляндии проживают только...

J12HTQL1RUS: пять процентов.

JK1DTNQL1RUS: Да, около пяти процентов. А здесь около сорока процентов - русскоговорящие, если не больше. Не

QUEST: Sí? En tens algun exemple concret?

JK1DTNQL1RUS: Per exemple, a la feina, vam començar a parlar de diferents temes, i van començar a dir que els russos no parlen bé l'estonià, i quan els pregunten com si estiguessin enfadats, no els entenen [els russos no entenen als estonians]. Però si jo sóc el client i compro alguna cosa, jo vull que m'atenguin en la meva llengua. Per exemple, doncs, compres un cotxe. El meu marit, per exemple, no sap estonià, no en sap gens, i es compra un cotxe de mig milió; un vol que li parlin en la seva llengua. Pagues uns diners, per què no? I li diuen “i-a-a, un moment, vaig a cridar algú que parli rus”, i encara els fa gràcia. Com si a mi em vinguessin a la feina estonians, i jo amb els estonians no puc pas parlar-los en rus, perquè és la meva feina, i no els diré “i-a-a, un moment, vaig a buscar algú que parli estonià”.

J12HTQL1RUS: Però si posem per cas, al teu marit li ofereixen una feina no sé, a Finlàndia, i se'n va a comprar un cotxe a Finlàndia, en quina llengua ho provaria?

JK1DTNQL1RUS: Aleshores serà en anglès. Però deixa'm dir-te una cosa: a Finlàndia, per exemple, hi ha el suec, dues llengües oficials, tot i que a Finlàndia viuen només... [l'interrompen]

J12HTQL1RUS: El cinc per cent.

JK1DTNQL1RUS: Sí, prop del cinc per cent. I aquí, prop del quaranta per cent de parlants de rus, si no és que més. No parlo

<p>говоря по свой паспорт. И однако один государственный язык - эстонский. В Белоруссии, два государственных языках, говорят на белорусском и на русском. Даже на Украине, два языка, хотя не считают государственным, но всё равно, в основном, все говорят и на русском, и на украинском.</p> <p>J3HEMPL1RUS: И в Словении три государственных языках, там в регионах - итальянский язык, венгерский язык...</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Это нормально.</p> <p>J3HEMPL1RUS: С 91го года. Независимость приняла Словения, ну нормально. А здесь не хотят, и всё. Так я смотрю на этот вопрос.</p>	<p>ara del seu passaport. I no obstant, només hi ha una llengua oficial: l'estonià. A Bielorrússia hi ha dues llengües oficials, parlen bielorús i rus. Fins i tot a Ucraïna hi ha dues llengües, encara que no es considerin oficials, però és igual, bàsicament tothom parla rus i ucraïnès.</p> <p>J3HEMPL1RUS: I a Eslovènia hi ha tres llengües oficials, a les regions: italià, hongarès...</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Això és normal.</p> <p>J3HEMPL1RUS: Des del 91, quan Eslovènia va aconseguir la independència. És normal. Però aquí no volen, i ja està. Jo ho veig així, aquesta qüestió.</p>
<p>[IV.2.5.9]</p> <p>JA2DTQL1EST: Nad olid sõbralikud, lõbusad, aga nad lihtsalt ei oskanud teistmoodi.</p> <p>JA2HTQL1EST: Nad ei ole pahad, aga nad ei oskanud teistmoodi. Need inimesed on, vaata ütlen seda sõna: "простые русские люди, а если слишком много простоты, тогда уже звездац". No siis on juba noh, kõik on kadunud, eks. Et siis ei ole enam midagi, eks. On liiga palju seda lihtsust, on. Et siis kõik elementaarne viisakus ja inteligeentsus kaob ära. Seda ma tahan öelda, nad ei ole halvad, aga need kukub valja natuke muutuselt,</p>	<p>[IV.2.5.9]</p> <p>JA2DTQL1EST: Eren simpàtics, agradables, però simplement, no ho van saber fer d'una altra manera.</p> <p>JA2HTQL1EST: No són pas dolents, però no se'n van sortir. Aquestes persones són, mira el que et diré, "простые русские люди, а если слишком много простоты, тогда уже звездац" ["gent russa simple, però si hi ha massa simplicitat, aleshores és звездац –zvezdets- és una versió menys agressiva d'una altra paraula, que es massa barroera i mal educada, però que té una forma amb la qual pot relacionar-se amb la paraula <i>zvezda</i> –</p>

või kehvasti. Nad ei ole paha.

QUEST: Kas ei olnud ebamugav, kui oli kodus ja siis nad tulid, ja ainult vene keeles?

JA2DTQL1EST: Oli küll ebamugav, sest ma ei oskanud nendega rääkida sellest tööst, mis nad teevad. Ma oskan rääkida tänaval, või kui mul boileri panevad, siis...

QUEST: Siis on juba teine asi, jah?

JA2DTQL1EST: Ja siis need Staarmani, need kogu aega meil on neid.

JA2HTQL1EST: See, kes meile, oota, kui me ostsime telekat, ja panni meile Staarmani, vat see oli see üks kord, kui sa küsisid, kas teenindas meid ainult vene keeles, siis oligi see Staarmani mees. See oli ta umbvenelane. See oli ka "только по-нашему робил, говорил только по-русски", mitte ainsedki sõna, jah. Ma sain ka rääkida, aga ta ei saanudki mitte midagi aru eesti keelest. Vähemalt ta ei rääkinud mitte midagi ära, ja "до свидания и всё".

estrella. La frase pot voler dir "tan cèlebre que ja és tot" o millor TOT, per explicar el sentit"]. És, doncs, com si tot s'ha perdut, no? Com si ja no queda res. Hi ha massa simplicitat, i així tota l'educació elemental i la intel·ligència es perd. Això vull dir, que no són pas dolents.

QUEST: I no va ser incòmode, que vinguessin a casa vostra i que parlessin només rus?

JA2DTQL1EST: I tant que va ser incòmode! Perquè no vaig poder parlar amb ells, de la feina que estaven fent. Puc parlar mínimament al carrer, però quan es tracta de que em canviïn l'escalfador a casa, aleshores...

QUEST: Ja és una altra cosa, no?

JA2DTQL1EST: I aquests de la [Nom de companyia de televisió i Internet]. D'aquests sempre en tenim.

JA2HTQL1EST: El que ens va..., espera, espera. Quan vam comprar la tele i vam posar [Nom de companyia de televisió i Internet], mira, això va ser un cop, ara que ens demanaves, si ens han atès només en rus, va ser per exemple aquest home de la [Nom de companyia de televisió i Internet]. Va ser únicament en rus. Va ser també "только по-нашему робил, говорил только по-русски" ["només en el nostre "robig", parlava només en rus" – en rus], cap ni una paraula més, sí. També vaig poder-hi parlar, però no entenia gens d'estonià. Com a mínim, no va dir res més, i "до свидания и всё" ["adéu, i ja està" – en rus].

[IV.2.5.10]

- “Eesti keel peaks Eesti Vabariigis olema ainus kohustuslik riigikeel, mida peaksid oskama vähemalt suhtlustasandil kõik siin riigis elavad inimesed. Vene keel on samasugune võõrkeel nagu inglise, saksa, soome jne. Iga võõrkeele oskus on kasulik.”

- “Vene keeles ei tee ma suurt midagi. Pigem inglise või soome keeles. Oleme väike riik ja pigem õpime võõrkeeli korralikud. Venelased on suurriigi päritolu ja reeglina arvavad, et kogu maailm peaks rääkima vene keelt.”

- “Vene keelt kasutan üldiselt harva, kuna ei valda seda keelt piisavalt. Venelaste integreerumine peaks toimuma siiski selles suunas, et nemad õpivad eesti keelt ja üritavad siinsest elust rohkem osa võtta.”

- “CD-sid kuulan erinevates keeltes, ka venekeelseid. Vene keelt on oluline osata, kuid iga venekeelt kõnelev inimene peaks ja võiks osata eesti keelt. Välismaalane, kes on Eestis sündinud, peab oskama riigi keelt, mis on eesti keel.”

- “Keeli peab oskama, kuid Eestis peab riigikeel olema eesti keel. Eesti keele õppimine ei või olla raskem kui eestlastel vene keele õppimine. Eestlased oskavad vene keelt. Ega venelased pole

[IV.2.5.10]

- “L’estonià ha de ser l’única llengua obligatòria a nivell oficial en la república d’Estònia, la qual han de saber, almenys a nivell conversacional, totes les persones que viuen en aquest país. El rus és una llengua estrangera al mateix nivell que l’anglès, l’alemany, el finès, etc. Les habilitats en qualsevol llengua estrangera són útils”.

- “El rus no m’és gaire important, per mi. Més aviat ho és l’anglès o el finès. Som un país petit i tendim a aprendre llengües estrangeres bé. Els russos vénen d’un gran país i, com a norma general, pensen que tot el món hauria de parlar rus”.

- “Faig servir més aviat poc, el rus, perquè no domino gaire bé aquesta llengua. De qualsevol manera, la integració dels russos ha d’anar en la següent direcció: que ells aprenguin estonià i que intentin prendre part activament de la vida aquí”.

- “Escolto música en diferents llengües, també en rus. És important tenir en compte el rus, tot i que qualsevol russoparlant hauria de poder utilitzar l’estonià. Un foraster nascut a Estònia, hauria de saber la llengua del país, que és l’estonià”.

- “S’ha d’aprendre llengües, encara que a Estònia, la llengua oficial ha de ser l’estonià. Aprendre estonià no ha de ser més difícil que per als estonians aprendre rus. Els estonians saben

<p>rumalamad, ka nemad võivad eesti keelt õppida. Eestist ei saa teha venemaad.”</p> <p>- “Ma ei räägi üldse vene keelt, kui siis ainult inglise keelt. Ma rääkisin väga vene keelt, kui ma oskaks seda. Seda keelt on raske õppida. Või on asi selles, et ma ei tahagi seda keelt osata rääkida, kuna see ei meeldi mulle. Nii vene keele kui eesti keele õppimine on väga oluline. See on ainult hea, kui oskad rääkida mitut keelt, kuid ma arvan, et keelte õppimist ei tohiks sundida peale. Iga üks valib ise, mis keeles ta tahab teistega suhelda. Kuid kui me elame Eestis, peaksime me ikka rääkima eesti keeles, ja kui ei räägigi, siis tuleb sellest vähemalt aru saada.”</p> <p>- “Ma arvan, et ilma vene keeleta saab hakkama, kuid selle oskamine tuleb kindlasti kasuks. Ainult vene või eesti keele osates ei saa hästi hakkama, kuid ma leian, et kindlasti ei tohiks muutuda vene keel üheks riigi keelest. See oleks loök meie keele ja kultuuri säilimisele.”</p>	<p>rus. I tampoc és que els russos siguin estúpids, també ells poden aprendre l'estonià. No es pot fer d'Estònia una part de Rússia”.</p> <p>- “No parlo gens de rus, per tant, només anglès. Parlaria rus, i molt, si en sabés. Però és una llengua difícil. O potser la cosa és que no vull parlar-lo, perquè no m'agrada. Aprendre rus i estonià és molt important. Sempre és bo si un sap parlar moltes llengües, tot i que crec que no s'ha d'obligar a ningú a estudiar cap llengua. Que cadascú triï les llengües amb què vol parlar amb els altres. Encara que com que vivim a Estònia, hauríem de parlar estonià, i si no el parles, com a mínim entendre'l”.</p> <p>- “Crec que un pot passar sense saber rus, tot i que saber-lo és segurament molt útil. Si només saps rus o estonià, no n'hi ha prou, però trobo que seria del tot necessari que el rus no arribi a ser llengua oficial del país. Seria molt negatiu per al manteniment de la nostra llengua i cultura.”</p>
<p>[IV.2.5.11]</p> <p>QUEST: Jah, jah. Ja kuidas te tundsite, kas ei ole ebamugav?</p> <p>JR1DEL1EST: On küll.</p> <p>JR1HEL1EST: On, on.</p> <p>JP1HTQL1EST: Oleme Eestis. Samas ei peaks olema, me elame Eestis. Ei ei peaks olema ebamugav, me elame Eestis, teisel</p>	<p>[IV.2.5.11]</p> <p>QUEST: Sí, sí. I com us vau sentir, és incòmode?</p> <p>JR1DEL1EST: I tant!</p> <p>JR1HEL1EST: Sí, sí.</p> <p>JP1HTQL1EST: Som a Estònia. No hauria de ser així, vivim a Estònia. No, no hauria de ser incòmode, vivim a Estònia, és a</p>

<p>poolel peaks ebamugav olema</p> <p>QUEST: Aga kuidas te tunnete, tegelikult?</p> <p>JP1HTQL1EST: Keeruline on, et hakkama ei saa... situatsioonis aga.</p> <p>JR1DEL1EST: Kui mina lähen Hispaaniasse, siis ma räägin Hispaania keelt, kui ma lähen sinna elama, siis ma õpin selle ära.. Kui ma läheks Venemaale, siis õpiks vene keelt.</p> <p>JP1HTQL1EST: Ma ei mõtle elama sinna minnagi enne, kui ma ära õpin. Reisimas saab käia nii sama ka.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Me käisime Portugalis Madeiral septembris ja ma käisin õppisin 4 tundi Portugali keelt</p> <p>QUEST: Aitas?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Ja ja restoranis ja ma tellisin portugali keeles.</p>	<p>l'altra banda, que s'haurien de sentir incòmodes.</p> <p>QUEST: Però com us sentiu, de fet?</p> <p>JP1HTQL1EST: És complicat, perquè no te n'acabes de sortir, de la situació, però...</p> <p>JR1DEL1EST: Si jo vaig a Espanya, parlo espanyol. Si me n'anés a Rússia, aleshores aprendria rus.</p> <p>JP1HTQL1EST: No se m'acudiria anar a viure a algun lloc sense abans no haver estudiat. Es pot fer el mateix viatjant [és a dir, no haver d'aprendre la llengua del lloc on vas].</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Vam anar a Portugal, a Madeira, el setembre, i vaig estudiar quatre hores de portuguès.</p> <p>QUEST: I et va ajudar?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Sí, al restaurant, per exemple, vaig poder demanar en portuguès.</p>
<p>[IV.2.5.12]</p> <p>QUEST: Kas neist näidenditest on palju?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Näidetest</p> <p>QUEST: Näidetest, sorry, kas neist on palju või?</p> <p>J11DTQL1EST: Tallinnas ei ole</p> <p>J12DTQL1EST: ei tea</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Mhm. Eks ikka ole, kui Lasnamäel käia, siis seal on palju palju, aga näiteks kui ma elan Nõmmel, Nõmmel meil on normaalne seal ei tule niisuguseid asju ette.</p>	<p>[IV.2.5.12]</p> <p>QUEST: I n'hi ha força d'aquests exemples?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Exemples [corregeix la paraula, que havia dit malament]</p> <p>QUEST: Exemples, "sorry", n'hi ha força?</p> <p>J11DTQL1EST: A Tallin, no gaires.</p> <p>J12DTQL1EST: No ho sé.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Mhm. I tant que sí, per exemple si vas a Lasnamäe, allí n'hi ha i molts, però jo, per exemple, visc a</p>

<p>JR1HEL1EST: Koplis.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Koplis tuleb küll, jah.</p> <p>QUEST: Sina elad Koplis?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Kopli trammis.</p> <p>JR1HEL1EST: Pelgulinnas, seal on meil olemas Pelgulinna jah.</p> <p>JR1DEL1EST: Kui trolliga sõidad, siis enamus on kõik venelased.</p> <p>JR1HEL1EST: trammiga ka.</p> <p>JR1DEL1EST: Siis kuuled vene keelt ümberringi kohe.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Või Männikul meil, seal on ka palju venelasi.</p> <p>QUEST: Ja siis võib seal poodis minna ja küsida...</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Jah, seal ikka juhtub, et sa küsid midagi ja ei osata vastata.</p> <p>QUEST: Näiteks „mis see on“?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Jah, või „kus ma leian midagi kaupluses“, jah on ikka selliseid teenindajaid seal kes seisavad.</p>	<p>Nõmme, a Nõmme tot és normal, no passen coses d'aquestes.</p> <p>JR1HEL1EST: A Kopli sí.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Ah, a Kopli i tant.</p> <p>QUEST: Vius a Kopli? [No contesta a qui anava dirigida la pregunta]</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Al tramvia que va a Kopli.</p> <p>JR1HEL1EST: A Pelgulinn, allí també n'hi tenim.</p> <p>JR1DEL1EST: Quan vas en trolebús, la majoria són russos.</p> <p>JR1HEL1EST: Al tramvia també.</p> <p>JR1DEL1EST: Llavors sents rus al teu voltant.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: O a Männik, allà també hi ha molts russos.</p> <p>QUEST: I allà potser que vagis a la botiga, preguntis alguna cosa...</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Sí, allà sí que passa, que preguntes alguna cosa i no et saben contestar.</p> <p>QUEST: Com ara “què és això”?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Sí, o “on puc trobar això a la botiga”, sí, i tant que n'hi ha d'aquests dependents, allà.</p>
<p>[IV.2.5.13]</p> <p>QUEST: Ok, 18. Mis te arvate?</p> <p>Jl1DTQL1EST: Ei olnud.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Peaksid igal pool eesti keeles saama hakkama</p> <p>Jl1DTQL1EST: Kui inimene elab ikka Eestis, ta peaks oskama</p>	<p>[IV.2.5.13]</p> <p>QUEST: Molt bé, passem a la 18. Què en penseu? [si han tingut alguna experiència on pensessin que haurien d'haver parlat millor rus].</p> <p>Jl1DTQL1EST: No.</p>

<p>ikka eesti keelt</p> <p>JI2DTQL1EST: Peaks oskama ikka nii palju küll jah, et oma selles valdkonnas vähemalt peaks oskama eesti keelt.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Eriti kui on tõesti teenindaja või mingi sellise ameti peal.</p> <p>JA1DEL1EST: ta arendab ennast ka ju.</p> <p>JI1DTQL1EST: Tal on endal lihtsam kui ta oskab Eestis elades eesti keelt.</p> <p>QUEST: Mis te arvate, kas oleks hea, et see oleks teistmoodi, et muudetaksite?</p> <p>JI2DTQL1EST: Noh, tegelikult meil on ju Eestis seadus, et teenindajad peavad oskama rääkida Eesti keeles. Aga võib-olla oli vahepeal tööjõupuudus, et võeti kõike. Seadus ei aita ainult.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Tegelikult eestlased peaksid olema väga konkreetsed, nagu „ei tohiks kunagi rääkida ise vene keeles“. Ja Minu meelest, kas pangas või meil on ju kõik blanketid ja reklaamid kõik on kahes keeles, tegelikult ei peaks olema. Et kõik peaks olema eesti keeles või siis inglise keeles, et turistid saaksid aru. Et neile peab olema selline sundolukord, et ta ei saa hakkama ilma, siis ta õpib ära.</p> <p>JA1DEL1EST: Nii aga samas see võiks nii ka olla, et nad ise ka räägivad umbes, et peaks vene keeles olema, aga et umbes et Venemaa pärast, aga mingi siis nagu, lihtslat see et tegelikult nad ju Venemaale ka tagasi minna ei taha, et neil ei jääks muud üle, et</p>	<p>JÕ3DTQL1EST: S’hauria de poder fer servir l’estonià a tot arreu.</p> <p>JI1DTQL1EST: Si una persona viu a Estònia, hauria de saber parlar l’estonià.</p> <p>JI2DTQL1EST: Hauria de dominar-lo almenys de manera que al seu voltant es pogués parlar estonià.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Sobretot hauria de ser així amb les persones que treballen a serveis.</p> <p>JA1DEL1EST: Així també hi guanyarien ells en formació.</p> <p>JI1DTQL1EST: Simplement els seria tot més fàcil, si vius a Estònia, saben estonià.</p> <p>QUEST: Què creieu, seria bo que això canviés?</p> <p>JI2DTQL1EST: Bé, de fet ja tenim lleis a Estònia per les quals els dependents han de saber parlar estonià. Però pot ser que hi hagi hagut una manca de treballadors, i van haver de contractar a tothom. Només amb lleis no n’hi ha prou.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: De fet, els estonians haurien de ser molt concrets, com dient: “no s’hauria de parlar en rus”. I la meva opinió és que els rètols i els cartells (o anuncis) que tenim tots bilingües, per exemple als bancs, no ho haurien de ser. Tot hauria de ser en estonià, o bé, també en anglès perquè els turistes els entenguessin. Per als russos hi hauria d’haver una situació d’obligació, així que no poguessin (viure) sense parlar estonià i llavors començarien a estudiar-lo.</p> <p>JA1DEL1EST: Sí, però per l’altra banda la cosa podria ser així</p>
---	--

<p>õppida ära või minna Venemaale, seal kus nad saaks rääkida tegelt ju.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: See on paha, et Venemaale ei lähe.</p> <p>JA1DEL1EST: No just, nimelt.</p> <p>JR1DEL1EST:...alguses olid vandaalid, vaata kui pronkssõdur viidi ära, siis nagu juhtus midagi, et paneme vene koolid kinni ja võtame vene keelse info ära, vajaliku info pangas...</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Nad ei oska niimoodi üldistada või mõelda, näiteks Jaapanis on igal pool konksud. Sa ei saa midagi aru kui oled turist isegi.</p>	<p>que... Ells mateixos diuen més o menys que s’hauria (de saber parlar/utilitzar) en rus, que és per Rússia [motius econòmics], però així podrien anar simplement allà, i en realitat, no volen tornar a viure a Rússia. (S’hauria de fer) que no tinguessin una altra opció: o aprendre estonià o anar-se’n a Rússia, on poden parlar rus.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Això és malament que no vagin a Rússia.</p> <p>JA1DEL1EST: Exactament!</p> <p>JR1DEL1EST:... hi va haver vandalisme, mira què va passar amb el Soldat de Bronze quan el van treure, va passar alguna cosa, o sigui que s’haurien d’haver tancat les escoles russes, tret la informació necessària en rus dels bancs...</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Hauria de ser que no poguessin generalitzar, com per exemple al Japó. No entens res, ni tansols sent turista.</p>
<p>[IV.2.5.14]</p> <p>Jl2HTQL1RUS: Нет, но обычно всё равно, даже те, которые нормально...</p> <p>JK2DTQL1RUS: Всё равно, говорят оккупанты.</p> <p>Jl2HTQL1RUS: Формально - хорошо, вежливо, но я думаю, что внутри...</p> <p>JK2DTQL1RUS: Я думаю, что индивидуальный человек, то можно нормально, но как целое....</p>	<p>[IV.2.5.14]</p> <p>Jl2HTQL1RUS: No, però normalment és igual, fins i tot els que aparenten més normalitat...</p> <p>JK2DTQL1RUS: De qualsevol manera, diuen “ocupants”.</p> <p>Jl2HTQL1RUS: A nivell formal, va bé, són educats, però penso que a dins, en el fons...</p> <p>JK2DTQL1RUS: Jo crec que a nivell individual, amb persones individuals, un s’hi pot relacionar amb normalitat, però com a grup...</p>

[IV.2.6.1]

QUEST: Tens amics que no siguin estonians, a part de nosaltres?

JM2DTQL1EST: I tant, altres espanyols.

QUEST: Però i de russos?

JM2DTQL1EST: Russos que siguin amics de debò, segurament no. Per exemple, n'hi ha d'entre els meus estudiants, amb els quals hi tinc una bona relació.

[IV.2.6.2]

JK1DEL1EST: [...] Sí, la meva millor amiga és russa, però com que va anar a un jardí d'infants estonià, i a l'escola estoniana, parla l'estonià perfectament, i amb la seva mare en rus. És del camp, més aviat, d'una casa als afores. Amb els seus avis també parla en rus. No té pare, però el seu pare és estonià, però mai ha tingut pare.

JM1DEL1EST: Jo també he tingut moltes amigues russes que amb mi parlen en estonià. A ambdues universitats, a Tallin i a Tartu.

JK1DEL1EST: I la [Nom de persona], del nostre curs.

QUEST: O sigui que hi ha amigues vostres que considereu amigues amigues i que la seva llengua és el rus.

JK1DEL1EST: Sí, jo a l'escola tenia moltes amigues que eren russes. Però és la decisió dels pares, posar el nen a una escola estoniana, i no russa.

[IV.2.6.3]

JA2DTQL1EST: Sellisest ei ole, aga on need, kes on kakskeelsus peres kasvanud.

JA2HTQL1EST: Jah.

JA2DTQL1EST: Mul on üks tuttav, kellel isa oli venelane ja ema eestlane.

QUEST: Need on mõned, aga mitte palju, vist.

[IV.2.6.3]

QUEST: Teniu amics que parlin rus, per exemple a casa seva?

JA2DTQL1EST: D'aquests no, però en tenim d'altres que han crescut en famílies bilingües.

JA2HTQL1EST: Sí.

JA2DTQL1EST: Jo tinc un conegut que el seu pare era rus i la seva mare, estoniana.

<p>JA2DTQL1EST: Palju on.</p> <p>QUEST: Need sega perekond.</p> <p>JA2DTQL1EST: Sega perekonnad, jah. Tema kasvas Id-Virumaal, ja seal oli hästi hästi palju selliseid. Minu sugu osas oli ka, et naine abiellus vene sõduriga, aga see mees õpis eesti keele ära.</p> <p>QUEST: Aga siis praegu teil vist ei ole neid sõpru?</p> <p>JA2DTQL1EST: Kes ainult vene keeles räägivad?</p> <p>JA2HTQL1EST: Ei üldse on olnudki.</p> <p>JA2DTQL1EST: Olid ainult kakskeelsed.</p> <p>JA2HTQL1EST: Aga meiega räägivad eesti keeles.</p>	<p>QUEST: D'aquests potser no n'hi ha gaires, oi?</p> <p>JA2DTQL1EST: N'hi ha molts.</p> <p>QUEST: De famílies mixtes?</p> <p>JA2DTQL1EST: Famílies mixtes, sí. Ell va créixer a Ida-Viru, i allà n'hi havia moltes, moltes famílies d'aquest tipus. [...]</p> <p>QUEST: Però ara, doncs, no en teniu, d'amics d'aquests, oi?</p> <p>JA2DTQL1EST: Que només parlin rus?</p> <p>JA2HTQL1EST: No, no n'hem tingut mai.</p> <p>JA2DTQL1EST: Només d'aquests bilingües.</p> <p>JA2HTQL1EST: Però amb nosaltres parlaven en estonià.</p>
<p>[IV.2.6.4]</p> <p>QUEST: Хорошо, а у вас друзья - эстонцы?</p> <p>JY1DEL1RUS, JT1DEL1RUS: Да, есть.</p> <p>QUEST: И считаете, они друзья, или просто знакомые?</p> <p>JT1DEL1RUS: У меня друг. Но он как-бы русский учит и он говорит со мной по-русски и я с ним по-эстонски, тренируемся, там.</p> <p>QUEST: Хороший пример.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Да.</p> <p>JT1DEL1RUS: Но он нормально к русским относиться, есть некоторые из эстонцев, которые...</p> <p>JK1DTNQL1RUS: негативно относятся.</p>	<p>[IV.2.6.4]</p> <p>QUEST: Molt bé. I teniu amics estonians?</p> <p>JY1DEL1RUS, JT1DEL1RUS: Sí que en tenim.</p> <p>QUEST: I els considereu amics, o només coneguts?</p> <p>JT1DEL1RUS: Jo tinc un amic. Però ell, és que estudia rus i amb mi parla en rus i jo parlo en estonià amb ell, fem com una mica d'entrenament.</p> <p>QUEST: És un bon exemple.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Sí.</p> <p>JT1DEL1RUS: Però és que ell té una bona relació amb els russos, en canvi hi ha alguns estonians que...</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Hi tenen mala relació.</p>

<p>JT1DEL1RUS: Но он нейтрально. Это от семьи зависит.</p> <p>QUEST: А у него семья целая эстонская?</p> <p>JT1DEL1RUS: Да.</p>	<p>JT1DEL1RUS: Però ell és neutre. Això depèn molt de cada família.</p> <p>QUEST: I tota la seva família és estoniana?</p> <p>JT1DEL1RUS: Sí.</p>
<p>[IV.2.6.5]</p> <p>QUEST: Тогда у тебя есть эстонские друзья, да?</p> <p>JE1HTQL1RUS: Да, довольно много. Есть друзья, есть парочка людей, которые друзья. Но они как-бы, мы с ними по-эстонски общаемся, но они тоже русский знают, т.е. иногда говорим по-эстонски, иногда по-русски, или, допустим, я говорю на русском, они на эстонском, нет строгих правил, можно говорить, как хочешь.</p>	<p>[IV.2.6.5]</p> <p>QUEST: Aleshores, tens amics que són estonians, oi?</p> <p>JE1HTQL1RUS: Sí, bastants. N'hi ha alguns que són amics de debò, un parell de persones. Però amb ells, és que entre nosaltres parlem en estonià, però ells també saben rus, o sigui que a vegades parlem en estonià, a vegades en rus, o per exemple, jo parlo rus, ells parlen estonià. No tenim normes fixes, pots parlar com vulguis.</p>
<p>[IV.2.6.6]</p> <p>JK1DEL1EST: [...] A Valga tinc un amic que la seva mare és letona i el seu pare estonià (la ciutat és meitat i meitat), i a casa parlen rus. Sí, perquè el seu pare no parla letó.</p> <p>JM1DEL1EST: Jo crec que abans era molt típica aquesta situació. Per exemple, vaig anar a Letònia i vam participar en un festival de l'Edat Mitjana i tota la generació més gran parlaven rus entre ells, però nosaltres ja en anglès. [...] Jo darrerament parlo castellà amb els russos que també parlen castellà. Més que no pas anglès.</p> <p>QUEST: Però i si no parlen res més que rus? Us heu trobat en moments que heu hagut de fer servir l'anglès?</p> <p>JK1DEL1EST: Sí, amb l'Anja, a vegades quan no sap una paraula, fa servir l'anglès.</p> <p>JM1DEL1EST: Jo també, amb aquells veïns de Haapsalu. És molt difícil comunicar-me amb ells.</p> <p>JK1DEL1EST: També a Letònia, a vegades, com que la majoria de gent parla rus, i jo no, també faig servir l'anglès.</p>	
<p>[IV.2.6.7]</p>	<p>[IV.2.6.7]</p>

<p>QUEST: Aga siis, kui ma saan aru, enamustel teil on vene sõprad, aga need räägivad teiega eesti keelt, jah?</p> <p>JA1DEL1EST: Eesti keelt, jah. Algusest võime vene keeles, aga siis eesti keeles.</p> <p>JR1DEL1EST: Või inglise keeles.</p> <p>QUEST: Kas tihti on selline situatsioon, et omavahel räägitakse inglise keeles?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Ei. Noortel küll, näiteks minu tütar räägib ka venelastega inglise keeles, sest tema ei oska vene keelt.</p> <p>JI1DTQL1EST: Juba noored räägivad eesti keelt.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: No kõik ei räägi, näiteks no [Nimi] käib ratsutamas, no tallides seal on ikka nii koduvenelasi et on, jagub, et nendega räägitakse ikka inglise keeles.</p> <p>JP1HTQL1EST: Mõnikord jah, sest et see on lihtsaim. Kui midagi kiiret tahad öelda, siis inglise keeles on lihtsam öelda</p>	<p>QUEST: Pel que entenc, tots teniu amics russos, però parlen estonià, oi?</p> <p>JA1DEL1EST: En estonià, sí. Al principi podem parlar una mica en rus, però després en estonià.</p> <p>JR1DEL1EST: O en anglès.</p> <p>QUEST: Passa sovint que entre vosaltres us parleu en anglès?</p> <p>JÕ3DTQL1EST: No. Els joves sí, per exemple, la meva filla parla anglès amb els russos, perquè no sap rus.</p> <p>JI1DTQL1EST: Però els joves [russòfons] ara ja parlen estonià.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: No pas tots, per exemple la [Nom de la seva filla] va a muntar, allà al camp, hi ha tants russos que són d'allà, que amb ells hi parla en anglès.</p> <p>JP1HTQL1EST: A vegades sí, perquè és més fàcil. Si tens pressa per dir alguna cosa, en anglès et surt més fàcil.</p>
<p>[IV.2.6.8]</p> <p>JI2DTQL1EST: Minul on päris normaalselt, aga nüüd on juba inglise keel nii palju peale tulnud, et see hakkab nagu segamini minema. Rohkem oskan inglise keelt nüüd kui vene keelt juba.</p>	<p>[IV.2.6.8]</p> <p>JI2DTQL1EST: Per mi cap problema, però ara l'anglès m'és tan present que se m'està començant a fer una barreja. Domino millor l'anglès que el rus, ja.</p>
<p>[IV.2.6.9]</p> <p>JÕ3DTQL1EST: No praegu lihtsalt on aeg muutunud, see on see tulemus, praegu inglise keel on tähtsam, vanasti oli vene keel kõigi jaoks kõige tähtsam, muidu ei saanud asju ajada. Noh</p>	<p>[IV.2.6.9]</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Ara simplement els temps han canviat, és el futur, l'anglès és més important, abans ho era el rus, per tothom, si no, no te'n sorties. Però ara és diferent. L'anglès és més</p>

<p>praegu on see erinev, et inglise keel on inimestel tähtsaim, kui vene.</p>	<p>important per tothom que no el rus.</p>
<p>[IV.2.6.10]</p> <ul style="list-style-type: none"> - “Rohkem räägin Tallinnas eesti keelt. Võõraid, kellega vene keelt on vaja rääkida, on vähe. Tallinnas (kesklinnas, Nõmmel) pole vene keelt üldse vaja! Piisab eesti keelest. Turistidega räägin inglise keelt ja soome keelt soomlastega. Noored eelistavad inglise keelt vene keelele.” - “Vene keeles ei tee ma suurt midagi. Pigem inglise või soome keeles.” - “Ma kasutan oma töös ja tuttavatega rohkem inglise kui vene keelt. Mõlema keele oskus on rohkem vanematele eestlastele ja noorematele venelastele.” - “Võin rääkida rootsi ja inglise keeles. Vene keelt ma ei oska ja seega ka ei räägi.” - “Kasutan rohkem inglise kui vene keelt.” - “Minu vene keel on väga halb. Seega kasutan palju inglise keelt venelastega suheldes.” 	<p>[IV.2.6.10]</p> <ul style="list-style-type: none"> - “A Tallin parlo més en estonià. De forasters amb qui faci falta parlar en rus n’hi ha més aviat pocs. A Tallin (al centre o a Nõmme) no fa falta el rus gens ni mica! N’hi ha prou amb l’estonià. Amb els turistes hi parlo en anglès i finès, amb els finlandesos. Els joves ja prefereixen l’anglès, més que no pas el rus”. - “El rus no és gaire important per mi. Ho és més aviat l’anglès o el finès”. - “A la feina i amb persones conegudes, faig servir més aviat l’anglès que no pas el rus. El fet de dominar les dues llengües és propi de les generacions velles estonianes i de les joves russes”. - “Puc parlar anglès i suec. No parlo rus, per tant, no el faig servir”. - “Faig servir més l’anglès que no el rus”. - “El meu rus és molt dolent. Per això, faig servir molt l’anglès, quan he de parlar amb els russos.”
<p>[IV.2.7.1]</p> <p>QUEST: Mis see on, sõjandus?</p> <p>JA2HTQL1EST: Sõjaline alg õpetus. Noh, umbes, sina lähed</p>	<p>[IV.2.7.1]</p> <p>QUEST: Què era el “Sõjandus” [“Sõjaline alg õpetus”, assignatura militar]?</p>

<p>kooli, hispaanias, ja siis antakse sulle sellist sõjalist alg õpetust, õpetad relva lahti võtma, rehvi drill,...</p> <p>QUEST: Aah, kas nii?</p> <p>JA2HTQL1EST: Granaati viskama...</p> <p>QUEST: Si?</p> <p>JA2DTQL1EST: Ideoloogia.</p> <p>JA2HTQL1EST: Ideoloogia kindlasti.</p> <p>JA2DTQL1EST: Ütle see vene keele lause.</p> <p>JA2HTQL1EST: Noh, näiteks, noh, "Калашников автомат - это автомат для уничтожения живой силы противника". Noh, kujuta ette, ma ei tea, mis relv hispaania armee kasutab, kas ta kasutab saksa relva või kas neil on oma ehitatud püsi...</p> <p>QUEST: Ma ei tea.</p> <p>JA2HTQL1EST: Noh ütleme, et see automaat on elav, vaenlase elav hävitamiseks mõeldud. Ja siis näiteks ideoloogia, noh kujutad ette, kui sõjalises õpetus räägitakse nagu kuidas Hispaania on suur riik, ja valutasime Lõuna Ameerika, ja, ja, ja kõik noh, sellise usulispoliitiline valutuslik tuuakse niimoodi ideoloogias, esitleb, et me oleme parimad, ja teised on pahad, noh umbes niimoodi.</p> <p>QUEST: Olgu.</p> <p>JA2HTQL1EST: Umbes nii, ta oli, et see oli ideoloogia.</p> <p>JA2DTQL1EST: Ja keskkooli ajal, meil oli niimoodi, et pidisime valida keskkooli eriala juurde.</p>	<p>JA2HTQL1EST: "Sõjaline alg õpetus". Bé, doncs, era com més o menys, com si tu anessis a l'escola, a Espanya, i et donessin un ensenyament de coneixements militars bàsics: com disparar una pistola, coses així.</p> <p>QUEST: Ah, sí?</p> <p>JA2HTQL1EST: Llançar granades...</p> <p>QUEST: Si?</p> <p>JA2DTQL1EST: Ideologia.</p> <p>JA2HTQL1EST: Ideologia, oh i tant.</p> <p>JA2DTQL1EST: Diques aquella frase en rus.</p> <p>JA2HTQL1EST: Sí, per exemple, doncs "Калашников автомат - это автомат для уничтожения живой силы противника" ["Un fusell Kalaixnikov és un fusell per a la destrucció del poder viu de l'enemic - en rus]. Ho veus, vull dir, no sé quins fusells utilitzi l'exèrcit espanyol, potser alemanys o els seus propis...</p> <p>QUEST: No en tinc ni idea.</p> <p>JA2HTQL1EST: Doncs diguem que és com un fusell per una protecció real contra els enemics. I així, per exemple, la ideologia, doncs ja t'ho imagines, quan s'ensenyava aquest tipus d'assignatures, com per exemple es diria que Espanya és un gran país, que va conquerir Amèrica del Sud, i, i així, doncs, aquestes creences polítiques transmeses a través de la ideologia, que demostrin que som millors, que els altres són dolents, doncs coses així.</p>
--	---

<p>JA2HTQL1EST: Jah.</p> <p>JA2DTQL1EST: Et nõukogudes pidi oskama töötama. Ja siis näiteks meie koolis meil oli masinakirja eriala, aga see oli kõik vene keeles, sest kirjutus masinad olid venekeelsed, vene tähtedega.</p> <p>QUEST: Need olid vene tähtad ainult?</p> <p>JA2DTQL1EST: Kirilitsega, jah. Tegelikult oli see varjatud, et sul oli nagu vene keelt rohkem.</p> <p>JA2HTQL1EST: mhm, oli nii.</p> <p>QUEST: Siis te õppisite kirjutada vene keelse masinaga?</p> <p>JA2DTQL1EST: Jah.</p> <p>JA2HTQL1EST: Minul ei olnud seda. Meil oli auto õpetus.</p> <p>QUEST: Aha.</p> <p>JA2HTQL1EST: Et mina sain auto juhi loa koolist.</p> <p>JA2DTQL1EST: Aga autodega olid enamused asjad vene keeles.</p> <p>JA2HTQL1EST: Just.</p> <p>JA2DTQL1EST: Need tabelid ja märgid, ja.</p> <p>JA2HTQL1EST: Jah, sümboolika jah, aga see õpetus oli eesti keeles. Jah, vene keeles olid kaks asja, vene keele tund ja sõjandus.</p> <p>JA2DTQL1EST: Ja siis oli vene keeles ju kõik ümbrikud. Nõukogude ajal oli valmis trükitud ümbrikud, kus oli "куда, кому" peal juba. Haigus lehed olid vene keeles, kui sa läksid arsti juurde, siis sa ei saanud töö ehmatus leht, kõik oli vene keeles.</p>	<p>QUEST: D'acord.</p> <p>JA2HTQL1EST: Més o menys així, era com això, ideologia.</p> <p>JA2DTQL1EST: I a la secundària havíem de triar una especialitat.</p> <p>JA2HTQL1EST: Ah, sí.</p> <p>JA2DTQL1EST: És que a la Unió Soviètica, un havia de saber treballar. I així, per exemple, a la nostra escola podies triar l'especialitat d'escriure a màquina, però tot era només en rus, perquè les màquines d'escriure només eren en rus, vull dir amb lletres russes.</p> <p>QUEST: Només hi havia lletres russes?</p> <p>JA2DTQL1EST: En ciríl·lic, sí. De fet, era com per fer que tinguessis més classes de rus però de manera camuflada.</p> <p>JA2HTQL1EST: Mhm, exacte, era així.</p> <p>QUEST: I vau aprendre a escriure a màquina en rus?</p> <p>JA2DTQL1EST: Sí.</p> <p>JA2HTQL1EST: Jo no. Nosaltres teníem una assignatura de cotxe.</p> <p>QUEST: Aha.</p> <p>JA2HTQL1EST: Jo vaig obtenir el carnet de conduir a l'escola.</p> <p>JA2DTQL1EST: Però amb el cotxe també la majoria de coses eren en rus.</p> <p>JA2HTQL1EST: Exacte.</p> <p>JA2DTQL1EST: Les taules, els senyals, sí.</p>
--	--

<p>Kui sa sai pakki ja sa pidi posti minema, siis oli ka kõik vene keeles. Kui sa tahtsid välismaale kirja kirjutada, siis peaksid peale kirjutama vene keeles.</p> <p>[...]</p> <p>JA2HTQL1EST: Noh, ütleme oli see varjatud kakskeelsus nagu tänapäeval meil praegu pankades on. Et tegelikult pankas on kõik dokumentatsioon kahes keeles.</p> <p>QUEST: Jah.</p> <p>JA2HTQL1EST: Kui sa lähed praegu selle reklaamivoldiku, siis on "по-русски и по-эстонски".</p> <p>QUEST: Jah, ma nägin juba seda.</p> <p>JA2HTQL1EST: Ah see on varjatud kakskeelsus. Aga siis tuli niimoodi, et nõukogude ajal, mis terves riigis niimoodi oli.</p>	<p>JA2HTQL1EST: Sí, la simbologia, sí. Però ho vam aprendre en estonià. En rus, hi havia dues assignatures: llengua russa i “Sõjandus”.</p> <p>JA2DTQL1EST: També en rus teníem tots els sobres. Durant la Unió Soviètica, els sobres venien ja preparats amb l’escrit “куда, кому” [“destinacõ”, “destinatari” – en rus]. Els formularis de sanitat eren en rus, quan anaves al metge, aleshores tot era en rus. Quan rebies un paquet i havies d’anar-lo a buscar a correus, també, tot era en rus, quan volies escriure una carta a l’estranger, havies d’omplir el sobre en rus...</p> <p>[...]</p> <p>JA2HTQL1EST: Era com, diguem-ne un bilingüisme camuflat, com tens avui quan vas al banc, que de fet, al banc tota la documentació és en les dues llengües.</p> <p>QUEST: Sí.</p> <p>JA2HTQL1EST: Quan agafes un tríptic d’aquells d’informació, tot és “по-русски и по-эстонски” [“en rus i en estonià” – en rus]</p> <p>QUEST: Sí, ho he vist.</p> <p>JA2HTQL1EST: Això és un bilingüisme camuflat. Però durant la Unió Soviètica, era tot així, a tot el país.</p>
<p>[IV.2.7.2]</p> <p>JA2DTQL1EST: Vene keel oli viis korda nädalas, eesti keel tuli kaks korda.</p>	<p>[IV.2.7.2]</p> <p>JA2DTQL1EST: Teníem rus cinc cops a la setmana.</p> <p>JA2HTQL1EST: Sí, d’estonià teníem llengua i literatura, sí. És</p>

<p>JA2HTQL1EST: Oli eesti keel ja kirjandus, jah. On näiteks hispaania keel, ja hispaania kirjandus. Seda on sul näiteks kolm korda nädalas. Nii. Või ütleme neli korda nädalas, kaks tund oli hispaania keel, kaks oli hispaania kirjandus. Aga, kuna Eesti okupeeriti Hispaania, siis on sul viis tundi eesti keel.</p> <p>/naeravad/</p> <p>Iga päev. Saad aru, niimoodi tuligi. See tähendab seda, et ma võtan eesti keele tunnid sinu hispaania keele arved, sest sul pead olema viis korda nädalas hispaania keel. Ühe tunni ma võtan sõjalise õpetuseks, ühe tunni hispaania kirjanduseks, ja kaks hispaania keeleks. Nii. Muidu sul peaks olema üks tund kirjandus ja neli tundi hispaania keel, aga nüüd on sul kaks tundi hispaania keel, aga eesti keel on viis tundi nädalas, vot nii oli. Ja ülikoolis oli täpselt sama moodi, vene keel. Kui sa läksid siin pedas õppima midagi, mahuliselt oli vene keele tunde rohkem. See oli selline varjatud okupeerimine, varjatud nagu inimese muutmine nõukogude inimeseks.</p> <p>JA2DTQL1EST: Kinodes olid ainult vene keele filmid.</p> <p>JA2HTQL1EST: Jah.</p> <p>JA2DTQL1EST: Kui tuli eesti keele film, siis rahvas oli sabas.</p>	<p>com si fos llengua espanyola i literatura tres cops per setmana. Així. O diguem quatre cops, dos de llengua i dos de literatura. Però si Estònia ocupés Espanya, aleshores tindries cinc hores de llengua estoniana [riuen]. Cada dia, m'entens? Era així. Això vol dir que prenc hores de llengua espanyola per la llengua estoniana, perquè has de tenir cinc cops per setmana estonià. Una hora te la prenc per l'assignatura militar, una altra per llengua i una altra per literatura estoniana. Així. Clar que hauràs de tenir una hora de llengua i literatura espanyola, també, però ara tens dues hores de llengua estoniana i dues, de literatura, amb la qual cosa, tens estonià cada dia. I a la universitat era igual, en rus. Si anaves aquí, a la pedagògica [Universitat de Tallin], a estudiar alguna cosa, en gran part, les assignatures eren en rus. Era això, era una ocupació camuflada, camuflada perquè les persones esdevinguessin ciutadans soviètics.</p> <p>JA2DTQL1EST: Al cine només hi havia pel·lícules russes.</p> <p>JA2HTQL1EST: Sí.</p> <p>JA2DTQL1EST: Si hi havia alguna pel·lícula estoniana, aleshores hi havia llargues cues.</p>
<p>[IV.2.7.3]</p> <p>QUEST: mhm. Ja kuidas olid need venekeelsed tundi? Kuidas te mäletate neid klasse? Mis atmosfäär seal oli?</p>	<p>[IV.2.7.3]</p> <p>QUEST: Mhm. I com eren aquestes classes de rus? Com recordeu aquelles classes? Quina atmosfera hi havia?</p>

<p>JA2HTQL1EST: See vastab sina, [Nimi]?</p> <p>JA2DTQL1EST: Vasta sina!</p> <p>JA2HTQL1EST: Meil oli koolis nii, et saksa keele rühm, kes õppisid saksa keelt, oli väikesem, arvutiselt, ja nendel oli teine vene keele õpetaja, ja inglise keele rühma teine õpetaja. Minul olid head vene keele õpetajad. Mäletan need hästi, hea sõnaga. Nad olid, meil tuli, ma ei mäleta, kas see oli põhi kooli algul, kaheksas klassis või vist oli juba venelana, a kes oskas eesti keelt, ja keskkoolis oli meil ka üks venelana, kes oskas ka eesti keelt, ja oli hea. Noh, keele sai selgeks. Et selles mõttes, et need õpikud, mis meil olid, olid sellised ideoloogiast, olid vabavad ideoloogiast.</p> <p>QUEST: Vabavad?</p> <p>JA2HTQL1EST: Jah. Noh, põhiliselt olid Puškin, Lermontov, luuletused, vene kirjanduse, Turgeenjev, noh...</p> <p>JA2DTQL1EST: Ahmaatova...</p> <p>JA2HTQL1EST: Jah, Ahmaatova.</p> <p>JA2DTQL1EST: Blok.</p> <p>JA2HTQL1EST: Blok, kõik sukused asjad.</p> <p>QUEST: Noh, nad on huvitavad, kas nii?</p> <p>1; Jah. Aga, noh muidugi oli kohustus, et pidi olema mingi artikkel suures mõrvates Lenini ka sees, eks. Aga kui see oli sees, noh, see pidi olema. Aga see oli umbes nagu üks tükki õuna terves salatis, see ei muuda midagi, õpiku seisukohal. Aga see oli</p>	<p>JA2HTQL1EST: Ho contestes tu, [Nom de persona]?</p> <p>JA2DTQL1EST: Contesta tu!</p> <p>JA2HTQL1EST: A la nostra escola, com que era del grup d'estudiants d'alemany, era un grup més petit, en nombre, i teníem una altra professora de rus, que els del grup d'estudiants d'anglès. Jo vaig tenir bones professores de rus. En tinc un bon record, bé. Eren, venien, no me'n recordo si era a primària, a vuitè grau, era una russa que sabia estonià, i a secundària també teníem una russa que sabia estonià, i era bona. Bé, almenys vam aprendre força bé la llengua. En aquest sentit, els llibres que teníem no contenien ideologia.</p> <p>QUEST: No?</p> <p>JA2HTQL1EST: No. Bé, hi havia doncs Puixkin, Lermontov, poemes, literatura russa, Turguenjev, tot això.</p> <p>JA2DTQL1EST: Akhmatova...</p> <p>JA2HTQL1EST: Sí, Akhmatova.</p> <p>JA2DTQL1EST: Blok.</p> <p>JA2HTQL1EST: Blok, totes aquestes coses.</p> <p>QUEST: Doncs són interessant, no?</p> <p>JA2HTQL1EST: Sí. Però bé, és clar, sí que era obligatori que hi hagués algun article del gran assassinat de Lenin, oi? Però un cop hi havia això, perquè és que hi havia de ser, però bé, era com un tros de poma en tota una amanida, no canvia res, del contingut del llibre. Però era positiu. Tot el que sé de rus ho sé gràcies a la</p>
--	--

<p>positiivne. Nii palju, kui ma vene keelt oskan, oskan tänu sellele, gümnaasium, suurest osast.</p> <p>JA2DTQL1EST: Minul oli natuke teist moodi, sest ma olen väikesest kohast pärit, ja meil oli õpetaja, kes oli eestlane, kes ei osanud ise hoieti. Ja nii saksa keeles, kui vene keeles, ainult õpetasid see, mis oli raamatutes, ja kõik.</p> <p>QUEST: Kas nii?</p> <p>JA2DTQL1EST: Jah, jah. Uskumatu, aga see oli nii. Ja kui mina läks keskkooli, linna, siis mul oli vene keel väga raske, sest seal oli vene keele eri klassid: seal oli eraldi vene keele grammatika, vene keele kirjanduse tunnid, ja mul oli nii raske alguses.</p> <p>QUEST: Ja kuidas siis sa tegid?</p> <p>JA2DTQL1EST: Õppisin, õppisin, õppisin. Lõpuks sain hakkama..</p>	<p>secundària, en gran part.</p> <p>JA2DTQL1EST: El meu cas és una mica diferent, perquè jo sóc d'un poble petit, i nosaltres teníem una professora, una estoniana, que no es podia aguantar. Tant en alemany com en rus, només ensenyava el que hi havia al llibre, i res més.</p> <p>QUEST: Sí?</p> <p>JA2DTQL1EST: Sí, sí. Sona increïble, però era així. I quan vaig anar a la secundària, a ciutat, el rus em va ser molt difícil, perquè allà fèiem classes específiques en rus: hi havia gramàtica russa, classes d'escriptura en rus, i al principi em va ser tan difícil!</p> <p>QUEST: I com t'ho vas fer, doncs?</p> <p>JA2DTQL1EST: Estudiar, estudiar i estudiar. Fins que al final, me'n vaig sortir.</p>
<p>[IV.2.7.4]</p> <p>QUEST: O sigui, tu vas aprendre rus a l'escola, no?</p> <p>JM2DTQL1EST: Sí, però no vaig tenir molt d'èxit amb el rus. Sí, perquè sempre tot depèn també del professor que tens, i nosaltres teníem una professora que no era molt rigorosa, i sempre bastava d'aprendre't de memòria un poema, una cosa que no haves d'aprendre bé, crec que també és per això. I també a finals dels anys 80, quan va començar tot aquest procés d'independització i tot això, ja gairebé ningú volia aprendre rus.</p> <p>QUEST: Recordes un sentiment general a classe de rus entre tu i els teus companys de dir "què estem fent aquí, això no serveix per res"?</p> <p>JM2DTQL1EST: Sí, sí sí sí.</p>	

QUEST: Com eren les classes de rus? Em costa d'imaginar.

JM2DTQL1EST: En quin sentit?

QUEST: Sí, per exemple la professora aquesta es presentava a classe i us deia “davaite izutxaem etat poem” [“vinga, estudiem aquest poema” – en rus] i vosaltres, “sí, va no sé què”?

JM2DTQL1EST: La cosa és que a finals dels anys 80 teníem una altra professora que era com de contra això de la independència i teníem també discussions polítiques, sí.

QUEST: I en quina llengua parlàveu amb ella? En estonià?

JM2DTQL1EST: Ella parlava rus. Parlava força bé també estonià, però a classe sí que parlava en rus. Nosaltres parlàvem en estonià.

QUEST: I ella us contestava en rus i us enteníeu?

JM2DTQL1EST: Sí, sí sí. Jo crec que fins i tot ara més o menys entenc rus. Però és que fa molt de temps que no el parlo, doncs no sé, em sento molt insegura.

QUEST: I en aquestes classes, hi havia tensió?

JM2DTQL1EST: Potser algunes vegades, com per exemple una vegada que vam dir a la professora que no havíem tingut temps per fer una tasca perquè havíem assistit a un d'aquests mítings, i ella es va posar molt furiosa, però nosaltres no hi havíem estat en realitat, però per provocar.

QUEST: quants anys teníeu, uns 17 o 18?

JM2DTQL1EST: no, no, érem més joves. Uns 11 o 12.

[IV.2.7.5]

QUEST: Com eren les classes?

JK1DEL1EST: Molt avorrides. Perquè la nostra mestra era, no sé, com una barbie [riuen]. Sí, i no ensenyava res, mai, no explicava les regles, no eren importants, per a ella, perquè teníem dues noies a classe que eren russes, que per elles era molt fàcil, i en canvi nosaltres, doncs no vam estudiar res.

JM1DEL1EST: Per a mi, amb la primera professora eren més aviat avorrides, les classes, però amb la segona, més interessants

(literatura) el que passa és que jo en aquell temps ja tenia clar que no volia seguir practicant rus.

QUEST: Quin era l'ambient a classe de rus?

JM1DEL1EST: Nosaltres, amb la meva germana, com que sempre estudiàvem i fèiem els exercicis, érem les millors, perquè els altres no estudiaven ni feien exercicis ni res, però no.

QUEST: Què comentàveu amb els companys?

JK1DEL1EST: Fèiem bromes sobre la mestra, perquè pronunciava l'estonià amb molt accent.

JM1DEL1EST: Nosaltres no, perquè les professores eren estonianes.

JK1DEL1EST: La nostra era russa.

[IV.2.7.6]

JI2DTQL1EST: Me õppisime vene keelt kümme aastat, aga noh ikka ei osanud, võib-olla oli ka see, et tegelikult ei tahtnud õppida. Siis ei saa õppida, kui sa väga ei taha. Ei tahtnud õppida.

JÕ3DTQL1EST: Ei tahtnud aga meil ei olnud ka õpetajaid. Meil oli igal aastal uus õpetaja. Kümme aasta õppisime ja kümme õpetajat olid ka.

[...]

QUEST: Ja kuidas te mäletate neid vene keelte tundid? Mis atmosfäär seal oli?

JI2DTQL1EST: Nagu teised tunnid. Täitsa normaalne oli. Meil oli küll, meie koolis.

JR1DEL1EST: Keegi ei õppinud seal.

JA1DEL1EST: Meil on vist vastupidi, vene keele õpetaja oli kõige rangem õpetaja klassis ja vene keeles kõik on täiesti vait,

[IV.2.7.6]

JI2DTQL1EST: Vam estudiar el rus deu anys, però ni així en vam aprendre. Potser era també que, de fet, no volíem aprendre. Llavors no es pot aprendre, si no vols. No volíem estudiar-lo.

JÕ3DTQL1EST: No volíem, però tampoc teníem professors. Cada any teníem una professora diferent. Vam estudiar-lo deu anys, i vam tenir a deu professores.

[...]

QUEST: i com recordeu aquelles classes de rus? Quina ambient hi havia?

JI2DTQL1EST: Com en les altres assignatures. Ben normal. Així era a la nostra escola.

JR1DEL1EST: Ningú hi aprenia res.

JA1DEL1EST: En el cas nostre, és potser al revés. La professora de rus era la més estricta de totes les classes, i a l'hora de rus

<p>mitte keegi ei julge piiksatada.</p> <p>J11DTQL1EST: Oleneb inimesest ehk õpetajast.</p> <p>JP1HTQL1EST: Meil õpetaja oli venelane, see ei saanud midagi aru üldse mida õppida tuleb. Kõik olid suhteliselt närvis.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Meil oli ka üks õpetaja tuli Moskvast, käskis meil tõlkida ja pärast kui me olime eesti keelde tõlkinud, ta ise mitte midagi aru ei saanud, siis ta oli kõigiga rahul ja meie muudkui tõlkisime. Et noh nii ei saa eriti hästi õppida</p>	<p>tothom estava callat, ningú s’atrevia a cridar o dir res.</p> <p>J11DTQL1EST: Depèn de les persones o del professor.</p> <p>JP1HTQL1EST: Nosaltres teníem un professor rus, no se l’entenia de res, ni què havíem d’estudiar. Tothom es posava molt nerviós.</p> <p>JÕ3DTQL1EST: Nosaltres també vam tenir un professor que va arribar de Moscou, ens posava a traduir i després, quan havíem traduït el text a l’estonià, ell mateix no entenia res. Ell estava content i nosaltres traduïem de qualsevol manera. És clar que així no s’aprèn gaire.</p>
<p>[IV.2.7.7]</p> <p>JM1DEL1EST: Jo crec que una cosa molt important hauria de ser que per als alumnes, una classe de llengua sigui més interessant, que els sembli que és útil. Jo, per exemple, he tingut dues professores de rus molt diferents. Una només ens tractava com uns nens petits, i només estudiàvem coses molt pràctiques, però amb l’altra vam llegir textos de la literatura que va ser més interessant, però no pràctica.</p>	
<p>[IV.2.7.8]</p> <p>QUEST: Какая атмосфера была там, на уроках эстонского языка? Детям нравилось, или как ты помнишь?</p> <p>JE1HTQL1RUS: Там было так, что наша учительница, она была такая строгая, она была эстонка, так все всё время сидели, прячась в учебниках, чтобы тебя не спросила. Ну, разные задания мы делали там, статьи пересказывали из газет, там, писали контрольные работы. Но не очень много у</p>	<p>[IV.2.7.8]</p> <p>QUEST: Quina atmosfera hi havia a les classes d’estonià? Els agradava als nens, o com ho recordes?</p> <p>JE1HTQL1RUS: Aleshores, la nostra professora era tan estricta, era estoniana, allà tots tota l’estona estàvem asseguts, amagant-nos darrera els quaderns perquè no ens preguntés a nosaltres. Bé, doncs, fèiem diferents tasques, traduïem articles del diari, fèiem exàmens. Però no treballàvem gaire, de fet, des del punt de vista</p>

<p>нас было, на самом деле, разговорного. Вот. Экзамены там хорошо сдавали после школы.</p> <p>QUEST: Но ты не помнишь, как-бы, с друзьями говорили, что мы здесь делаем, нам этого ничего не надо...</p> <p>JE1HTQL1RUS: Я понимаю вопрос. Дело в том, что было понятно, что язык пригодится.</p>	<p>oral. I així. I després de l'escola vam aprovar bé els exàmens.</p> <p>QUEST: Però no recordes un sentiment de com, de entre els teus amics, que parléssiu de que "què fem aquí, no ens fa falta res d'això"...?</p> <p>JE1HTQL1RUS: Ja t'entenc. No, en realitat, el cert és que estava clar que la llengua seria una cosa que ens serviria.</p>
<p>[IV.2.7.9]</p> <p>QUEST: Какая атмосфера там была? Нравится этот предмет?</p> <p>JY1DEL1RUS: Да.</p> <p>JT1DEL1RUS: Более-менее.</p> <p>J12HTQL1RUS: Сейчас изменилось. Раньше, когда я учился, 15 лет назад, плохо преподавалось. [...] Тогда очень плохо преподавали, никто не считал, что важно, что просто не бывало преподавателей эстонского языка, например в Ида-Вирумаа. Программы как-бы были, должны были быть, приходили на уроки, занимались дома, формальный очень... В принципе как и английский, сколько лет его учили, а никто не знает. Теперь по-другому. Теперь изменился подход, теперь такие как больше актуальные темы и все понимают, что его нужно, и результат - мотивация, раньше мотивации не было.</p>	<p>[IV.2.7.9]</p> <p>QUEST: Quina atmosfera hi havia? Us agrada l'assignatura [dirigint-se a les noies que encara estudien a l'escola]?</p> <p>JY1DEL1RUS: Sí.</p> <p>JT1DEL1RUS: Més o menys.</p> <p>J12HTQL1RUS: Ara és diferent. Abans, quan estudiava, fa quinze anys, s'ensenyava malament. [...] Aleshores s'ensenyava molt malament, ningú creia que era important, no hi havia professors d'estonià, per exemple, a Ida-Viru. Sí que hi havia currículums, o n'hi havia d'haver, es feien classes, també es treballava a casa, però era tot molt formal. Bàsicment era com l'anglès. Quants anys no hem estudiat ja anglès, i no el sap ningú. En canvi ara, és diferent. Es va cap a una altra direcció, ara hi ha com temes més actuals i tothom entén que és necessari, i el resultat és la motivació, abans no n'hi havia, de motivació.</p>
<p>[IV.2.7.10]</p> <p>JN2EXPL1RUS: Я считаю, что эстонское государство</p>	<p>[IV.2.7.10]</p> <p>JN2DEXPL1RUS: Jo penso que Estònia, com a Estat, hi va</p>

проиграло, на самом деле проиграло, когда не объявило русский язык государственным языком в 91ом году. Сейчас уже поздно, было бы нелогично, никак. А в 91ом году должно было быть два государственных языка, и русский и эстонский. И тогда русские учили эстонский не потому, что надо, а потому, что хочется, вообще, по другим причинам. Мотивация к изучению языков играет очень большую роль. Представь ситуацию, когда обязательный язык: Вы его начинаете учить потому, что Вы должны его учить, да, или потому, что Вам его хочется выучить. Если в начале, в 91ом государство было бы более лояльно, почти половина населения говорят на русском языке, и тогда было два государственных языка как, например, в Финляндии, то я думаю, что у нас было б меньше социальных и национальных проблем, просто. Может быть нам было б не лучше, но наш эстонского языка уровень был не в два раза хуже. Сейчас, русский как государственный язык, уже поздно.

perdre, en realitat hi va perdre, quan el 1991 no va declarar el rus, llengua oficial. Ara ja és massa tard, no seria lògic, de cap manera. Hauria d'haver estat el 91, quan s'haurien d'haver declarat dues llengües oficials, el rus i l'estonià. A hores d'ara, els russos estudiarien estonià no perquè els seria obligatori, sinó per pròpia voluntat, per una raó totalment diferent. La motivació en l'estudi de llengües té un rol molt important. Imagini's la situació, en què una llengua és obligatòria. L'estudia perquè l'ha d'estudiar, sí, o perquè li ve de gust estudiar-la? Si des del principi, des del 91, l'Estat hagués sigut més fidel a com era la realitat, en què pràcticament la meitat de la població era russoparlant, i s'haguessin declarat dues llengües oficials, com per exemple a Finlàndia, jo crec que tindríem molts menys problemes nacionals i socials, senzillament. Potser no estaríem millor, però el nostre nivell d'estonià no seria ni la meitat de dolent. Ara, per fer del rus una llengua oficial ja és massa tard.

[IV.2.7.11]

JM1HEL1OTHER: [...] Mira, al principio, llegando aquí a Estonia, creo que depende bastante del interés que tengas tú a priori por la lengua. Del interés que tengas tú en mezclarte. Si estás en tu comunidad de... conozco yo a una comunidad de rumanos que los rumanos son rumanos y están con los rumanos y no saben decir ni "tere" ["hola" – en estonià].

QUEST: ¿Conoces aquí en Estonia esta comunidad?

JC1DTQL1OTHER: Mhm.

JM1HEL1OTHER: Sí. Bueno, a unos miembros de ella. Pero hacen eso.

JC1DTQL1OTHER: Pero sí que se conocen todos, que hacen muchas cosas juntos, se ven a menudo.

JM1HEL1OTHER: Pero no llega a, o sea, este hombre lleva viviendo ya aquí cinco años y no dice nada. Sin embargo hay otro, que es alemán, que tiene también sus amigos alemanes y que sí habla estonio. Entonces, te predispone bastante, o sea, te condiciona bastante lo que tú, si tú tienes algún interés o no. Y yo creo que la primera cosa que te empiezas a preguntar es “vale, voy a estar aquí de paso, entonces ¿vale para algo esto en el futuro? ¿Es que voy a utilizar el estonio alguna vez en mi vida?”.

QUEST: Claro.

JM1HEL1OTHER: ¿Vale? Por otro lado, puedes decir ¿qué voy a hacer en Estonia? ¿Voy aprender alemán en Estonia? No.

JC1DTQL1OTHER: Sí, yo he tomado cursos de inglés!

JM1HEL1OTHER: El inglés porque era útil, porque necesitas el inglés para vivir en Estonia. Junto con el estonio, también. Entonces, yo por ejemplo no estoy tomando cursos, entiendo cosas y digo algunas, pero ya está, no llego a aprender más, pero yo creo que con el tiempo lo aprenderé, pero pasivamente.

QUEST: Tú interés no es automáticamente...

JM1HEL1OTHER: No quiero estudiar la lengua en sí, pero sí que siempre tengo curiosidad por eso. Y otra cosa es que, bueno, es como, yo lo veo, aprender un estonio básico, como más o menos el que pueda tener ahora yo, más o menos, para ir a supermercados, restaurantes y demás, y “buenos días” a la gente de mi... porque trabajo con estonios. Lo veo también una cosa como respeto.

JC1DTQL1OTHER: Mhm.

JM1HEL1OTHER: Entonces, tú llegas y le dices, yo le digo a uno “ah, Tere hommikust!” [“Bon dia” – en estonià] o lo que sea, y le digo tal, y dicen algo, así como un pequeño comentario de esto que y hacen “oh, míralo, míralo, sabes, lleva aquí tal...” porque están acostumbrados al pisoteo ruso que tiene, sabes? De gente que no te dicen nada y que te prefiere hablar en ruso o en inglés antes que decir algo y que llevan aquí viviendo desde siempre, no? Pues lo veo yo como un signo de respeto a ellos, sabes? A intentar integrarte, un signo de integración.

[IV.2.7.12]

[IV.2.7.12]

<p>JN2EXPL1RUS: Надо помнить, что только в гимназии, до 9го класса учатся на русском. Я не вижу в этом, наверное, ничего страшного. Но, к сожалению, здесь в Эстонии многое доводят до абсурда. Я просто себе не представляю ситуацию, когда русский учитель математики, у которого родной язык русский, входит в класс к русским ребятам и начинает математику объяснять по-эстонски. Я считаю, что вот это вот абсурд. Я считаю, что, например, можно преподавать эстонскую географию, литературу, и т.д. на эстонском спокойно, но почему химия, математика, физика? Тогда надо готовить кадры, чтобы они были бы эстонцы. Это как, например, сейчас министр образования говорит, что все русские дети в детском саду должны учить эстонский язык с трёх лет. Это абсурд.</p>	<p>JN2DEXPL1RUS: És necessari no oblidar que aquest sistema només s'aplicarà a secundària, és a dir que fins al novè grau [fins als 14 anys d'edat els nens seguiran estudiant bàsicament en rus]. Probablement, no hi veig res de dolent, en això. Però, per desgràcia, aquí a Estònia, molts assumptes es porten a l'absurd. Senzillament no em puc imaginar una situació en què un professor rus de matemàtiques, la llengua materna del qual és el rus, entri a classe amb tot d'alumnes russos i comenci a explicar-los matemàtiques en estonià. Jo crec que això és absurd. Crec que, per exemple, es pot ensenyar geografia estoniana, literatura, etcètera, en estonià tranquil·lament, però per què ciències com química, matemàtiques, física? Llavors fa falta preparar les càtedres, perquè siguin estonianes. És com per exemple ara, que el ministre d'educació diu que tots els nens russos que van a la guarderia han d'estudiar estonià des dels tres anys. Això és absurd.</p>
<p>[IV.2.7.13]</p> <p>JE1HTQL1RUS: Я думаю да, это будет полезно, потому что когда я сам учился, там был уже какой-то эксперимент, где мы, русские дети, учились на эстонском, и хорошо учили язык, но всё равно, я думаю, что какие-то предметы должны остаться на русском языке, как например литература, история, и т.д. Они более интересные.</p>	<p>[IV.2.7.13]</p> <p>JE1HTQL1RUS: Jo crec que sí, que serà útil, perquè quan jo estudiava, ja hi havia algun tipus d'experiment en què nosaltres, nens russos, estudiàvem en estonià, i s'aprenia bé la llengua. Però de qualsevol manera, crec que algunes assignatures s'haurien de mantenir en rus, com per exemple la literatura, la història, etc. Són més interessants.</p>

<p>[IV.2.7.14]</p> <p>QUEST: А что вы думаете о том, что начиная с этого года, в русских школах начали преподавать эстонский язык больше, чем раньше, я имею в виду не только язык, а другие предметы на эстонском?</p> <p>JT3DTQL1RUS: Я против этого. Как учительница, как мама, не знаю, как бабушка. Мне кажется, что русский ребенок, даже не только русский, но испанский, немец, т.д. должен получить образование на своем родном языке. А потом уже можно изучать другие языки. А так, научить русского ребенка, например, географии на эстонском, я не знаю.</p> <p>JM3DPENSL1RUS: Да, это однозначно, не будет хорошего, потому что, например, даже нет учителей - такой массы, которые так хорошо владеют языком.</p>	<p>[IV.2.7.14]</p> <p>QUEST: I què en penseu del canvi progressiu a una immersió lingüística en estonià a les escoles russes, vull dir, no només llengua estoniana, sinó altres assignatures?</p> <p>JT3DTQL1RUS: Jo hi estic en contra. Com a mestra, com a mare, no ho sé, com a àvia. Em sembla que un nen rus, fins i tot no només un rus, sinó també un espanyol, un alemany, etc. ha de rebre l'educació en la seva llengua. Després ja es poden estudiar altres llengües. Però ensenyar als nens russos, per exemple, geografia, en estonià, no ho sé.</p> <p>JM3DPENSL1RUS: Clar, ja es veu que no serà bo, perquè per exemple, fins i tot no hi ha prou mestres, així en massa, que dominin bé la llengua.</p>
<p>[IV.2.7.15]</p> <p>QUEST: Да, правильно, теперь другое дело, или как у вас?</p> <p>JY1DEL1RUS: Да, у нас в школе есть несколько предметов на эстонском языке.</p> <p>QUEST: Уже?</p> <p>JT1DEL1RUS: Да, да.</p> <p>JY1DEL1RUS: Искусство, музыка, эстонская литература.</p> <p>QUEST: И как, хорошо учить?</p> <p>JT1DEL1RUS: Не очень.</p>	<p>[IV.2.7.15]</p> <p>QUEST: És veritat que ara ja és una altra cosa, o com ho veieu, vosaltres?</p> <p>JY1DEL1RUS: Sí, a l'escola ja fem algunes assignatures en estonià.</p> <p>QUEST: Ja?</p> <p>JT1DEL1RUS: Sí, sí.</p> <p>JY1DEL1RUS: Art, música, literatura estoniana.</p> <p>QUEST: I com us va, apreneu bé, us agrada, així?</p>

J3HEMPL1RUS: Там должен быть очень специфический язык, и это просто, например, в Советском Союзе, тогда эстонцы учились на эстонском языке в школе, и тогда никто не обязывал учить предметов на русском языке. Они дальше учили русский язык, но отдельно, а никого не обязывали учить предметы на русском языке. Я считаю, что сейчас делают неправильно. Половину на эстонском языке, это просто не образование.

JY1DEL1RUS: Там проблема в том, что в этих предметах, язык очень сложный. Они пытаются, сделать понятнее для русских, но сложно так.

QUEST: А кто преподаёт, эстонец или русский?

JY1DEL1RUS: В основном эстонцы преподают.

JT1DEL1RUS: Эстонскую литературу эстонка преподаёт, а вот сейчас искусство и музыку русская преподаёт.

QUEST: Но говорит по-эстонски, да?

4, JT1DEL1RUS: Да.

JK2DTQL1RUS: Смешно.

QUEST: Как в классе?

JT1DEL1RUS: Но, вот, например, на музыке, допустим я на русском спрашиваю, она на эстонском отвечает.

QUEST: Да?

JT1DEL1RUS: мхм.

QUEST: А ты как, тогда, чувствуешь?

JT1DEL1RUS: No gaire.

J3HEMPL1RUS: Allà tenen un tipus de llengua molt específic, mentre que per exemple, durant la Unió Soviètica, aleshores els estonians estudiaven en estonià a l'escola, aleshores no s'obligava a estudiar a ningú cap assignatura en rus. Més endavant estudiaven rus, però a part, i ningú no estava obligat a estudiar cap assignatura en rus. Jo crec que el que fan ara no és correcte. La meitat d'assignatures en estonià, això no és educació.

JY1DEL1RUS: El problema és que en aquestes assignatures, la llengua és molt difícil. S'esforcen per fer-ho més comprensible per als russos, però és complicat.

QUEST: I qui us fa les classes, un rus o un estonià?

JY1DEL1RUS: Bàsicament estonians.

JT1DEL1RUS: Literatura estoniana ens l'ensenya una estoniana, però ara, art i música ens ho ensenya una russa.

QUEST: Però fa la classe en estonià, oi?

JY1DEL1RUS, JT1DEL1RUS: Sí.

JK2DTQL1RUS: És ridícul.

QUEST: I com és la classe?

JT1DEL1RUS: Mira, per exemple, a música, posem per cas, jo li pregunto alguna cosa en rus, però ella em respon en estonià.

QUEST: Sí?

JT1DEL1RUS: Mhm.

QUEST: I com et sents, en aquell moment?

<p>JT1DEL1RUS: Ну, я пытаюсь тоже на эстонском спросить, но не всегда получается.</p> <p>J12HTQL1RUS: Да, просто странно. Один русский, другой тоже русский, оба не идеально знают эстонский язык, но говорят на нем. Говорят с ошибками, немножко глупо.</p> <p>[...]</p> <p>J13HEMPL1RUS: Даже агрессия, чисто моральная агрессия, духовная агрессия, и всё. Это агрессия. [...] Вот это как раз была русификация, как считают эстонцы. А теперь вот, повернут наоборот.</p> <p>QUEST: Эстонификация.</p> <p>J13HEMPL1RUS: Да, эстонификация, такая, конкретно, не совсем нормально.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Да, никто не будет тогда образован.</p>	<p>JT1DEL1RUS: Bé, doncs, intento fer les preguntes també en estonià, però no sempre em surt.</p> <p>J12HTQL1RUS: Clar, és que és simplement estrany. L'un és rus, l'altre també, cap dels dos parla estonià perfectament, però hi parlen. Parlen amb errors, és una mica estúpid.</p> <p>[...]</p> <p>J13HEMPL1RUS: És fins i tot una agressió, una agressió moral, una agressió a la teva ànima, i ja està. És una agressió. [...] Mira, aquí pensen que hi va haver una russificació, tal com creuen els estonians. Però ara, mira, s'ha canviat, és al revés.</p> <p>QUEST: Hi ha una estonianització?</p> <p>J13HEMPL1RUS: Exacte, una estonianització, això és concretament, i no és gens normal.</p> <p>JK1DTNQL1RUS: Sí, abans no s'educava a ningú, d'aquesta manera.</p>
<p>[IV.2.7.16]</p> <p>JM3HEXPL1EST: This has worked very well, this will be in use also in the future. Linguistic immersion programs, they are just an option, there should be other programs, like bilingual and others, that everybody could take, so I would look into the future within several options.</p> <p>QUEST: What main consequences will this program have, especially for kids? Will it be helpful for them, or it will be more</p>	<p>[IV.2.7.16]</p> <p>JM3HEXPL1EST: Aquest programa ha funcionat força bé, el qual estarà en ple funcionament en el futur. Els programes d'immersió lingüística són només una opció, hi hauria d'haver altres programes, com ara bilingües i d'altres, en què tothom pugui participar, per tant, observo que en el futur, hi haurà diverses opcions.</p> <p>QUEST: Quines conseqüències tindrà aquest programa, sobretot</p>

<p>a problem?</p> <p>JM3HEXPL1EST: I would say that until now, research has shown that they can master both Estonian and Russian, and also they have just mastered the subject knowledge, so no problems have revealed until now, but we don't have data for the long run, so we have to wait a little bit more.</p>	<p>per als nens? Els ajudarà, o serà més aviat un problema?</p> <p>JM3HEXPL1EST: Jo diria que fins ara, les investigacions demostren que poden aprendre tant estonià com rus, així com els continguts de l'assignatura, per tant, no s'ha demostrat que hi hagi cap problema. Però no disposem de dades a llarg termini, per tant, serà una qüestió que s'haurà d'observar de nou en el futur.</p>
<p>[IV.2.7.17]</p> <p>QUEST: Ты думаешь - это хорошая идея отдавать детей в эстонскую школу?</p> <p>JI3HEMPL1RUS: Чтобы русские учили эстонский?</p> <p>QUEST: Да.</p> <p>JI3HEMPL1RUS: Нет, не очень. Она не очень хорошая идея оказалась. У меня дочь пришлось забрать, после восьмого класса. Надо было бы раньше ещё. Не получается. Она потом очень хорошо закончила русскую школу. Не получаются контакты, что-то там не получается, это не для них, не для русских. Душа, как-то, но я не могу объяснить. Трудно, хотя есть дети, которые закончили эстонскую школу.</p>	<p>[IV.2.7.17]</p> <p>QUEST: Creus que és una bona idea de portar els nens a l'escola estoniana?</p> <p>JI3HEMPL1RUS: Perquè els russos estudiïn estonià?</p> <p>QUEST: Sí.</p> <p>JI3HEMPL1RUS: No, no gaire. En el meu cas, va resultar no ser gaire bona idea. Vaig haver de treure la meva filla, després del vuitè curs. I ja ho havia d'haver fet abans i tot. Hi ha alguna cosa que no va bé. Després va acabar molt bé l'escola russa. No es donava el contacte, no, hi havia alguna cosa que no anava, no és per a ells, per als russos. <i>A l'ànima</i>, hi ha alguna cosa, no ho puc explicar. És difícil, tot i que hi ha nens que acaben l'escola estoniana.</p>
<p>[IV.2.7.18]</p> <p>QUEST: Вы сама знаете тех русских, которые приходят из эстонских школ, да?</p> <p>JN2EXPL1RUS: Да, я таких людей знаю. У меня очень</p>	<p>[IV.2.7.18]</p> <p>QUEST: Vostè en coneix, d'aquests russos que vénen de l'escola estoniana, oi?</p> <p>JN2DEXPL1RUS: Sí, en conec, i en tinc una opinió molt</p>

<p>негативное отношение. Родители очень сильно рискуют. Конечно есть дети звёзды, которые очень хорошо справляются, но таких мало. В основном страдают от этого, чисто психологически. У меня соседка, например, напротив живёт, девочка ходит по-моему в седьмой или восьмой класс, она целиком себя чувствует русской, у неё нет даже эстонских друзей, но ходит в эстонскую школу. Чем это заканчивается? Когда она говорит по-русски, я её всё время исправляю, потому что делает очень много ошибок, она говорит некрасиво. И когда делает домашнее задание, то она ко мне приходит, чтобы я ей помогла написать это по-эстонски. То есть, она не знает ни русского языка, ни эстонского. Они не билингвы, а полужычные, и таких я видела очень много.</p>	<p>negativa. Els pares s'arrisquen molt. És clar que hi ha nens estrella, els quals se'n surten molt bé, però d'aquests, n'hi ha molt pocs. La majoria pateixen bàsicament des del punt de vista psicològic. Tinc una veïna, per exemple, que viu davant de casa meva; és una nena que crec que fa setè o vuitè, ella se sent totalment russa, no té ni amics estonians, i va a l'escola estoniana. I en què s'acaba? Quan parla en rus, sempre l'he de corregir, perquè fa molts errors, parla malament. I quan fa els deures, aleshores em ve a veure perquè l'ajudi a escriure'ls en estonià. És a dir, no sap ni rus ni estonià. Aquests nens no només no són bilingües, són semilingües, i d'aquests casos n'he vistos molts.</p>
<p>[IV.2.8.1] JM3HEXPL1EST: I'd say that all these calls about citizenship is insignificant. It was made some sort of important indicator in the 90s and the solution was that the steam was let out of the issue, meaning that there is almost no difference in rights. Of course there are minor differences like one cannot join the police force when one is not the national of the country, cannot vote on national elections and cannot be president of the country and so on. But for an ordinary resident, it just doesn't matter. He is not</p>	<p>[IV.2.8.1] JM3EXPL1EST: Tot aquest tema de la ciutadania va ser és insignificant. Va ser una mena d'indicador important durant els anys 90, però la solució va ser treure'n l'aigua clara en el sentit que pràcticament no hi ha diferència quant als drets. És clar que hi ha diferències menors, com ara que un no pot ser membre de les forces policials, si no és ciutadà del país, no pot votar en eleccions nacionals i no pot ser president del país. Però per a una persona normal i corrent, tot això no té importància. Normalment no</p>

<p>planning to be president of the country, and so in a normal life, people make decisions about citizenship according to their pragmatic intends. If they have some maybe member of the family in Russian, maybe it's more easy to obtain visa when they are not citizens of Estonia, they usually let it be this way as it was, meaning that they are stateless.</p>	<p>tindrà previst ser president del país, i per tant, en una vida normal, la gent pren decisions sobre la ciutadania en funció de les seves necessitats pragmàtiques. Si tenen algun membre de la família a Rússia, potser així és més fàcil d'obtenir el visat, si no són ciutadans d'Estònia. Normalment, ho deixen estar tal com està, que vol dir que es queden com apàtrides.</p>
<p>[IV.2.8.2] JM3HEXPL1EST: Now it's vice versa. Estonian language is publicly and officially the State language, the official language, and Russian language has been downgraded to minority language, so the switch has taken place, though there was some sort of attitudinal delay and still is in some groups, who just look back, and want back the good Soviet order. But nevertheless, most of the Estonian population has accepted the new situation. As a matter of fact, it took also quite a lot for Estonians to accept the new situation, because there was a deep minority complex, and it was possible to see it with the removing of the statue of the Bronze Soldier last year. Some Estonians were very afraid of what would happen, though they moved the statue on sovereign territory, but nevertheless one could just read from the newspapers, a large outcry, and when asked about the reason, why they should keep that monument, there was just some sort of fear of emotional...</p>	<p>[IV.2.8.2] JM3EXPL1EST: [...] Ara és el revés. L'estonià és públicament i oficial la llengua de l'Estat, mentre que el rus ha baixat a la categoria de llengua minoritària, per tant, el canvi ha tingut lloc, tot i que hi va haver un retard en el tipus d'actitud per part d'alguns grups, l'actitud dels quals a vegades encara es demostra entre grups que només miren enrera i desitgen que retorni el bon ordre Soviètic. Però de qualsevol manera, la majoria de la població estoniana ha acceptat la situació nova. De fet, va haver de passar força temps també perquè els estonians acceptessin la nova situació, perquè hi havia un profund complex de minoria, el qual es va poder observar amb el canvi de lloc de l'estàtua del Soldat de Bronze, l'any passat. Alguns estonians estaven molt espantats de què podria passar, tot i que l'estàtua es va canviar de lloc en territori sobirà, però tot i així, un podia llegir als diaris els crits d'alarma, i quan se'ls preguntava per què, per què haurien de mantenir aquell monument al seu lloc, demostraven senzillament</p>

	una mena de sentiment de temor.
<p>[IV.2.9.1]</p> <p>QUEST: Ты думаешь, что здесь плохо относятся к русским людям?</p> <p>ЛІЗНЕМПЛІРУС: Ну, я думаю, что молодые уже уезжают отсюда. Будут как-то оставаться, но в основном будут уезжать. На это направила политика, она незаметна, но если 30 процентов русских живут здесь, и ничего не делается, для того, чтобы они чувствовали себя полноправными жителями, и это видно было в прошлом году. Если 100.000 неграждан и уже 18 лет прошло от момента независимости, это говорит о том, что им не нужны русские здесь.</p> <p>QUEST: И ты с этим согласен?</p> <p>ЛІЗНЕМПЛІРУС: Нет, с политикой государства я не согласен, потому что я здесь вырос, я не могу с этим согласиться. Я даже не гражданин, потому что служил на российском военном флоте, мне не дали гражданство и не дадут, никогда по закону. В нормальных странах (Финляндия, Швеция...) натурализация - восемь лет, а здесь это уже семнадцать, и никаких перспектив, как к этому могу я относиться? Хорошо, в Евросоюз Эстонию взяли, но это не заслуга Эстонии, потому что, например, для меня это не открытая граница. К сожалению, это проблема не решается. И получается так -</p>	<p>[IV.2.9.1]</p> <p>QUEST: Creus que es tracta malament, als russos, aquí?</p> <p>ЛІЗНЕМПЛІРУС: Jo crec que els joves ja se'n van, d'aquí. Alguns es quedaran, però la majoria marxaran. Això passa desapercebut per la política, però si hi ha un 30% de russos vivint aquí i no es fa res per tal que se sentin ciutadans de ple dret, i això ja es va veure l'any passat. Si hi ha 100.000 persones que no són ciutadans, i ja han passat 18 anys del moment de la independència, tot això parla del fet que els russos no fan falta, aquí.</p> <p>QUEST: I tu hi hestàs d'acord, amb això?</p> <p>ЛІЗНЕМПЛІРУС: No, amb la política del govern no hi estic d'acord, perquè jo he crescut aquí, i no puc estar-hi d'acord. Fins i tot jo mateix, no sóc ciutadà, perquè vaig fer el servei militar a la flota naval russa, per això no em van donar la ciutadania, i no me la donaran pas mai, de cap manera. En països normals (Finlàndia, Suècia...) la naturalització dura vuit anys, mentre que aquí, 17, i no hi ha cap perspectiva de futur, com vols que ho vegi? Està bé que Estònia hagi entrat a la Unió Europea, però això no és cap mèrit d'Estònia, perquè per exemple per mi, això no vol dir obertura de fronteres. Per desgràcia, aquest és un problema que no es resol. I per altra banda, tampoc té sentit ser ciutadà rus a</p>

<p>гражданин России не имеет смысла. У меня родители здесь с сорок седьмого года.</p>	<p>Estònia; els meus pares van arribar aquí ja el 1947.</p>
<p>[IV.2.9.2] JE1HTQL1RUS: [...] Отношение к русскоязычным людям могло бы быть мягче, также и к России тоже. Они не виноваты, что они здесь родились и они по-русски говорят.</p>	<p>[IV.2.9.2] JE1HTQL1RUS: [...] L'actitud vers els russoparlants podria ser millor, i també vers Rússia. Ells no tenen la culpa d'haver nascut aquí ni de parlar rus.</p>
<p>[IV.2.9.3] JA1DEL1RUS: Я думаю, что если первое меньшинство в стране - русские, почти 33 процента, то нужно считаться с этим.</p>	<p>[IV.2.9.3] JA1DEL1RUS: Jo crec que si la primera minoria del país, la russa, és gairebé d'un 33%, aleshores és necessari comptar amb ells.</p>
<p>[IV.2.9.4] JE1HTQL1RUS: Да, наша страна - полтора миллиона человек, реально как маленький город в России, я думаю, что с экономической точки зрения, это нехорошо - иметь плохое отношение к России и к русским. Там туристов столько, они приедут с России. И например, когда меня мои родственники посещают, они просто говорят : «У вас серьёзно как Европа уже», т.е. для них интересно здесь, да.</p>	<p>[IV.2.9.4] JE1HTQL1RUS: En un país com el nostre, d'un milió i mig de persones, que és realment com una ciutat petita de Rússia, jo crec que des d'un punt de vista econòmic, no és bo tenir una mala actitud vers Rússia i els russos. Allà hi ha turistes, quants n'hi ha que vénen de Rússia! I per exemple, quan els meus parents vénen a visitar-me diuen que oh, que ve, que esteu com a Europa, ja, és a dir, que per ells aquí és un lloc interessant, sí.</p>
<p>[IV.2.9.5] QUEST: Плохо относятся здесь к русским? JE1DEL1RUS: И да и нет. JA1DEL1RUS: Всё зависит от того, как ты сам к себе относишься.</p>	<p>[IV.2.9.5] QUEST: Es tracta malament, als russos, aquí? JE1DEL1RUS: Sí i no. JA1DEL1RUS: Tot depèn de com et tractis a tu mateix. JE1DEL1RUS: Clar, i també el que passa sovint és que la gent no</p>

<p>JE1DEL1RUS: Ну да, и просто тоже часто бывает, что и люди ничего не делают, садут на диване и ругают. Конечно да, легко ругать, но нужно что-нибудь сделать. Пойти навстречу, да. Если тебе не нравится здесь...</p> <p>JE1DEL1RUS: Да, что ты здесь делаешь?</p> <p>JA1DEL1RUS: В России там никого не ждут отсюда, это точно.</p>	<p>fa res, només seuen al sofà i es queixen. És clar que el més fàcil és queixar-se, però alguna cosa o altra has de fer.</p> <p>JA1DEL1RUS: Has d'estar compromès, buscar més els teus desitjos. Si no t'agrada viure aquí...</p> <p>JE1DEL1RUS: Exacte, què hi fas aquí?</p> <p>JA1DEL1RUS: A Rússia segur que no esperen pas ningú, d'aquí, això és claríssim.</p>
<p>[IV.2.9.6]</p> <p>QUEST: Pöördudes natukene sellise situatsioonisse siin need venelastega, mis te arvate sellist, et seal on need, kes ei oska väga hästi eesti keelt, siin Eestis?</p> <p>JA2DTQL1EST: See on väga halb.</p> <p>JA2HTQL1EST: See on halb, jah. See peaks olema teist moodi, et see on normaalne, kui ma lähen Hispaaniasse elama, õpin hispaania keelt, see on normaalne, see ei tohiks olla probleem. See on sama normaalne, kui ma tahan süüa, võin tahan peseda ennast, see on elu osalist.</p> <p>QUEST: Aga need on päris palju, neist?</p> <p>JA2HTQL1EST: Jah, neid on palju, ja leian et Eesti peaks rohkem tegema midagi sellist, et mitte niivõrd integreerima neid inimesi, kuivõrd just nagu muutma nagu sellist suhtumist, et näha nagu sellist keeleõpimist, eesti keele kasutamisest tekitada see vajadus. Sest, noh, praegu on niimoodi, et ega see integreerimine,</p>	<p>[IV.2.9.6]</p> <p>QUEST: [...] Que en penseu dels russos que no parlen gaire bé o gens estonià?</p> <p>JA2DTQL1EST: Això està molt malament.</p> <p>JA2HTQL1EST: Està molt malament, sí. Hauria de ser diferent; el normal és, per exemple, si me'n vaig a Espanya a viure, aprenc espanyol, això és normal, no hauria de ser cap problema. És igual de normal com el fet de menjar o de rentar-se, és part de la vida.</p> <p>QUEST: Però n'hi ha forces, oi?</p> <p>JA2HTQL1EST: Sí, n'hi ha, i trobo que Estònia hauria de fer-hi més, no tant per integrar aquestes persones, sinó com per canviar aquest tipus de mentalitat, fent que l'ús de l'estonià fos una necessitat. Perquè, bé, ara la cosa està de la manera que això de la integració, si no vols, la integració dels russos, si tu no vols, d'integrar-te a Estònia, doncs no ho fas i ja està, no? M'entens? Aquí trobo que el govern d'Estònia va perdre el tren ja fa temps.</p>

<p>kui ta ei taha, see venelane integreerida, kui sa näiteks ei taha, et sind integreeritakse Eesti ühiskonda noh, siis seda ju ei tee. Saad aru? Siin ma leian, et eesti valitsus on nagu lastnud mõned aastad tagasi see rongil ära sõita. Üks märk oli just see pronksi öö sündmuse oli üks märk sellest, et kuskil on midagi mäda.</p> <p>JA2DTQL1EST: Et vene koolides pidi varem reformi teha. Kuidas on võimalik, et Eesti vabariik maksab palka õpetajatele, kes ei oska eesti keelt, räägib ainult vene keeles ja vene ideoloogiat.</p>	<p>Una de les coses que es va poder veure amb tot això de la “nit de bronze” [es refereix als fets del mes d’abril de 2007] va ser això, que hi havia alguna cosa podrida en algun lloc.</p> <p>JA2DTQL1EST: Per exemple, a les escoles russes ja fa temps que s’hauria d’haver fet aquesta reforma. Com és possible, que Estònia pagui el sou a professors que no saben estonià, que parlen només rus i d’ideologia russa?</p>
<p>[IV.2.9.7]</p> <p>QUEST: I què us sembla que a Estònia encara hi hagi molta gent que encara no parlen estonià?</p> <p>JM1DEL1EST: A mi no em molesta, és el seu problema. Perquè no sé.</p> <p>JK1DEL1EST: A mi a vegades em fa ràbia, perquè com pots viure en un país i no parlar res d’una llengua? Jo no podria. Però per exemple, el professor de portuguès que teníem abans, no parlava estonià, i va viure aquí no sé, cinc o sis anys, i en aquest temps no va aprendre res, és molt estrany. Només “tere” i per dir que és professor de portuguès, i és tot. Vaig preguntar-li que quines frases sabia, va dir que només dues o tres. És una falta d’interès. No explicava cap raó, perquè no volia aprendre, i tampoc no li agradava l’espanyol, era un home molt arrogant.</p> <p>JM1DEL1EST: Però jo penso també que és un problema més general. A Finlàndia, els nous Erasmus, normalment quan van a Finlàndia no volen aprendre la llengua, perquè no pensen que sigui útil. És el problema dels països petits, de la perifèria.</p> <p>JK1DEL1EST: sí, potser en [nom del professor de portuguès] va pensar que no volia quedar-se aquí...</p> <p>QUEST: I al final s’hi va acabar quedant sis anys.</p> <p>JK1DEL1EST: I a més tenia una xicota estoniana. No sé com és possible. Perquè per exemple, el xicot de [Nom de persona], de Catalunya, ja parla algunes frases en estonià, i ell no ha viscut mai aquí.</p>	

JM1DEL1EST: Ara, per exemple, a Tallin jo tinc dos coneguts, un conegut i un amic, que també tenen xicotes estonienes, i encara no parlen, però volen parlar i estudiar.

JK1DEL1EST: Depèn molt de la persona i de l'interès que té.

[IV.2.9.8]

QUEST: O sigui, en el cas que et vas trobar la setmana passada, és una d'aquelles persones que viuen a Estònia i que no parlen prou bé, l'estonià, què et sembla que això succeeixi?

JM2DTQL1EST: no em sembla bé. Jo crec que aquí a Estònia tothom hauria de poder comunicar-se en estonià. Però també entenc que hi hagi tantes persones que parlen rus i que, bé, parlo en estonià.

QUEST: sí, d'acord.

JM2DTQL1EST: et see nouab aega, oodata looda, et oleks voimalik, et koik räägiks eesti keelt, aga praegu on liiga palju tahta, selles mottes, et see on minu meelest loomulik, kuigi on see toesti uues riigis, peaks saama suhelda eesti keeles. Ma saan aru, et see ei saa niimodi olla praegu.

QUEST: siis sina arvad, et votab veel aega, aga ütleme, et pärast juba 15 aastat, 17?

JM2DTQL1EST: voib-olla.

QUEST: aga siis on juba olnud 15 aastat.

JM2DTQL1EST: ma arvan, ei saa nouda 15 16 aastat inimesed opiks ühe keele täieslikult ära, eriti näiteks Ida-Virumaal, kus

[IV.2.9.8]

QUEST: O sigui, en el cas que et vas trobar la setmana passada, és una d'aquelles persones que viuen a Estònia i que no parlen prou bé, l'estonià, què et sembla que això succeeixi?

JM2DTQL1EST: No em sembla bé. Jo crec que aquí a Estònia tothom hauria de poder comunicar-se en estonià. Però també entenc que hi hagi tantes persones que parlen rus i que, bé, parlo en estonià.

QUEST: Sí, d'acord [comencem la conversa en estonià].

JM2DTQL1EST: Porta temps, hem d'esperar que sigui possible, que tothom parli estonià, però ara seria demanar massa, en el sentit que, per mi és natural, que si vivim en un país totalment nou, ens hauríem de poder comunicar tots en estonià. Entenc, però, que ara no pot ser així.

QUEST: Aleshores, creus que s'hauria d'esperar més temps, després de 15 o 17 anys?

JM2DTQL1EST: Potser sí.

QUEST: Però si ja han passat quinze anys.

JM2DTQL1EST: Crec que no podem dir 15 o 16 anys perquè una persona aprengui una llengua completament bé, especialment, per

<p>suhtlus keskkond ongi vene keelne, et seda, minu meelest seda ei saa nouda, isegi keeleopetajana, keeleope on erinev, tuleb raskemini. Ma ei arva, et peaks sanktsioneerima, ütleme neile, kellel on raskemini.</p> <p>QUEST: Sa ei arva, et peaks sanktsioneerima.</p> <p>JM2DTQL1EST: ei, ei.</p> <p>QUEST: mis siis teha?</p> <p>JM2DTQL1EST: oodata, veel oodata. Ma arvan, et noored, kes praegu opivad, et nad opivad päris korralikult eesti keelt.</p> <p>QUEST: eriti siin Tallinnas.</p> <p>JM2DTQL1EST: eriti siin Tallinnas.</p> <p>QUEST: aga Ida-Virumaal?</p> <p>JM2DTQL1EST: Ida-Virumaal ilmselt vähem. Aga ma arvan, et kui sa tagant oled, tekitab sellis protesti. Tuleks aega nouda. Tegeleda selle probleemiga ja noortele loomulikult opetada eesti keelt.</p> <p>QUEST: Siis sa arvad, et peaksime ootama</p> <p>JM2DTQL1EST: aga asjaga tegelema. Oodata mitte lihtsalt vaatades, mis juhtub, vaid koolides keele opetama.</p>	<p>exemple, a Ida-Viru, on el context comunicatiu és en rus. Jo crec que en això no pots posar un límit de temps, sobretot com a professora de llengua, veig que l'aprenentatge d'una llengua és diferent, cada cop és més difícil. No crec que s'hauria de sancionar, per exemple, als que per ells sigui més difícil.</p> <p>QUEST: No creus que s'hauria de sancionar.</p> <p>JM2DTQL1EST: No, no.</p> <p>QUEST: I què s'hi hauria de fer?</p> <p>JM2DTQL1EST: Esperar, esperar encara més. Crec que els joves, que estudien ara, aprenen força bé l'estonià.</p> <p>QUEST: Sobretot a Tallin, oi?.</p> <p>JM2DTQL1EST: Sobretot a Tallin.</p> <p>QUEST: Però a Ida-Viru?</p> <p>JM2DTQL1EST: A Ida-Viru segurament menys. Però crec que si ets reservat, provoques protestes. S'ha d'esperar més temps. Fer-hi alguna cosa per solucionar el problema, i ensenyar als joves estonià, per descomptat.</p> <p>QUEST: Aleshores creus que hauríem d'esperar.</p> <p>JM2DTQL1EST: Però fer-hi alguna cosa. No només esperar mirant a veure què passa, sinó ensenyar la llengua a les escoles.</p>
<p>[IV.2.10.1]</p> <p>QUEST: Creieu que l'estonià està amenaçat?</p> <p>JM1DEL1EST: Jo crec que ara, encara no, perquè encara tenim els parlants i tot, i sobretot perquè tenim un nivell de la llengua</p>	

científica i això, però en el futur, no sé.

JK1DEL1EST: Depèn dels estonians, de quants n'hi ha.

QUEST: Perquè el creixement vegetatiu és negatiu.

JK1DEL1EST: Sí, però és així a tot Europa, menys a Irlanda.

JM1DEL1EST: També depèn dels nostres veïns i de com va aquest tema de la política, perquè mai se sap.

QUEST: Dels veïns de l'est?

JK1DEL1EST: Sobretot.

[IV.2.10.2]

QUEST: Kas te arvate, et eesti keel on ohustatud?

JA2DTQL1EST: On ohustatud küll, kui eestlased ise, kui noh...

JA2HTQL1EST: Ikka. Et noh, see ongi see, et peaks rohkem tegema sellele keele heaks. Ükskõik, kui see mille, kes te ei hooli, siis asi nagu laguneb, eks. Maja eest ei hoolitse, siis maja laguneb, auto eest ei hooli, auto roostetab, keele kasutus alla nagu ei soodusta või ei kaitse ka, siis keel täitub igasugust prügi.

JA2DTQL1EST: Anglitsismidega.

JA2HTQL1EST: Võõrsõnad. Sa pead nagu keelest hooldama, see on nagu põld. Seda võiks nagu rohkem teha. Mis meil on, näiteks, kui ütleme, ma võtan selle Saksamaa näide, võib ka tuua ükskõik mingisugune Euroopa lääne riik. Ütleme kui ma läheks elama Saksamaale või Prantsusmaale, siis mul on see ette nähtud keele kursused, mulle kui välismaalasena, a Eestis ma küll ei tea, kas sjukesed asjad on. Noh, siia küll ei tule palju välismaalasi, selles

[IV.2.10.2]

QUEST: Creieu que l'estonià està amenaçat?

JA2DTQL1EST: I tant que està amenaçat, fins i tot els propis estonians, és que...

JA2HTQL1EST: I tant! És que, la cosa és que s'hi hauria de fer més, per al bé d'aquesta llengua. És igual el que sigui, si no es cuida, es fa malbé, oi? Si no cuides la casa, s'espantilla, si no cuides el cotxe, es rovella, si tampoc no defenses l'ús de la llengua, aleshores s'omple de brutícia.

JA2DTQL1EST: Anglícismes.

JA2HTQL1EST: Estrangerismes. S'ha de cuidar la llengua, és com un camp. S'hi podria fer més, en aquest sentit. Què tenim, per exemple, si posem per cas, prenc l'exemple d'Alemanya, però hi podríem posar qualsevol país d'Europa occidental. Diguem que si me n'anés a Alemanya a viure, o a França, aleshores tinc molt clar que hi ha cursos de llengua, per mi, com a estranger. Però a

mõttes, aga noh, ma ei tea, kas, kuidas sinul nüüd on, kas on näha, et mingid kursused on?

QUEST: Mitte eriti. Noh, seal ongi, näiteks ülikoolis, või keeltekoolides, jah, aga need on natukene raske leida ja need on kallis, kallid.

JA2HTQL1EST: Noh, see on ametlikult, et riiklikult ette nähtud.

Kui ma näiteks emigreeruks Rootsi, siis Rootsi riik sünniks mind minema kursustele, eks, ja maksaks võib-olla kinni ka need kursused. Vot need asjad, vot need asjad on paigast ära. Või näiteks ütleme ma lähen Saksamaale, ma tahan osta sõnaraamatud, ma saan terve seeria erinevate valdkondade kohta. Ma kardan, et siin Eestis võib saada ainult õige keelsus sõnastiku ja võõrsõnade leksikon, ja see on kõik. Et kõik vot sellised elementaarsed asjad, mis nagu kuskil Saksamaal või Hispaanias või Rootsis on argipäeva asi, normaalne, et meil võiks ka nagu see tulla. Võiks nagu hakata mõelda nagu suuremalt, et mitte nagu kogu aeg, et me oleme nii pisikesed, väikesed ja "ninu-nanu" ja nii edasi, noh mitte nii, vaid nagu...

JA2DTQL1EST: Ja seekord, et noored lähevad ära, me oleme Euroopa Liidu osa, nad abielluvad kuskil siit kaugel, nad ei õpeta seda keelt enam.

QUEST: mhm.

JA2DTQL1EST: Kui sa elad Saksamaal, või Portugaalis, või Hispaanias, mõtlevad, milleks neil eesti keel kasutavad?

Estõnia, no ho tinc tant clar, que hi hagi aquest tipus de coses.

Clar que aquí tampoc vénen gaires estrangers, en aquest sentit, però no ho sé, per exemple per tu, és clar que hi ha alguns cursos de llengua?

QUEST: No gaire. Clar que n'hi ha, per exemple, a les acadèmies, sí, però no és fàcil trobar-los, i són cars.

JA2HTQL1EST: Veus, això és a nivell oficial, a nivell de país. Si jo emigrés a Suècia, el govern suec m'induiria a que anés a cursos, oi? I fins i tot me'ls pagaria, aquests cursos. Són per exemple aquestes coses les que fan falta. O per exemple, diguem que me'n vaig a Alemanya i vull comprar un diccionari, tinc tota una sèrie de diferents editorials per triar. Em temo que aquí, a Estònia només hi ha un diccionari de la llengua i del lèxic estranger, i ja està. Són totes aquestes coses elementals, que com a Alemanya o Espanya o Suècia són coses de cada dia, normals, que nosaltres també podríem aprofitar. Hauríem de començar a pensar en gran, no com que, com que tota l'estona que som així, petits, "ninu-nanu", etc. No així, sinó...

JA2DTQL1EST: I també el que passa és que els joves se'n van, ara que som part de la Unió Europea, es casen lluny, ja no transmeten aquesta llengua.

QUEST: Mhm.

JA2DTQL1EST: Si vius a Alemanya, o Portugal, o Espanya, pensen que per què han de fer servir l'estonià? I és un mal

<p>Tegelikult on see vale mõtte, ju.</p> <p>JA2HTQL1EST: Inimese end suhtumine on ka teistsugune, paha, noh, selles mõttes et noh, halvem.</p> <p>JA2DTQL1EST: Vot, see väiksusest, just nimelt, miks nii väikses keeles, me oleme nii väike. Suuremeelsus võiks rohkem olla nii oma kultuuri kui oma keele suhtes. Heas mõttes patriotismi.</p> <p>JA2HTQL1EST: Jah, just heas mõttes. Teoreetiliselt on küll, et noh, miks me see eesti keele ikka teeme, kui hispaania keeles on rohkem raamatuid, kui eesti keel, õpime kõik hispaania keelt. Noh, faktiliselt, saad aru? Faktiliselt, statistiliselt on ju see seisukoht õige, eks. Aga saad aru, kui sa võtad kõik muud asjad, kõik ülenud asjad sinna taha, siis see ei pea paika, selles mõttes et noh. Või inglise keeles, inglise keeles on ju rohkem raamatuid, või kasutakse rohkem. Ärge räägime eesti keelt, viime Eestis riigikeeleks inglise keele, ja ongi kõik, kõik on "happy", jeje, aga sa ei saa nii teha, eks.</p> <p>QUEST: Ei saa, ei saa.</p> <p>JA2HTQL1EST: Selles on asi.</p>	<p>pensament, oi?</p> <p>JA2HTQL1EST: Fins i tot la comunicació amb un mateix és una altra, més dolenta, en aquest sentit.</p> <p>JA2DTQL1EST: És just sobre aquesta qüestió del “ser petit”, perquè aquesta llengua tan petita, som tan petits. Podríem tenir una mentalitat més en gran tant per la nostra cultura com per la nostra llengua. Patriotisme en el bon sentit de la paraula.</p> <p>JA2HTQL1EST: Sí, justament en el bon sentit de la paraula. Teòricament és clar, que bé, doncs per què fem servir estonià, si l’espanyol té molts més llibres, que l’estonià, aprenguem espanyol! Perquè en realitat, m’entens? La realitat, estadísticament, aquest és un punt de vista correcte, oi? Però m’entens, quan agafes totes les altres coses, tota la resta de coses que hi ha darrera, aleshores no hi ha color, en aquest sentit. O l’angles, l’anglès encara té més llibres i es fa servir més. No parlem més estonià, fem que l’anglès sigui l’única llengua oficial d’Estònia, i ja està, tots serem “happy” [riu] però no pot ser, oi?</p> <p>QUEST: No, no es pot.</p> <p>JA2HTQL1EST: Aquesta és la qüestió.</p>
<p>[IV.2.10.3]</p> <p>JE1DEL1RUS: Например, чтоб язык был государственный. Я слышала, что приезжал, не знаю, какой-то представитель организации и он был очень удивлён, когда увидел, что</p>	<p>[IV.2.10.3]</p> <p>JE1DEL1RUS: Per exemple, que el rus fos oficial. Vaig sentir que va venir el representant d’alguna organització i es va sorprendre molt, quan va veure que el rus no era llengua oficial.</p>

<p>русский язык не был государственным языком.</p> <p>JM1DEBILING: Да, здесь как и в Латвии.</p> <p>JA1DEL1RUS: И например, если смотришь в Финляндии, шведский язык - второй государственный язык, и никто об этом не спорит.</p>	<p>JM1DEBILING: Sí, aquí és com a Letònia.</p> <p>JA1DEL1RUS: I per exemple, si mires a Finlàndia, el suec és la segona llengua oficial, i ningú no ho discuteix.</p>
<p>[IV.2.10.4]</p> <p>QUEST: Вы думаете, что русский язык должен быть как-бы официальный язык?</p> <p>JN2EXPL1RUS: Есть два понятия: государственный или официальный язык, т.е. я не считаю, что должен быть государственный язык. QUEST: Даже нет, скажем, в Ида-Вирумаа?</p> <p>JN2EXPL1RUS: Нет, я имею в виду государственный. Я считаю, что эстонское государство проиграло, на самом деле проиграло, когда не объявило русский язык государственным языком в 91ом году. Сейчас уже поздно, было бы нелогично, никак. А в 91ом году должно было быть два государственных языка, и русский и эстонский. [...] Что касается языка официального, то, на самом деле, во многих фирмах разрешено использование русского языка, насколько я знаю. Другое дело, что этим обычно не пользуются, опять, из-за удобства - всё делается на эстонском, потому что потом надо всё переводить и это двойная работа.</p>	<p>[IV.2.10.4]</p> <p>QUEST: Creu que el rus hauria de ser llengua oficial?</p> <p>JN2DEXPL1RUS: Hi ha dos conceptes: llengua d'Estat i llengua oficial, és a dir, jo no crec que hauria de ser llengua d'Estat. [en rus, "llengua oficial" pot dir-se "gossudarstvennyj jazyk" o "ofitsialnyj jazyk": el primer concepte és el que podríem traduir literalment com a "llengua d'Estat" i el segon com a "llengua oficial". Aquest segon concepte capta més aviat la idea de "llengua de treball", mentre que el primer seria més aviat el de "llengua estatutària"]</p> <p>QUEST: Fins i tot tampoc a Ida-Viru?</p> <p>JN2DEXPL1RUS: No, jo vull dir "llengua d'Estat". Jo crec que Estònia, com a país, hi va perdre, en realitat, hi va perdre quan va descartar el rus com a llengua oficial l'any 1991. Ara ja és massa tard, no seria "lògic", de cap manera. El 1991 s'haurien d'haver declarat dues llengües oficials, el rus i l'estonià. [...]</p> <p>Pel que fa a la "llengua oficial", de fet, en moltes empreses ja està permès utilitzar el rus, fins on jo sé. Una altra cosa és que sovint</p>

Что касается Ида-Вирумаа, здесь да, я согласна, что там официальным языком может быть русский именно, потому что компактно проживают русские люди, но я не совсем понимаю что там происходит с законами, почему всё время, когда в конце 90ых - отказ был связан с тем, что те русские, те русскоязычные, которые живут на этой территории, они не являются гражданами эстонской республики. А если люди платят налоги, они поддерживают это государство, то наверно они на что-то имеют права. Как официальный язык - я согласна, русский должен играть эту роль, но как государственный - это уже поздно.

no s'utilitzi, novament per una qüestió de comoditat. Tot es fa en estonià perquè s'ha de traduir tot, cosa que vol dir treballar el doble.

Quant a Ida-Viru, aquí sí que estic d'acord que el rus podria ser "llengua oficial", perquè hi ha una concentració compacta de gent russa que viuen allà. Però no entenc ben bé què passa amb les lleis, perquè des de finals dels 90, el rebuig està relacionat amb el fet que els russos, els russoparlants que viuen en aquest territori, no són considerats ciutadans de la república d'Estònia. Però si les persones paguen els seus impostos, mantenen aquest Estat, aleshores segurament deuen haver de tenir algun dret. Com a "llengua oficial" hi estic d'acord, que hauria de tenir aquest paper, però com a "llengua d'Estat", ja és massa tard.

Annex 2. Extractes de les entrevistes a Catalunya

Aquests són els fragments sencers de les entrevistes citades en el capítol en què hem presentat les dades corresponents al treball de camp realitzat a Catalunya. Les exposem en la seva versió original, ja sigui en català, castellà o anglès. Com en el cas dels extractes de les entrevistes d'Estònia, no hem utilitzat signes diacrítics ni símbols especials per tal de simplificar la lectura dels diàlegs. Els barbarismes i estrangerismes apareixen en versaleta, en la transcripció.

[VI.2.1.1]

QUEST: Creieu que el català us facilitaria l'accés a una bona feina?

JAP1HEL1CT: No. No, perquè, o anglès o castellà, que és el que s'utilitza més.

QUEST: I per exemple, en el vostre cas, us ha ajudat el català, o més aviat ha sigut un a més a més?

JFP1HTQL1CT: Jo crec que no, ajudat no. Potser sí que és veritat que si no el tens, et perjudica, però tenir-lo, no t'ajuda, a Catalunya, per trobar feina.

JGR1HTQL1CT: Exacte, jo crec que és un a més a més que tu tens, però no es demana. Si més no, en el món que em moc jo, la majoria de gent, tothom parla en castellà, a les empreses hi ha gent que ve d'on sigui, llavors parlen castellà. En català és molt més difícil.

[VI.2.1.2]

QUEST: Creus que el català facilita l'accés a una bona feina aquí a Catalunya?

JFS2HEL1CT: És una pregunta... Jo suposo que sí. El coneixement d'una llengua més sempre facilita l'accés a... val més una de més que una de menys, no? Però en general, en determinats sectors, és una cosa imprescindible, precisament perquè t'ho demanen, i jo crec que sí, que és una avantatge.

[VI.2.1.3]

QUEST: Diries que el català et facilitaria l'accés a una feina més ben pagada?

JC2DEBILING: No ho sé. Sí, sí, *bueno*, si treballes a Catalunya, sí, no? és com si estiguessis a França i no sabessis francès, segurament tindries accés a unes feines més restringides, no?

[VI.2.1.4]

QUEST: És important per vosaltres, creieu que és important saber parlar català i castellà a Catalunya?

JS1DTQBILING: Sí.

QUEST: O penseu que amb una llengua n'hi ha prou?

JC2HTQL1CS: Depende qué tipo de trabajos. Si vas a estar de cara al público y mucha gente que te llama es muy diversa, sí que tienes que saber catalán, porque si te hablan en catalán y les contestas en castellano, coño, ya rompes un poco el *feeling* o ya, sabes? Entonces sí que es importante, sí. O sea, aunque luego no lo uses en el resto de la jornada ni nada. En el trabajo sí, y depende de qué tipo de trabajos, claro. Y sí es verdad que en muchas empresas, la pregunta es “y usted, ¿habla catalán?” O “¿nivel de catalán?”.

JP1HTQL1CS: En el funcionariado es obligatorio.

[VI.2.1.5]

QUEST: I en el vostre cas (dirigint-se als parlants L1CS), algun moment en què penséssiu això que voldríeu parlar millor en català?

JC2HTQL1CS: Sí, cuando empiezas a trabajar en un trabajo que te hace falta y te das cuenta de la carencia que tienes, porque hasta los 18 o 20 años has estado en trabajos en que no te ha hecho falta, y se te ha hecho falta, te la ha soplado o no lo has hecho. Pero cuando empiezas a trabajar en una oficina y empiezas a coger teléfonos y empieza la gente a hablarte en catalán. Y lo dicho, tú eres hijo de inmigrantes, lo has estudiado en el colegio básicamente, no lo has hablado fuera de ahí jamás...

JS1DTQBILING: Y da palo decir “háblame en castellano”.

JC2HTQL1CS: No, es que no puedes decirle a la gente esto. Y coño, y te cuesta un huevo. Entonces en esa edad, en este momento, sí que dices, debería haber aprendido para saber hablar mejor. Pero eso ya lo aprendes al cabo de tres años, cuatro años hablas de puta madre...

JS1DTQBILING: Con la práctica.

JP1HTQL1CS: Yo por ahora no, pero quizás en la entrevista personal con los Mossos d'Esquadra sí que... Si la tuviera que hacer sí que iría flojo. Y tengo el nivel C, por haber hecho el COU y eso, pero pienso que sí que me pillarían por ahí.

[VI.2.1.6]

AYN1DESTL1CS: Yo pienso, a mí lo que me resulta bonito de ver es que sí que hay gente que han tenido aquí a sus hijos y que estos niños se están educando en nuestra sociedad. Eso yo, ver que una niña pues de siete años, que sus padres no son de aquí pero que ella ya ha nacido aquí o que ya crecido aquí, pues ver que habla catalán pues a mí me gusta, porque pienso que esta niña al fin y al cabo aprenderá a vivir aquí. Y es que es por ella, no es que por nosotros, porque somos catalanes o eso, es por ella, porque le va a ayudar más a estar más metida en el grupo de amigas que tenga, se va a integrar mucho mejor en nuestra sociedad. Y a la hora de buscar trabajo, es que es fundamental, en la mayoría de sitios. No sé, hay muchísima gente de Sudamérica, incluso de España o yo tengo un amigo francés que también, que se han apuntado a cursos de catalán para aprender, porque si quieres trabajar, con lo mal que está ahora para encontrar trabajo y encima, ya tienes este punto en tu contra de no saber catalán.

QUEST: Siempre es un plus, no?

AYN1DESTL1CS: Claro, es como el que sabe informática. Yo que sé, es que está bien saberlo.

AYP1HESTL1CS: Sí, sí, a ver, es imprescindible.

[VI.2.2.1]

JGR1HTQL1CT: Jo, coi, m'he expressat, m'he explicat tota la vida i he parlat tota la vida amb la meva família en català, amb els meus pares, amics i familiars, en català. I que algú em digui no, és que això... És que és part de mi. Deixant de banda la política. La política després em podrà dir alguna cosa o una altra i hi podré estar d'acord o no, però deixant de banda aquest cantó polític que dic, és part de la meva cultura i del meu ser.

[VI.2.2.2]

QUEST: Què diries que és el que t'agrada més de la teva llengua?

JFS2HESTL1CT: Ostres, això és molt difícil de respondre.

QUEST: Ja, ja ho sé. Però si no pots dir res, no passa res.

JFS2HESTL1CT: No, no puc dir res perquè és un component emocional, per tant, no sé en quin nivell situar-me per dir-te què és el que més m'agrada, no? La sonoritat, o la quantitat de monosíl·labs que hi ha... És una qüestió emocional lligada al pare i a la mare.

[VI.2.2.3]

QUEST: D'acord. Què en penses de la situació sociolingüística que s'està configurant ara mateix a Catalunya amb tota l'arriba de moltes noves llengües...?

JC2DEBILING: Això també depèn molt, perquè moltes vegades també hi ha molt una versió positiva d'això. Crec que el que està passant ara no era possible fa vint anys. Jo ara tinc amics estrangers o de, que han vingut aquí i parlen català com a, és la llengua que utilitzem entre nosaltres i això, no ho sé, per mi era impensable fa vint anys, o fa quinze anys. Sí, sí. I llavors tot això crec que ha canviat molt, i això és una part positiva de la situació sociolingüística. Perquè a més a més s'està canviant una mica la concepció del català, no? que ja no és una llengua tampoc, que pots utilitzar amb la gent de fora, una llengua amb totes les, una llengua "normal" entre cometes, i això està molt bé.

[VI.2.2.4]

JC2DEBILING: Crec que hi ha molts, hi ha diferents... Hi ha molts castellanoparlants que els hi fa vergonya parlar català malament, perquè fins ara, ara ja no passa tant, però fins ara molts catalans tenien la sensació que si tu no parlaves bé el català o si parlaves amb accent castellà no podies parlar català, la gent també canviava la llengua automàticament. I llavors també a molts castellanoparlants els hi feia, estaven com estigmatitzats per la immigració, i això, almenys a Barcelona, jo ho he vist bastant, no? amics meus, fills d'andalusos que quan parlaven català parlaven amb accent, i se'ls estigmatitzava com a castellans. I llavors els hi feia com vergonya perquè era com mal vist, se'ls hi veia l'origen i llavors no eren catalans de bo, eren de segona. Llavors, en la meua època això ha passat, i ara ja no passa tant. Ara hi ha una barreja tan gran que ser fill d'andalús ja no és res. Ara està estigmatitzat ser fill de marroquí o de, per tant, ja no és un fet que, tenir accent andalús quan parles català ja no es veu tan..., tan malament. Sí que he notat un canvi en això, i sempre ho he vist com una cosa

malament, perquè si tu ets parlant d'anglès i tens dret a tenir un accent, per què si ets parlant de català com a llengua segona no tens dret a tenir un accent? I a més si és accent espanyol. Perquè si tu ets un anglès que parles català amb accent anglès, no passa res, però si ets castellanoparlant i parles català amb accent espanyol, sí que passa, no? Llavors és una qüestió purament sociolingüística, no? Jo crec que és un dels factors que ha fet que molts castellanoparlants no es llencin a parlar català. I també hi ha qüestions d'ideologia, no? Per exemple la meva àvia, no? és que no volia parlar català, per exemple, per qüestions d'ideologia. No li interessava, no? Clar, el problema és per què a Catalunya a tu et pot interessar no parlar català i pots viure perfectament sense que t'interessi, no? És una mica... segurament aquesta opció la meua àvia no l'hagués tingut mai si se n'hagués anat a viure a França.

[VI.2.2.5]

JGM2HTQL1OTHER: This is a good reason to learn Catalan. Because when you're a foreigner, this is probably the most difficult, because if you're Spanish and you're learning Catalan, people think you should do it anyway, but if you're a foreigner from outside Spain, everybody notices it more. And if you are English! And English people don't speak any other languages, then it's like people fall down and die! In front of me. [en to humoristic] You have to be careful where you use it.

JRM1DTQL1CT: Per exemple, quan anem a la carnisseria, *bueno*, a la xarcuteria, al mercat, la noia em coneix de fa anys, i "què [nom de la persona], què et posem avui?" i ell li diu "vuit salsitxes" i l'altre li diu "molt bé, vuit salsitxes" i l'altre "i què et dec?" "no sé quants euros" "molt bé, t'ho dono bé, no?", i allò és una festa, cada divendres, dissabte, perdó, és una festa.

JGM2HTQL1OTHER: Me siento como un niño de dos años. Com estar un nen de dos anys. Dos anys?

JRM1DTQL1CT: Sí, sí, dos anys.

[VI.2.2.6]

JRM1DTQL1CT: Sí, però crec que és una cosa que realment només s'aprecia quan t'has mogut d'aquest país. Tenim la tendència de dir que com que som d'aquí, som els millors, i

tot ho fem molt bo i molt bé. Però clar, si no et mous d'aquí, jo em pregunto, com és que ho saps, si no saps què hi ha més enfora, no? Crec que Catalunya és un bon lloc per viure, perquè tenim moltes coses bones, però crec que també hi ha altres llocs amb també coses bones i dolentes, i fins que no les has vist o les proves no saps si aquí es viu bé o malament. I crec que aquest és un dels problemes que tenim principalment a Catalunya i a Espanya, que tot lo nostre és lo millor i lo dels demés no val res, i normalment els que ho diuen són els que no s'han mogut mai de casa. I crec que en realitat és una mica allò que dèiem abans, si potser no veiéssim tant els idiomes no com una amenaça, sinó com una cosa més a aprendre i una manera de comunicar-se amb l'estranger i obrir portes cap enfora, que ja seria hora, doncs crec que tindríem menys problemes. Tinc molts alumnes que m'han plorat inclús a classe perquè doncs, *bueno*, la globalització, i què passa, que hi ha moltes empreses que tenen molt contacte amb el que seria doncs, no? Doncs tenen molts problemes amb multinacionals que s'estan obrint de portes enfora i ara de cop i volta es troben que, gent que han estat treballant sempre a Espanya o a Catalunya han de parlar en anglès perquè tenen que, no sé, la central està a Alemanya, per exemple, i els alemanys parlen anglès perfectament. I tinc *bueno*, alumnes plorant perquè jo sóc molt bo en la meva feina però com que no he parlat mai anglès, ara resulta que ve aquest mocós que té 20 anys menys que jo però que em passa al davant perquè sap comunicar el que jo sé, però ell em fa de traductor i s'emporta ell les medalles. I és un problema, o sigui la vida és així. Hi ha gent que ve de fora, que en diem immigració i hi ha gent que en diem turistes, però tot plegat són gent que *s'acoplen* al nostre estil de vida o nosaltres ens hem *d'acoplar* al seu, i tot és manera de comunicar-se i d'aprendre. Ara, clar, si ens anem tancant cap endintre i anem pensant que aquest idioma serà una amenaça, doncs no pensis que serà una amenaça, pensa que serà una manera que, *en vès de dos idiomes*, en podràs parlar tres o quatre o cinc. Però sempre és el mateix problema, mirar cap endins i pensar en nosaltres i el què som i el què podem no? i el què et poden fer arribar els altres, no sé. Hi ha molt estranger a Catalunya i és el què hi ha i no ho canviarem, doncs, *acopla't-hi* i aprèn dels altres, que tampoc pot ser tan dolent. I potser si comencem a mirar així, doncs patirem menys de què el català pari d'existir, no sé. En comptes de pensar que l'anglès se'ns menjarà, doncs parla anglès i explica-li als anglesos lo que podem fer aquí i el que sabem i els idiomes que parlem, no? Però que és això, que és una perspectiva que m'ha canviat amb els anys, que potser fa deu anys no ho pensava.

[VI.2.2.7]

JRM2DTQL1CT: También hay gente, por ejemplo, de mis amigos que siempre hablan en catalán que hay de todo. Hay gente que te ha intentado hablar en castellano desde el principio para que le entiendas, y hay otros que han decidido directamente, como [nom de l'amic], por ejemplo, que te hablan siempre en catalán.

JGM2HTQL1OTHER: Sí.

JRM2DTQL1CT: Y si te pierdes és el teu problema. Cosa que jo fa anys, és el que et deia abans, que potser entenia i inclús compartia, i ara penso, no ho sé, saps, fins a quin punt? Una cosa és que algú em digui, no sé, doncs com ara ell, en aquesta situació, ara començo a entendre el català una mica i ara sí que com a mínim l'entenc i no puc respondre perquè encara no tinc les eines, però sí, agraeixo que algú em parli en català perquè en vaig aprenent, no? Però això era del principi quan va arribar aquí i no parlava ni català ni castellà. Tot i que sí que a la teva llengua li tinguis *carinyo* i, no? I que hagi crescut amb aquesta i que inclús entre aquesta gent n'hi hagi que tenen problemes per parlar en castellà perquè es trava o s'encalla. Però penses, al cap i a la fi, doncs no sé, te'n vas a prendre *algo* lo important no és que l'altre aprengui l'idioma, sinó doncs conèixer-lo o tenir una relació d'amistat, no? I inclús jo no deia res, no, perquè em sabia greu, però inclús m'ofenia. Perquè pensava, *bueno*, anem a ajudar-lo, perquè en realitat treballa amb gent que també, doncs no sé, un dels *jefes* és suís, no? i ara mateix fa servir més el castellà a la feina que el català.

Crec que a mi, això, m'ha canviat la perspectiva, potser, no? Que jo sóc de les que si vaig a un lloc, inclús agafo l'entonació o l'accent que tenen en aquest lloc, perquè sóc així. Però al mateix temps tampoc entenc que vingui algú de fora que realment no t'entengui i que li continuïs parlant en un idioma que a lo millor doncs no sé. Crec que inclús els pots arribar a agafar mania amb un idioma que t'estan inculcant, perquè crec que ha de ser una cosa molt més espontània. Ell en aquell moment està amb el castellà i som bilingües, doncs parla-li en castellà. I ara, ara per exemple, doncs sí, ara parla-li en català, perquè ell necessitava parlar en castellà en moltes coses de les que feia per sobreviure, no? Perquè estiguis d'acord o no, doncs encara el castellà a Catalunya té molta influència i et fa falta, *vale*? Una altra cosa és que t'agradi o no, però *bueno*, és el que hi ha. Ara igual, també a la meva mare li dic, no sé,

ahir li deia, parla-li en català que ja t'entén, però no al principi pels teus nassos. Perquè a ell *hasta* li sabia greu dir “no t'entenc” i al final deia que sí a tot i no sabia de què li parlaven.

JGM2HTQL1OTHER: Despacio y no tan alto!

JRM2DTQL1CT: Això a nivell social i a nivell privat. Continuo trobant malament que a la Universitat de Barcelona hi hagi una assignatura que sigui sociolingüística catalana vingui un estranger i es canviï d'idioma. Això sí que ho trobo malament, perquè és una cosa més institucional. Però a nivell d'amics, a nivell privat sí que no ho entenc. Crec que ja no és una cosa d'institució, sinó que és una cosa de ja de, no d'educació, eh, perquè al meu amic me l'estimo molt i és molt educat, però crec que no és tan sentimental a tot arreu, no cal que s'hagi d'arribar a aquest extrem. Perquè ell hagués pogut sortir per l'altra banda i dir, doncs ara no em dóna la gana de parlar en català perquè me l'estan *enxufant* aquí com... ha de veure que és una cosa d'integració, de com, un cosa d'utilitat, no? i que amb el català pot anar a tot arreu. També és lògic que tingui unes altres prioritats per qüestions pràctiques com la feina.

JGM2HTQL1OTHER: Cerveza...

JRM2DTQL1CT: No, really. It's something that I've thought about not long ago, you know. Talking with him, actually, I realised, with [nom de l'amic]. I didn't say anything to him, but I was thinking about it really. Well, I thought, you didn't make him things easy, because...

[VI.2.2.8]

QUEST: És a dir, per tu, el que tu et sents que ets, quina importància hi juga en això, la llengua?

JJB2HEBILING: La llengua? Home, és una, sí, és una peça fonamental, jo crec. Jo crec que és una de les coses que més ens separa de la resta d'Espanya, a part de idees, etc. Però jo crec que fonamentalment, la llengua és una de les coses més importants per la identificació de Catalunya, sí. A part de la qüestió històrica, però bé, això ja seria entrar en altres temes. Però diguem que història i llengua són les bases de la diferència, sí, més que cultura.

[VI.2.2.9]

QUEST: Hi juga un paper important, la llengua, en el que vosaltres personalment us sentiu, en la vostra identitat?

JAP1HESTL1CT: Fonamental.

JFP2HTQL1CT: És important. És important perquè està polititzada. Per tant, la llengua és un símbol que representa moltes més coses, polític, cultural, folklòric, i per tant, sí. Ser parlant de català comporta una sèrie de coses que t'estigmatitzen. Llavors sí. Políticament et marca, aquí on vivim.

JGR2HTQL1CT: Més que políticament, és culturalment, la meva llengua és part de la meva cultura.

[VI.2.2.10]

JP1HTQL1CS: Lo único que yo siempre digo es que un catalán no es más catalán por hablar en catalán, eso no lo hace más catalán que a mí, que yo hablo castellano. Eso yo siempre lo he dicho, siempre. Porque yo tengo mi forma de expresarme, pero conozco los dos idiomas y escribo en catalán igual mejor que cualquier otro, ¿sabes?

JFP1HTQL1CT: Millor que jo segur.

JP1HTQL1CS: Es así, ¿sabes? Pues eso, que no el hecho de hablar la lengua te convierte en más, en este caso más catalán que otro.

[VI.2.3.1]

JC2HTQL1CS: La diferencia es que antes teníamos una clase en catalán o dos a la semana, que eran dos horas, y ahora tiene veinticuatro horas en catalán y cuatro en castellano que es la de...

JP1HTQL1CS: La de lengua castellana.

JC2HTQL1CS: Lengua castellana, porque todo el resto son en catalán. Es bueno, es bueno porque los niños salen hablando catalán. Y hay gente que dice que es malo porque coño, es demasiado, ¿no? El hecho de que toda la educación sea en catalán y tal, es como catalanizar demasiado la gente y a los niños y como insuflarles espíritu nacionalista de que catalán, catalán, catalán. Entonces choca, un poco, a nivel personal con lo mío que como vengo de fuera, sí que soy catalán y tal, pero aquello de sentimiento tan nacionalista de Cataluña me choca mucho. Luego está el tema, bueno, de los carteles en catalán, que si no lo pones en catalán te meten una multa, que se lo hicieron a un amigo mío, que tiene cojones. “Es que no me da para poner dos carteles, uno en castellano y uno en catalán, y el castellano, es que yo me dedico a una cosa que...” él se dedicaba a hacer hipotecas a inmigrantes. Lo tenía en

castellano porque los peruanos entienden castellano, no catalán. Pues no, le pegaron una ostia y tal porque no, tiene que estar en catalán. Y cosas de estas pues ya te chocan un poco, esto ya es demasiado, ¿no?

JP1HTQL1CS: Ahí se ve la mano del Carod, ya.

JC2HTQL1CS: Pero bueno, yo creo que sí que es bueno que los niños aprendan catalán. Pero no insuflar, no que te salgan ya con doce años, nacionalistas y, no es por nada, pero con la bandera y tal, en manifestaciones, tirando botellas, etc.

[VI.2.3.2]

AYN1DEL1CS: A mí lo que me da mucha rabia es que, por ejemplo, mi hermano va a una escuela que es muy, muy catalán, ¿vale? Pero muy catalán hasta desde el punto de vista de que, no sé, no quiero pensar mal, pero los profesores siempre te meten ideas sin quererlo o de manera así políticas a los niños.

AYMC1DEL1CS: Subliminales.

AYN1DEL1CS: Sí, sí. Y justamente hicieron una revista lo típico, que cada mes sale lo que hacen los niños, y justamente la clase de mi hermano estaban estudiando las estadísticas en matemáticas y hacían una estadística de cuál era tu asignatura preferida o lo que sea. Y había una que era “¿cuál es la asignatura que menos te gusta?” y no recuerdo por qué era castellano. Y me sorprendió mucho porque, pero aparte que con mucha diferencia. Y los niños que yo les doy clase y mi hermano, que van todos a ese colegio, mi hermano no, porque hablamos castellano, pero los otros dos niños hablan catalán en su casa y yo noto que realmente el castellano se les da fatal.

AYP1HEL1CS: Eso es muy cierto.

AYN1DEL1CS: Y a mí me da rabia. Porque no sé, o sea, hay, yo soy la primera que quiero, o sea, a mí me gusta el catalán, pero pienso que los niños, la gente que se está educando tiene que salir preparada en los dos aspectos y sobre todo, o sea, más cosa que hablar es la tolerancia. O sea, el niño que salga tiene que aprender a ser tolerante, no puede ser un niño que diga “es así”. Y también lo que veo, que en mi colegio había, yo qué sé, no sé si el profesor de matemáticas que hablaba en castellano porque él tampoco era catalán. Y ahora, al menos en este colegio, todos los profesores, todo lo tienen que dar en catalán y no pueden darlo en castellano. No sé, no sé si es casualidad de que todos son catalanes o qué, pero me

da rabia, porque también, y la gente, o los niños que no son catalanes, pues igual se sienten un poco desplazados. No sé.

AYP1HEL1CS: Sí, sí. Es eso en lo que estamos: que no haya una alternativa bilingüe que se pueda ofrecer.

[VI.2.3.3]

JG2HEL1OTHER: A mí me parece muy bien que se haga política de defender y potenciar el catalán, por ejemplo, las minoritarias, pero siempre que sea no impuesto. Lo que no me parece bien son las políticas que están apareciendo últimamente de sancionar a una empresa por no etiquetar en catalán o hacer boicot a una empresa por no poner etiquetas en catalán, o sancionar al dueño de una tienda porque no se dirige al público en catalán. O sea, estoy de acuerdo con lo que dices tú [dirigint-se al seu company] que en ciertos contextos es necesario que el empleado hable catalán, por ejemplo, pues en organismos públicos o lo que sea.

JJ1HEL1CT: I empreses, l'atenció al públic.

JG2HEL1OTHER: Sí, algunas empresas. Pero que pongas una multa, una sanción o algo a una persona por hablar en la lengua que quiera, no me parece bien. Me parece que la lengua es una cosa que cada persona tiene la libertad de usar como quiera. Y castigar alguien por usar la lengua que quiera, no me parece bien. Ahora, si es un requisito para entrar en un trabajo y dices “necesitas saber catalán para hacer este trabajo” y luego no lo hace, lo echas, como lo echarías por no saber otra cosa que tienes que saber para ese trabajo.

[VI.2.3.4]

AYP1HEL1CS: Yo no creo que dé tanto palo aprender en las dos lenguas, lo que pasa es que nosotros, yo, pongamos, yo defendiendo mi lengua, no me da palo aprender en catalán ni nada, pero yo quiero defender mi lengua y que se pueda, me pueda, pueda expresar cualquier cosa aquí en castellano. ¿Por qué? No porque lo sepa hacer mejor en castellano ni porque me salga mejor en esta lengua, simplemente porque a mí me gusta más. Yo, a mí me gusta el catalán, pero... incluso para muchas cosas me gusta más el catalán, pero quiero poder hacerlo todo en castellano.

AYN1DEL1CS: Ya, que nadie te prohíba nada de hacerlo en castellano.

AYP1HEL1CS: Las dos lenguas son igualmente oficiales.

AYI1HEL1CS: Pero en el tema burocrático también es más...

AYP1HEL1CS: A ver, que un escrito te lo den en catalán, bueno. Si te lo... pero que todo se pueda hacer en castellano, aunque si te lo dan en catalán ya te están forzando un poco, porque si están escribiendo en catalán no vas a escribir en castellano. Pero bueno, simplemente eso, que no esté forzado.

[VI.2.3.5]

AYP1HEL1CS: Hombre, yo creo que se puede mantener aunque no sea tan obligado en la educación. Porque las clases de catalán han de existir, eso siempre, y clases en catalán de las asignaturas han de existir. Y aunque no esté todo obligatorio en catalán, se conservará porque la gente lo habla mucho, y todos los que lo hablan lo quieren conservar.

[VI.2.3.6]

AYN1DEL1CS: Siempre piensas que esto es una tontería, pero por ejemplo, los que son catalanes, ponen un programa en la televisión como el “Pasa palabra” y yo sé la definición, y es que yo es que “tija” ahora mismo no sé cómo se llama en castellano.

AYMC1DEL1CS: El tallo.

AYN1DEL1CS: Vale, pues sabes, es que parecen tonterías, pero es que nos han culturalizado. O sea yo el catalán, o sea naturales, lo he estudiado en catalán, yo soy, bueno, yo he estudiado farmacia y muchas cosas, a ver, gracias a Dios, las cosas científicas siempre se parecen en todos los idiomas, pero llega a un punto en que, jolín, te da rabia.

AYI1HEL1CS: Yo, por ejemplo en mi caso, yo quiero dedicarme a la investigación en historia, y toda la docencia la han dado en catalán, entonces, yo sé nombres de reyes, por ejemplo, de historia, los sé en catalán y no en castellano. Entonces siempre tengo que mirar el manual para mirar ese nombre, porque claro, hay algunos que cambian bastante y me da miedo de que cuando llegue el día de que tenga que enfrentarme yo solo yo qué sé, a mi tesis doctoral, tenga esa dificultad de que tengo los conceptos metidos en la cabeza pero tenga que buscarlos igualmente, entonces pierda mucho tiempo. Pero bueno, yo también pienso que nivel de catalán, yo no sabía hablar nada de catalán cuando entré al colegio y salí hablándolo.

Y si nos hubieran hecho lo mismo con el inglés, ahora estaríamos hablando todos en inglés perfectamente.

[VI.2.3.7]

JJ1HEL1CT: [...] Després, no es posa cap multa per parlar una llengua, sinó per la retolació. És a dir, no hi ha cap legislació, hi ho dic perquè he treballat en un Centre de Normalització Lingüística, que és qui gestiona això, que reguli doncs les llengües que, és a dir, tu parlar castellà o fins i tot... Bé, no n'hi ha per parlar català o castellà. Em sembla que hi ha alguna legislació...

JG2EL1OTHER: Pero se ha hablado de hacerlo.

JJ2HEL1CT: No, no, no. Mai, mai. Mai, seguríssim. El que sí que hi ha, i jo diria, que és que si tu parles en àrab en una botiga, crec que hi ha una legislació espanyola que sí que et pot venir a dir que has de parlar espanyol perquè és la llengua de l'Estat. I això, tothom ho desconeix, i com que tothom ho considera normal, ningú no s'hi fixa. Imagina't si es fes això amb el català. Clar, la gent es moriria. Igual que hi ha una llei que t'obliga a etiquetar els productes en espanyol. Això, la gent ho desconeix, i t'està obligant, t'està imposant. Vull dir que totes les llengües són imposades, en un Estat, sempre. Totes. Per tant, s'imposen.

Ara, jo t'entenc el que tu vols dir. Tu vols dir que com a persona que viu aquí i no ha volgut aprendre el català, que és el teu cas, se sent estafada quan li poden posar una multa perquè ha decidit posar "Restaurante" en comptes de "Restaurant". Jo ho entenc. Jo crec que la política no és intel·ligent, en aquest cas, perquè clar, què aconseguiràs posant una multa? Doncs sí, que posi "Restaurant". D'acord. Hi haurà una imatge de català, però dins el que passa en aquell restaurant, les relacions, els cambrers, quina és la idea que tenen de la llengua, tot això serà molt negatiu. Poden fer-ho tot en castellà i tenir la carta en català. A mi m'ha passat, d'anar al restaurant i demanar una cosa que està escrita a la carta que només me l'han donada en català i el cambrer dir-me "no te entiendo", i jo "perdona, és el que hi ha escrit a la teva carta, que només la tens en català", i el mateix cambrer desconeix. Vull dir que clar, s'ha treballat perquè tinguis la retolació i tinguis la carta en català, però el cambrer, que és la cosa important, l'ús real, la persona, no s'ha tingut en compte. Per això considero que és una mala política lingüística. Però, que compte, no és allò, és a dir, no s'imposa més el català que el castellà. El que passa és que a algunes persones, això els crida molt l'atenció, m'entens? És a

dir, tu no t'imposes a les teves filles, segons tu, però jo com a, des de fora, podria dir "home, s'està imposant, perquè la nena diu això i ell li diu que no ho faci: imposició!". Home, sí i no, saps?

JG2HES1OTHER: Hombre, hasta cierto punto sí que les he impuesto el inglés a mis hijas: no les he dejado hablar...

JJ1HEL1CT: No, el que passa simplement, clar, simplement és això, que no és allò d'imposar, sinó d'intentar mirar de quina manera hi pot haver aquesta presència del català sense una multa però que també hi sigui... que hem tingut trenta anys per fer-ho i no s'ha fet.

JG2HEL1OTHER: Se puede conseguir lo mismo, conseguir el mismo resultado, con incentivos positivos.

JJ1HEL1CT: Totalment d'acord.

JG2HEL1OTHER: Y no con castigos.

JJ1HEL1CT: Totalment d'acord. Totalment d'acord.

[VI.2.4.1]

QUEST: D'acord. Us sentiu igual de còmodes amb les dues llengües, o com?

JP1HTQL1CS: Hablando o conviviendo?

QUEST: Hablando, hablando.

JP1HTQL1CS: Yo no, yo más cómodo con el castellano.

JC2HTQL1CS: Yo también. No me importa hablar en catalán con quien sea, en el trabajo tengo que hacerlo muchas veces, pero mil veces más cómodo en castellano, claro. Es lo que hablas el 80% de tu tiempo.

JP1HTQL1CS: Es que es como piensas.

JC2HTQL1CS: Es como piensas, exacto, es como piensas. El catalán también ya te sale, cambias el *xip* automáticamente y no te cuesta.

JP1HTQL1CS: No, no, no cuesta ni nada.

JC2HTQL1CS: Pero te levantas por la mañana y en qué piensas? Voy a hacerme el desayuno, me pongo un café y tal, eso no se te ocurre decirlo en catalán. Jamás, no te han enseñado desde pequeño, ¿no?

[VI.2.4.2]

JP1HTQL1CS: Y en castellano también lo que tenemos es que bueno, abreviamos muchas palabras, las acortamos, o sea, es como más...

JC2HTQL1CS: Es más flexible, el idioma.

JP1HTQL1CS: Sí, mucho más que el catalán. En catalán no puedes acortar palabras, casi, ni puedes jugar tanto como el castellano. Sinónimos hay, lo mismo, hay miles más en castellano.

JC2HTQL1CS: Es más fluido. El castellano es mil veces más fluido, y el catalán no...

JP1HTQL1CS: También es más evolucionado, no? La lengua castellana es más evolucionada que la lengua catalana respecto al latín, considero, no?

QUEST: No ho sé.

JP1HTQL1CS: Yo pienso que sí. Primero se, de la lengua, del latín, salió las diferentes lenguas, salió antes el català o el occità, y luego se evolucionó el castellano.

QUEST: Això no ho sé.

JP1HTQL1CS: Yo creo que sí. Entonces a lo mejor de ahí que haya más variedad.

JC2HTQL1CS: Casi paralelamente, pero lo que sí es verdad es que como había más gente hablando, y luego vienen lo que es las derivaciones de Latinoamérica y tal, pues tienes un diccionario mil veces más amplio tienes vocabulario mil veces más amplio, y tiras más mucho de eso.

[VI.2.4.3]

QUEST: Us sentiú igual de còmodes parlant les dues llengües?

JFP1HTQL1CT: No.

JAP1HEL1CT: No.

JGR1HTQL1CT: No.

QUEST: Se us fa més difícil el castellà?

JAP1HEL1CT: Sí, parlo fatal.

JFP1HTQL1CT: Amb el temps, vas agafant agilitat, però no deixes mai de pensar en català. Llavors, les paraules que fas servir normalment, a la feina, si et passes vuit hores parlant en castellà, clar, et surt més fàcil perquè sempre estàs parlant de lo mateix. Llavors, si surts d'allà, d'aquest ambient, i te'n vas a parlar amb algú que el tens diferent, costa agafar moltes

paraules, perquè has de pensar “això com es diu?”. T’encalles. Clar, la facilitat mai és absoluta.

JGR1HTQL1CT: Sobretot en situacions d’estrès o de pressió, m’és difícil parlar en castellà. En situacions d’estrès puntual, en una reunió on tothom és castellanoparlant o l’idioma de la reunió és el castellà, em surten expressions en català per això, perquè suposo que és l’idioma en què jo penso i treballo.

QUEST: Parlant això, de situacions concretes, suposo que quan vàreu venir a viure a Barcelona, va ser un dels moments en què vàreu pensar, “ostres, ara m’agradaria saber parlar una mica més de castellà”, no?, per exemple? O algun cas concret recordeu?

JFP1HTQL1CT: Sí. Sí, sí. *Vàrius*. Com el que et demanen l’hora i dius “dos cuartos de nueve”, coses d’aquestes. O que se te’n riuen de tu a la classe perquè no saps parlar.

JGR1HTQL1CT: No saps parlar castellà. Bastant freqüent.

QUEST: I com et sents? O com us vàreu sentir?

JFP1HTQL1CT: No, penses això, en podríem saber més, lo que passa que t’autodefenses pensant mira, jo parlo millor que tu català, per exemple.

JGR1HTQL1CT: Viam, en gran part, jo suposo que tots, ja sigui de petits allà al poble on no es parla el català, tu encens la *tele*, tots hem llegit llibres, tots més o *menos* el sabem, el castellà, el que passa és que moltes vegades, no l’hem fet servir. I sobretot, quan baixes aquí, l’impacte és aquest. Saps lo que vols dir, però no ho dius, fas la traducció literal del català. I això et sobta molt però no perquè diguis “no sé castellà”, sinó perquè el problema és que no t’expresses en la mateixa facilitat que ho fas en català.

JFP1HTQL1CT: I a vegades també és pràctica.

JAP1HEL1CT: O sapiguer què vols dir o no et surt, tot i sapiguer que és en castellà, no et surt perquè no estàs acostumat a parlar en castellà, o fins i tot quan et surt, a l’hora vas pensant “ho estic pronunciant bé, això?”. I acabes dient esses per zetes.

JFP1HTQL1CT: La situació és diferent quan a la feina, tu parles una mica malament, però ningú no riu, perquè estàs dient una cosa important i la gent t’escolta i prou. I ja ho veuen que no parles bé, però ningú no riu. O la situació de quan estàs en una classe i dius una cosa i els hi fa gràcia. Llavors, la situació no és la mateixa, perquè tu et sents més incòmode. A la feina, tu notes que parles malament, però la gent et presta atenció i diu *bueno*, aquest *tío* no en sap, però s’està esforçant. En canvi en una classe, amb gent jove, riuen. I clar, costa més,

de què et surti. Llavors és quan t'entrebanques, et poses nerviós, tartamudeges, aquestes coses.

QUEST: Ja t'entenc.

JFP1HTQL1CT: Però tampoc som tan dolents, vull dir. Ens podem expressar perfectament.

JGR1HTQL1CT: Home, i n'hi ha de més dolents, eh. Jo tenia un company de [poble del nord d'Osona] que al principi, algun company li havia dit "parla'm en català, que t'entenc millor". Hi ha casos que, i en gran part és això, la poca utilització. Però al cap de uns quants mesos de ser aquí i d'haver-lo de fer servir, et surt.

QUEST: Ja. Però ens surten les eles, no?

JFP1HTQL1CT: I les esses.

JAP1HEL1CT: A mi sempre em passa, sempre penso, això va així?, l'acabes canviant i resulta que ja ho feies bé.

JGR1HTQL1CT: Jo fins al *quince*, cap problema, ara després, *diesiseis*,...

QUEST: Però a vegades sí que se'ns estigmatitza, no?

JGR1HTQL1CT: Però és més per l'accent que res més. En segons quines circumstàncies o segons quins ambients, jo a vegades també el faig servir el castellà de pagès, que dic jo. Poses l'accent aquest català profund parlant en castellà i la gent *disfruta* i riu. Suposo que al principi ho feies sense *volguer* i ara ho fas *volguent*, que és una mica la diferència, però. I a vegades em passava amb el company de [poble del nord d'Osona], que ens posàvem a parlar al bar de la facultat, el que hi havia al costat, que era castellanoparlant o catalanoparlant d'aquí [Barcelona], deia, és que no t'entenc. Estàvem parlant català i ell parla català i el sabia parlar ja llavors, i estava a la conversa en català, però si ens posàvem a parlar jo i ell de coses, no ens entenia.

[VI.2.4.4]

QUEST: Això t'anava a dir, et sents més còmode en una de les dues?

JJB2HEBILING: Em sento còmode en totes dues, però és obvi que faig algunes errades en català que en castellà no faig. Per exemple al principi he dit "donar classes" i segurament és "fer classes". Els pronoms febles, oblidem-los, coses d'aquest tipus. Vocabulari que a vegades dius una castellanada i per exemple ara m'he comprat un diccionari justament castellà - català però no me l'he comprat català - castellà, perquè aquest em cal menys.

[VI.2.4.5]

QUEST: T'agrada parlar en català i en castellà o prefereixes parlar en alguna de les dues? T'hi sents còmode igual amb les dues?

JC2DEBILING: Crec que sí. Potser els registres són a vegades diferents, no? A vegades potser, per exemple, no sé. En castellà potser tinc més vocabulari d'aquest, no sé, potser més familiar, més de quan ets petit, coses així. En canvi en català, a vegades el tinc molt estàndard, el vocabulari. A vegades per exemple el meu pare comença a parlar no sé, de coses com per exemple dels aliments o de... que jo no tinc aquest vocabulari, perquè l'he après en castellà, no sé. Coses, saps, més de registre més familiar, no? que a vegades em falta.

QUEST: Trobes que n'hi hagi alguna de més fàcil o més difícil que l'altra?

JC2DEBILING: No.

QUEST: Igual, no?

JC2DEBILING: Les dues tenen les seves dificultats.

QUEST: I a tu t'és igual de complicat parlar amb l'una que amb l'altra, o igual de fàcil...

JC2DEBILING: Sí, igual de fàcil. Tot i que a vegades amb el català em sento insegura, perquè a vegades el meu català no és estàndard. *Bueno*, suposo que com a mi li passa a tothom això. I llavors a vegades intento que, que no estigui molt castellanitzat, o que potser en castellà tinc un castellà molt castellanitzat però potser no m'importa gaire. Perquè a casa meva, el castellà que es parla, ma mare parla un castellà molt castellanitzat, no? No! vull dir un castellà molt catalanitzat! I realment, clar, amb això no m'hi fixo gaire. Però amb el català, potser perquè és la llengua que utilitzo més a l'hora d'escriure, a l'hora de parlar, doncs m'hi he de fixar més i potser a vegades...

[VI.2.4.6]

QUEST: Val, molt bé. Més endavant hi tornarem, en això, però t'anava a dir, tu et sents igual de còmode en català com en castellà?

JFS2HEL1CT: Cada cop més, sí. És que és curiós, però trobo que hi ha registres en què és millor utilitzar una llengua i registres en què és millor una altra. Això ho he descobert fa molt poc.

QUEST: Per exemple, em pots posar un exemple, d'això?

JFS2HEL1CT: Jo sempre he escrit en català, sempre. Però hi va haver un moment en què t'adones que estàs molt lligat per la certa consciència de la oficialitat, la correcció, el puritanisme i tal. Llavors, proves de fer el mateix amb el castellà, que és una llengua una miqueta més “*suelta*”, on no hi ha aquesta rigidesa, i t'hi trobes més còmode, i no saps per què, saps? Però t'hi trobes més còmode, una qüestió...

QUEST: Escrius prosa o...?

JFS2HEL1CT: Sí, el que surti. Però sense cap tipus d'ambició ni res, però de tant en tant, quan et ve una cosa, dius mira, això ho provaria de fer en català. I llavors topes amb aquell, saps, amb aquell excessiu auto... autocensura, de dir gairebé, això estarà bé, no estarà bé, aquesta obsessió tan catalana per la correcció, jo crec.

[VI.2.4.7]

QUEST: Creus que hi ha por que s'acabi convertint en un dialecte del castellà?

JC2DEBILING: En un dialecte del castellà?

QUEST: És a dir, la gent té aquesta por, aquesta sensació, o tu com ho vius això? Creus que està passant?

JC2EDBILING: Sí, és possible, que potser les dues llengües s'estiguin acostant molt i arribant potser a una llengua, un pidgin o un crioll. Sí, sí, però a veure, deixem pensar què penso.

QUEST: Pensa, pensa.

JC2DEBILING: Crec que en certa mesura això ja ha passat a Barcelona. El català de Barcelona, de la meva generació, potser ja ha passat. Hi ha coses que no, que ja no formen part de la llengua i que tenen estructures que ja no és català. Fins i tot hi ha també molts catalanoparlants que ja parlen, que potser no saben parlar castellà però que també parlen un català sense pronoms o sense... Llavors, és possible que ja hagi passat això, en algunes zones. El que passa és que no tinc una opinió clara d'una valoració moral sobre això, si és negatiu o positiu. És així, o sigui, ho veig així. Com m'agradaria que fos? No ho sé, perquè sempre he viscut en un context així bilingüe, tot i que de vegades em preocupa, perquè clar, no és que hi hagi un canvi simètric, que totes les dues llengües s'estiguin acostant entre si. És un canvi bastant asimètric potser que el català té les de perdre. No sé si queda clar.

[VI.2.4.8]

QUEST: Tornem una mica al que ja comentàvem, hi ha un temor que el català es converteixi en un dialecte del castellà?

JFS2HEL1CT: Això és el que va dir el Quim Monzó l'altre dia, i el Jordi Pujol. És que seria mentida dir que no s'observa utilitzacions gramaticals, sintàctiques, que són calcs del castellà. O els maleïts pronoms febles, que els que els fem anar sempre i en el lloc que toca, et sents com una espècie rara. Però des del meu punt de vista de filòleg, l'evolució de la llengua crec que no és observable a cinc o deu anys vista, sinó que segurament a cinquanta anys vista. No ho sé, és que per mi, el que normalment s'anomena competències lingüístiques no té res a veure amb el número de llengües que parlis, sinó amb el, saber estructurar i crear missatges. És una cosa que s'oblida, no? quan es fa un discurs de com amenaçada se sent una llengua. I què? Si som capaços d'estructurar discursos que valguin la pena, segurament la nostra llengua estarà menys amenaçada que una altra, els parlants de la qual no siguin capaços de fer-ho, no? No ho sé, plantegeu preguntes molt complexes.

QUEST: Potser això va relacionat amb el que em deies abans de sentir una força auto censura, no?

JFS2HEL1CT: Sí, una mica sí. I clar, també el que passa és que topes amb els mitjans de comunicació que, per una banda són els màxims exponents de la propagació del model de llengua normalitzat, però per l'altra també són els que difonen aquestes estructures que dèiem d'apropament al castellà. I això, a molta gent, li grinyola. Li xiulen les orelles. I també hi ha un discurs molt apocalíptic. Precisament perquè no som un país normal, i aquesta és la gran qüestió.

[VI.2.5.1]

AYN1DEL1CS: Yo creo que desde que, desde que soy pequeña siempre nos han... a pesar de que yo, en mi casa se ha hablado castellano, pero como en el colegio nos han hablado en catalán, tampoco es que adquieras la misma capacidad de hablar en catalán como en castellano, pero yo no me puedo quejar, porque tengo bastante correcto. Lo que pasa es que tengo una amiga, esa que contaba antes, que es muy catalana, a ella la que le cuesta el castellano, bueno, con ella me comunico sólo en catalán, y me doy cuenta que también, que

suelto cada una que... Pero bueno, nos lo tomamos con humor y nos reímos las dos y a mí, es que no me da vergüenza porque yo soy una persona que me río mucho de los defectos de la gente y de los míos, o sea que, pero me lo tomo todo con humor, entonces no me lo tomo mal. Y bueno, referente a eso que has dicho de cómo nos sentíamos en algún momento, cuando era pequeña sí que me acuerdo de eso, que me daba vergüenza entrar en las tiendas y a veces, optaba por la opción de decir vale, yo soy una de esas personas que no quiero hablar en catalán, que a mí me hablan en catalán y yo voy a hablar en castellano y nada, no pasa nada, todos tan contentos. Pero hubo un momento en que cambié, igual fue porque yo de pequeña no sabía pronunciar la erre, fui a la logopeda, y desde el primer momento que entré a la logopeda le hablé en catalán. Y el día que se enteró que yo era castellanoparlante dijo “no puede ser, porque tú hablas perfectamente en catalán, como si te lo hubieran enseñado en tu casa”. Y yo creo que eso me animó un poco. Y me dijo eso, que no, no aparentaba.

[VI.2.5.2]

AYNIDELICS: De hecho, yo, ahora no, pero cuando era pequeña, no sé por qué, como que yo era castellana, me costaba mucho hablar en catalán. Me acuerdo a veces entrar en una tienda y veías ahí el dependiente hablar en catalán y me daba vergüenza porque me daba vergüenza que mi amiga me oyera a mí hablar en catalán. Y no creo que lo hablase mal, porque nunca me han dicho “tú eres castellanoparlante”, pero me daba como vergüenza.

[VI.2.5.3]

AYMCIDELICS: Yo muchos en este caso, porque mi familia es de Andalucía, y son muy exagerados en todo, y si reciben cartas o así en catalán siempre se están quejando de que “ay, que la carta sólo está en catalán y ahora aquí tendré que aprender catalán”. Yo también creo que hay personas que exageran, en este sentido, porque yo a mi madre se lo digo, a ver, llevas mucho tiempo aquí, también no sé, hay que adaptarse, es un poquito también poner de tu parte, yo creo. Pero vamos, si es una persona mayor yo sí que creo que igual que ella, mi abuela igual, no entiende para nada el catalán y claro, hablarle en catalán si ves que no hay manera, pues también lo encuentro una falta de respeto. Pero también creo que hay personas que son un poco reticentes a aprenderlo porque les da vergüenza. Yo lo que creo es que hay mucha gente a la que le da vergüenza expresarse en catalán, porque el catalán es un idioma

más difícil a nivel fonético. Y entonces las personas que son de Andalucía, como es mi caso, hablan muy mal el catalán. Te ríes mucho porque no saben pronunciar los sonidos correctamente, entonces se sienten un poco avergonzados. Yo creo que quizás por culpa de esa vergüenza (no sé si se habrán reído de ellos alguna vez o no), por culpa de esa vergüenza se cierran a aprender el idioma.

[VI.2.5.4]

JFP1HTQL1CT: També és veritat que quan vaig començar a Barcelona no en sabia jo, de castellà. N'he anat aprenent, n'he anat aprenent.

JS1DTQBILING: Me'n recordo quan et van fer llegir en castellà.

JP1HTQL1CS: Buenísimo.

JFP1HTQL1CT: No, això no és que no en *sapigués*, és que us en rèieu de mi i em feia vergonya.

JP1HTQL1CS: Porque era un texto y si él lee un texto en castellano normal, pues ahí se queda, pero es que era un texto que contenía pueblos catalanes. Era por ejemplo “Cuando yo vivía en *Sant Vicenç de...*”

JC2HTQL1CS: Se soltaba, no?

JFP1HTQL1CT: I clar, tota la classe partint-s'hi el cul, i jo allà. Clar, jo com el metro, que diu “pròxima estació...”

JP1HTQL1CS: Es que antes hablaba con mucho acento, ahora lo dice bien.

[VI.2.5.5]

JM1DEL1EST: Jo no volia practicar rus perquè em semblava que els russos es reien de nosaltres si no pronunciàvem bé. Jo tenia complexos.

JK1DEL1EST: Jo també. Per exemple, hi havia un nen de la mateixa edat que jo, uns sis anys, i li vaig preguntar a la meva mare que com preguntar si volia jugar amb mi en rus, i el nen es va riure i va dir com “boja” o alguna cosa així. Després ja no tenia ganes de preguntar res més ni de jugar amb ell mai més.

[VI.2.6.1]

JAP1HEL1CT: Però això és una mica el que dèiem ahir, que des del franquisme, no canviar al castellà quan algú et parla en castellà és de mal educat. I hi ha molta gent que continua amb aquesta idea, encara.

[VI.2.6.2]

QUEST: Do you find any situation when people see that you can understand them in Catalan and they anyhow want to speak to you in Spanish or in another language? Like if they are in a contradiction, that they see you're not from here, but you can follow the conversation.

JGM2HTQL1OTHER: Well, when I first came here, I think they thought I was learning more Catalan than Spanish. So, if I said anything that was very close to Catalan, maybe if I said something in Spanish, maybe it sounded like I was talking Spanish with a slightly more Catalan accent, and they would respond in Catalan and I would be completely lost, completely lost. Not in a second language I don't know, but in a third language I don't know either. This is the case. But now, I think *castellers* is the best example, where some assume I don't speak any Catalan, some will not know I'm not Catalan at all, some assume I don't know any. I'll understand some, respond something, and then they'll just speed up, talk with their accents, and then I'm completely lost. And I feel embarrassed to say to someone, "slow down, *oye!*".

JRM2DTQL1CT: El que passa que també et qüestionen fins a quin punt també arriba la integració aquesta. Penso en un noi que des del principi, vull dir, ell sabia que en [nom del seu company] era estranger i que no entenia català i que li costava el castellà. I em va vindre un dia i em va dir "el teu *nòvio* és molt anglès, no?" I li vaig dir "sí, *bueno*, igual que jo molt d'aquí, no ho sé" I em diu "no, perquè és de poques paraules". I clar, o sigui, és de poques paraules, però perquè ell li estava parlant en català, i com que en [nom del seu company] poques paraules entenia, ell deia que no li parlava en castellà. O li parlava en català o li parlava en anglès. De manera que a en [nom del seu company] li sabia greu dir-li "és que no t'entenc, parla'm en castellà, que estic aprenent, no?" I clar, de poques paraules perquè li deia "com estàs?" i ell deia "bé" "Tot va bé?" "Sí". Clar, eren poques paraules perquè tampoc no en tenia. I ara fa poc, clar això era al principi, i ara fa poc aquest noi li va estar parlant i li va dir que això, que havia de practicar anglès i li va estar parlant tota una nit en

anglès. I vaig pensar *vale*, això està bé, però no només quan a tu et convé, *tío!* O sigui, haver-li parlat també en anglès al principi, no? Que també hi ha molt d'això, hi ha molta gent de “o tot o res”. *Bueno*, doncs parla-li en català i ajuda'l també en castellà de tant en quant perquè vagi entenent.

[VI.2.6.3]

JP1HTQL1CS: Porque es lo que tienen los catalanes, que pierden rápido su, que cambian de lengua.

JS1DTQBILING: Vam canviar. Ma mare, per exemple, que ella sí que és catalana de pura ceba, perquè tots els seus parents són d'aquí de Catalunya. Doncs quan es va casar amb el meu pare, quan es va ajuntar, com el meu pare era castellanoparlant, doncs ja va passar ella a parlar en castellà. I ella el parla, i o sigui, té el mateix català que vosaltres. Però a nosaltres mai ens ha parlat en català ni res. Jo, si el parlo, és perquè l'he parlat al *cole* i amb la gent. Per això, quan deia en [nom del company L1CT] que quan em vàreu conèixer, la gent canviava. Jo vaig aprofitar per poder tenir algú amb qui pogués parlar-lo.

JP1HTQL1CS: Es que gente como él [es refereix al company L1CT] hay muy pocos. A mí, automáticamente, cuando me escuchan hablar en castellano, cambian.

JC2HTQL1CS: Para mí, esto no te hace buena impresión. Lo hace por deferencia a ti, todo el tema, pero tienes razón, no hace buena impresión. Si eres catalán, tranquilo, que yo te entiendo.

JP1HTQL1CS: Yo, es que, si no te entiendo, ya te diré, *ep*, oye mira, que no te entiendo. Pero si no, si ves que te he escuchado toda la conversación.

JS1DTQBILING: Ahora que lo dices, con [companys de feina] y yo siempre hablamos en catalán, y el [company de feina] intentó hablarlo también y sí que al final dijimos, Sergio, mira que *tranqui*, que puedes hablar en castellano, porque él sí que puede, pero no tiene la soltura, se atrabanca, ¿sabes? O sea, que él lo intentó. Fuimos nosotros que le dijimos.

JC2HTQL1CS: Yo me acuerdo de una política lingüística de aquí de la Generalitat que decía que a los inmigrantes, a la gente que no habla catalán, no aunque no te entiendan, aunque no lo hablen, yo eso lo veo positivo.

JP1HTQL1CS: Es que tiene que ser así.

JC2HTQL1CS: Para la integración, yo esto lo veo positivo. Llevas aquí un año, dos años o tres años, y el tío, sólo de escuchar lo entiende y es capaz de hablarlo perfectamente. La política lingüística de la Generalitat tiene cosas buenas y cosas muy malas.

JP1HTQL1CS: Claro, depende también de quién esté ahí arriba.

[VI.2.6.4]

JP1HTQL1CS: Sí. Cuando tú les escuchas y les respondes en castellano, se te cambian automáticamente al castellano.

JC2HTQL1CS: A la que ven que fallas en algo, que tienes un poco de duda o algo ya, automáticamente te cambian.

JP1HTQL1CS: Es un problema que tiene el catalanoparlante.

JS1DTQBILING: Yo es que supongo que es también un poco por la presión de la gente, sabes? Porque yo no es la primera vez que por no cambiar de esto es de ser maleducado. Un poco es la represión que tiene por la gente. Porque la gente misma, vosotros porque sois tope de esto abierta, pero yo te lo digo por mi abuela. O sea, mi abuela lo pasaba fatal, porque mi abuela no sabía hablar castellano, y cuando mi abuela salía sí que se había encontrado con una situación que la otra mujer la entendiera y la hacía cambiar por huevos al castellano. Y le decía que era por falta de educación. Y mi abuela le intentaba decir que es que no era por mala educación. Era que si ya la entendía hablando mi abuela en catalán, que no le hiciera la putada de hacerla cambiar, porque es que lo pasaba fatal.

QUEST: No podía, clar.

JS1DTQBILING: La meva àvia, és que no sabia. I el meu avi, *a duras penas*. Jo amb ells parlava en català, perquè no m'agradava, perquè ho passaven malament. Per això dic, que hi ha una mica el xip de canviar perquè també sempre ha estat una mica malmirat.

JP1HTQL1CS: Antes, antes sí.

JS1DTQBILING: Y con la gente mayor, también aun pasa, eh.

[VI.2.6.5]

QUEST: Y por ejemplo, en una situación, a mí me gustaría saber qué es lo que ustedes piensan de los catalanes que, cuando hablan con una persona que a la que ven que no habla

catalán, cambian a castellano, sin saber si es catalán, si es inglés o qué. ¿Qué piensan ustedes de los catalanes que hacen esto?

AYP1HEL1CS: O sea, los que cambian al castellano...

QUEST: Sí.

AYN1DEL1CS: Cuando ven que no habla catalán.

AYP1HEL1CS: Sin saber que habla catalán, cambian al castellano.

QUEST: Sí.

AYP1HEL1CS: A ver, yo últimamente he estado cambiando de opinión sobre esto. Si no hablamos nunca en catalán, nunca aprenderán, esa es la primera cosa. Yo no considero del todo mal que le empiecen a hablar en catalán, pero si se ve que no, hay que cambiar al castellano. Si empiezan en castellano no pasa nada, según cómo se vea.

AYI1HEL1CS: Yo, sinceramente, no sé. Lo he visto mucho por la calle, que empiezas a hablar catalán y el otro te habla en castellano. No sé, tampoco sé mucho lo que opino. Creo que en un principio está bien, porque la finalidad es expresarse. Sin embargo, también es cierto que, como ha comentado [nom del company], si estás, pues la otra persona no va a hablar catalán. Y si es por ejemplo como mi caso, que soy castellanoparlante, no lo utilizo, pues igual no lo perderé, pero sí que mucho vocabulario lo iré olvidando.

QUEST: Pero por ejemplo no en tu caso, sino el de un catalanoparlante que conoce a un extraño y le empieza a hablar castellano.

AYI1HEL1CS: Yo creo que hace mal. Si ve que la otra persona no lo entiende vale, pero si ve que le puede entender, yo creo que no es tan complicado que continúe en el mismo idioma.

AYMC1DEL1CS: A ver, yo es que creo que no he entendido muy bien. Es decir, una persona catalana se encuentra con alguien, le empieza a hablar en catalán y esta persona no le responde en catalán?

QUEST: Sí, y que automáticamente cambie al castellano, sin saber si sí lo habla, si no lo habla, que automáticamente ve que no y cambia, sin saber de qué nacionalidad o qué idioma habla y comienza a hablarle en castellano.

AYMC1DEL1CS: Lo encuentro lógico, yo lo haría. Suelen ser extranjeros, y si son sudamericanos ya se sabe que el idioma que hablan es el castellano. Y si no son sudamericanos, entonces bueno, es un poco relativo, porque seguramente sería mejor utilizar

el inglés, si esta persona no habla catalán, porque tampoco tendría el castellano, no? Porque yo siempre creo que ir probando idiomas, a ver, porque seamos realistas, el castellano se habla más, no? Entonces es más como decir, lo que pasa es que yo opino igual, que es una lengua que sería una pena que se perdiera. Por eso se insiste tanto en utilizarla. Pero bueno, tampoco, a ver, me estoy liando. A ver, opino que está bien, que está bien que se cambie de idioma para intentar... porque la finalidad es comunicarse. Otra cosa es en la escuela o a nivel educativo, pero a nivel de comunicación, pienso que hay que ser prácticos. Si la persona no entiende el catalán, obligarle o forzarle a que te entienda en catalán, depende. Si eres muy dulce, quizás está bien, pero depende de cómo lo digas, puedes ser como no sé, como muy borde.

QUEST: Claro, depende en la manera en la que abordes a la persona.

AYNIDELICS: Yo pienso que si una persona, a ver, que está bien, porque también tienen que aprender a hablarlo. Yo lo que haría, si yo fuera una persona catalanoparlante y me encuentro a uno que no lo entiende voy a cambiar al castellano automáticamente. Eso sí, si es una persona que me encuentro a diario, igual le preguntaría si está interesado en que le hable en catalán para que aprenda. Pero sobre todo, lo que veo muy, por ejemplo mi abuela no es de aquí, es de [ciutat del nord-oest de l'Estat espanyol], a veces viene a vernos y claro, ella no es de aquí, ella no lo entiende, el catalán, y a veces se ha encontrado que va a una tienda y no le cambian al castellano. Para mí esto es una falta de respeto, porque es una persona mayor que viene aquí diez días y no tiene por qué escuchar una lengua que no es la suya, pero para otras cosas, pues sí que lo veo bien. Si es una persona que está interesado en aprender, sí. Pero una persona mayor o lo que sea, pues...

[VI.2.7.1]

QUEST: Recordes algun episodi de tensió lingüística, és a dir, d'una discussió entre persones, o algun moment de fricció?

JJB2HBILING: Sí. Sí, sí. Alguna vegada, no sé si a l'autobús o alguna cosa així, però alguna vegada. No, espera, quan va ser? Va ser pel [poble del Camp de Tarragona], on part de la meva família estava allà, no sé si a casa d'algú i entre ells parlen en català, i algú, un tercer, que no era de la família ni res, va dir "ya nos hemos enterado todos", o alguna cosa així. I a

un casament de la meua família també va passar, que a la taula on érem, el meu pare i jo parlàvem en català i algú va dir que parléssim en castellà o no sé què. Sí, alguna cosa així.

QUEST: Perquè hi havia família de fora?

JJB2HEBILING: Sí, hi havia família d'Andalusia.

QUEST: Aha. I com et vas sentir tu, en aquell moment?

JJB2HEBILING: Ehm, hi ha una anècdota més bèstia, que ara explicaré, que no és lingüística, però és d'una altra mena, però que és més. Però bé, doncs em va molestar, perquè no necessàriament han de saber del què estic parlant. I no parlo en català perquè no m'entenguin, sinó parlo en català perquè jo parlo en català amb aquesta persona.

Aquesta anècdota més bèstia és que una vegada treballant a Fira de Barcelona, ehm, estava a l'estant de Huelva, bé, jo no estava, però aquella nit em tocava, i hi havia una bossa amb no sé què, i jo tenia, jo llavors era jove, i a una alemanya li van dir. Ehm, una alemanya va deixar la bossa, i la bossa seguia allà al cap d'una estona, i un d'ells va dir "pues suerte que no somos catalanes, porque si no esa bolsa huviese desaparecido", com volent dir que som una colla de lladres. I allò em va tocar molt els nassos, però en aquell moment no vaig dir res. Ara sí que contestaria, però quan un és, un té 18 anys, no té l'experiència.

[VI.2.7.2]

QUEST: Recordes algun episodi de tensió generat per motius lingüístics?

JC2DEBILING: Sí.

QUEST: Podries explicar una mica com va anar, què va passar?

JC2DEBILING: A veure, què va passar. Tensió per part meua m'ha passat que no sé, per exemple, un dia estava a un bar i li vaig demanar no sé què a una cambrera i em va respondre molt malament dient-me que estava molt cansada i que s'isplau li parlés en espanyol i que no estava per tonteries. Llavors no sé, a mi a vegades no m'agrada que utilitzar el català sembli una decisió política o que estiguis no sé, que estiguis fent un míting o, quan simplement estàs demanant un cafè i que ni tan sols t'has plantejat quina llengua utilitzar. I que una altra persona ja tingui aquesta actitud com de que l'estàs atacant en la seva llibertat o identitat, no sé, a mi em genera un conflicte, sí que em genera un conflicte. Sobretot perquè no sé, perquè trobo que si ella està cansada i no em pot atendre en català, potser jo també ho estic, i que moltes vegades s'exigeixi l'ús del castellà, o que se't polititzi i se't tracti d'independentista,

és a dir, que sigui fer política, parlar català, i parlar castellà no, parlar castellà sigui lo normal. Això sí que em genera un conflicte.

QUEST: I et vas sentir malament, en aquell moment?

JC2DEBILING: Sí, em vaig sentir malament, perquè clar, en aquell moment, l'única opció possible de sortir-ne i de resoldre el conflicte és que jo canviï la meua llengua, perquè si no, perquè l'altra no pot, és que també pot passar, perquè sigui monolingüe o perquè no pot parlar català. Llavors clar, seria, em genera, això fa que els catalanoparlants tinguin moltes vegades la responsabilitat de la comunicació i se'ls culpabilitzi, no sé a mi això sí que em genera un conflicte.

QUEST: Això va ser en un bar aquí a Barcelona?

JC2DEBILING: Sí, sí.

QUEST: I va ser amb una persona, recordes si vas pensar si era d'aquí o de fora?

JC2DEBILING: No, crec que era d'Argentina, em sembla, per l'accent, o de Sud-Amèrica. Però vull dir, és que aquí a Barcelona, realment, pots viure sense el català però no pots viure sense el castellà per això, perquè hi ha gent que no t'entén.

[VI.2.7.3]

QUEST: Allò que deies, episodis de tensió o de fricció per motius lingüístics...

JFS2HEL1CT: Com, com?

QUEST: Si recordes algun episodi de fricció.

JFS2HEL1CT: De fricció? No, però va a persones, perquè jo, per exemple, sempre ho evito. L'evito en el sentit de que saps com parlar a la persona que tens al davant. Si tu no t'adaptes a com espera que parlis una persona, i no vol dir canviar de llengua, eh. Al revés, és intentant al màxim de les vegades possibles haver de canviar de llengua, perquè precisament has de sentir que la teua llengua serveix per comunicar-te amb gairebé tothom amb qui et puguis trobar amb el dia a dia. Si tu interpretes que no serveix, llavors sí que tens un gran problema. Ara, si saps parlar, tampoc cal, adaptant-te una mica amb sensibilitat, amb tacte, a vegades potser utilitzant una paraula que és més semblant a la llengua castellana, encara que no deixi de ser catalana. Sí, tens formes, tens habilitats comunicatives, per fer-te entendre. Jo és el que intento normalment. En cas de que no pugui, canvio. Cap problema. Però normalment, en un 99% de les ocasions, jo crec que no canvio.

[VI.2.7.4]

QUEST: Recordeu o heu viscut algun episodi, potser no vosaltres personalment però l'heu vist al carrer o alguna cosa, algun episodi de fricció, de tensió per motius lingüístics?

JJ1HEL1CT: Molts.

QUEST: Algun exemple en concret?

JJ1HEL1CT: N'he vist molts. No n'he viscut gaire, perquè crec que això també depèn de tu. Tu controles una mica, no? Perquè hi hagi un conflicte, sempre hi ha d'haver dues parts, o perquè hi hagi una baralla. Aleshores tu, normalment, tens una actitud de no, de no cercar raons, no? Però sí que m'he trobat a vegades, doncs no sé, una vegada, concretament aquí a Barcelona, crec que és la cosa més rara que m'ha passat, pujava al bus, i demanava si aquell bus anava al Clot, que és una zona d'aquí de Barcelona que hi ha una aturada de tren, de metro, i que és un lloc conegut, no? El Clot. I aquell conductor no. No, no. De cap manera no hi volia entrar. I jo només li deia "Clot, Clot, Clot?". I ell que de cap manera. Clar, és la cosa més bèstia que m'ha passat, perquè era claríssim que aquella persona, només perquè jo havia entrat i dit "Bon dia, que va al Clot, aquest bus, aquesta línia?" va fer que ell ja es va tancar i no volia de cap manera i jo només li deia "El Clot, Clot, Clot!". I no cedia. I no va cedir. I jo vaig entrar i ja està.

QUEST: I sí va anar al Clot?

[riuen]

JJ1HEL1CT: No, recordo que vaig fer una cosa molt mal feta, i això s'enregistra, però ho vaig fer, que va ser que no vaig ticar. No vaig ticar i ell es va posar molt nerviós. Però és clar, no va aturar el bus. Què havia de fer? Doncs mira, vam quedar amb una situació injusta a banda i banda. No crec que sigui la solució, per descomptat, però va ser, ara ho recordo que ho vaig fer, això, que vaig pensar "tu no em contestes, doncs jo també, que m'has de contestar, doncs jo també puc entrar i tal". Ara, en general, a veure, hi ha alguns casos, i alguna vegada que et diuen "parla'm en castellà" o "parla'm en cristià". Això m'ha passat a algun lloc o algun restaurant, però si tu, si tu. M'ha passat i em passa, però en general, si tu parles clar, mires a la cara, somrius, intentes, si tu...

QUEST: Tens altres estratègies, no?

JJ1HEL1CT: Altres estratègies de comunicació. Si tu vas al restaurant i veus que aquella persona no sé què, doncs agafes la carta i assenyaales amb el dit i ho dius en català, no? Això.

QUEST: Els altres?

JY1HEBILING: Ha de ser aquí a Barcelona necessàriament?

QUEST: No, no necessàriament.

JY1HEBILING: Jo, per exemple, vaig estar d'Erasmus a Bèlgica i allà, *bueno*, teníem, estava parlant amb uns col·legues alemanys. Llavors estava jo i un amic meu basc. Llavors, els estàvem explicant la qüestió de les llengües a Espanya i tal, que hi ha moltes llengües, etc. Llavors, en un paper li anotava frases així en gallec perquè veiés una mica així les diferències i tal. Clar, ells eren alemanys que controlaven una mica de castellà i tal, per veure “això, mira, en gallec es diu així”. També hi havia un col·lega català, “i això, en català és així”, i el basc deia “mira, el basc és totalment diferent, no sé què, i és així”. Llavors, va arribar un altre noi que no era molt, diguem-ne, no era molt obert en aquests temes. Llavors, quan, es va quedar una mica mirant així el que estàvem fent i diu “na, na, res, res”. Va agafar el paper, el va llençar, “nada, res, tú nada. Tú no tienes que aprender esto. Tú castellano!”. Així. Va ser la cosa més... *Bueno*, ens vam quedar tots una mica així com tal, vull dir, va ser una mica... Sí, va ser així. Llavors, aquest va ser una anècdota que em va sobtar una mica.

I després una altra, que va ser fa poc, fa quinze dies o així, *bueno*, una de les meves companyes de pis, aquesta noia de Burgos, llavors jo li explicava i tal, però jo sempre, és a dir, sense voler entrar en discussió, conflicte i tal, donant la meva opinió molt forta ni res, sinó simplement deixant-la a ella que donés la seva opinió, perquè tenia molta curiositat, llavors ella em deia, *bueno*, va sortir el tema de les llengües i tal i va dir “a mi em sembla molt bé, no tinc cap problema si en Galícia es parla gallec i a Catalunya en català. De tota manera, ho veig una mica, una mica estrany. Però en realitat, són maneres, és com parlar castellà mal parlat”. Deia això. Era la seva opinió, la seva ideologia. Jo simplement la vaig deixar que anés fent, que anés dient, perquè m'interessava molt que anés dient i que mostrés aquests prejudicis per mi tan clars, que ni se'ls qüestionava ni res. Llavors, serien aquestes dues.

[...]

QUEST: I en el teu cas?

JG2HEL1OTHER: Yo, problemas conflictivos, situaciones conflictivas no suelo tener. De vez en cuando pasa la típica situación que estoy hablando en castellano, alguien quiere hablar en catalán, entonces sigue en catalán y yo sigo en castellano y nos entendemos

perfectamente. Pero es un poco incómodo, porque normalmente, la experiencia que tengo es que me empiezan a hablar en castellano enseguida. No me importa, que siguen en catalán o no, porque yo lo entiendo perfectamente, pero a veces notas que la gente lo hace así porque... un poco por principio, que lo encuentro muy bien. Pero a veces es extraña, esa situación de estar hablando dos idiomas al mismo tiempo.

JJ1HEL1CT: I ningú mai t'ha dit "parla'm en català". T'ha passat alguna vegada, això?

JG2HEL1OTHER: Sí, sí. Alguna vez sí.

JJ1HEL1CT: No, que t'obliguessin a tu, a parlar en català.

JG2HEL1OTHER: Ah, no, obligar-me no. O decir "no te voy a hablar porque estás hablando en castellano", no.

[VI.2.7.5]

QUEST: Tú, [nom de l'informant]?

AY1HEL1CS: Yo sí, mis padres, ninguno de los dos habla catalán. Lo entienden, llevan viviendo en Cataluña más de 30 años, y aun y así no lo entienden. Lo entienden, pero no lo hablan. No lo hablan así suelto, alguna frase sí, pero tampoco lo utilizan. En el círculo en el que se mueven, tampoco es con gente que hable catalán. En la tienda, sí lo entienden, pero ellos le siguen hablando en castellano igual. Pero así casos por ejemplo excepcionales, pues en clase, en la universidad. Algún profesor, con compañeros de los que vienen de Erasmus, si le hacen alguna pregunta, porque claro, la docencia, habitualmente es en catalán, hay algunas asignaturas que el profesor, si es un profesor invitado, entonces hace la docencia en castellano. Pero si es en catalán y el compañero Erasmus no ha terminado de entender o, por ejemplo, este año había una compañera sevillana que había cosas que no las entendía, entonces le pedía al profesor que lo expresara... Luego el profesor lo comentaba en castellano, y luego seguía la clase en castellano no con maldad, sino porque había visto que la explicación había sido necesaria para el compañero o compañera en cuestión. Y entonces pues algún compañero levantar la mano y "escolti, per què no continua en català? La docència ha de fer-se en català". Entonces claro, en ese momento sí que te sientes mal, porque ves al compañero que viene de Alemania o a la chica de Sevilla que... a final de curso sí que más o menos alguna palabra ya lo captan y tal, pero al principio yo tampoco lo vi muy correcto, por lo menos en aquel momento que era un punto importante de la

asignatura que tenía que quedar claro. Yo sé que bueno, luego los compañeros vuelven a ir al despacho del profesor y le pidan que repita los puntos importantes. Pero bueno, que aquello que me interrumpieran en ese momento para decir que por favor “tornés al català”, pues hombre, yo me sentí un poco mal. Más por empatía con esa persona que necesitaba en ese momento un poco de ayuda, pero bueno.

[VI.2.7.6]

AYI1HEL1CS: Pues si eso empiezo yo. Yo he tenido un compañero en clase que en los últimos años, estando en el colegio, cuando estábamos ya en el bachillerato, él era muy nacionalista, entonces él empezó a dejarnos de hablar en castellano, que era la lengua que utilizábamos siempre, y empezaba a hablarnos en catalán, y nosotros podíamos responderle en castellano o en catalán, pero él nunca cambiaba la lengua. Entonces un día pues yo estaba hablando con él en castellano, me preguntó que por qué no le hablaba en catalán, le dije que porque no me sentía muy seguro en esa lengua, que mi forma de expresarme era más en castellano, era, igual no podía expresar mis sentimientos del mismo modo en catalán que en castellano. Y entonces me dijo que eso era porque en casa no me habían enseñado, y él ya lo sabía que mis padres no lo hablaban. Entonces me preguntó que por qué no les obligaba a mis padres a que me hablaran en catalán. Ante tal afirmación yo le dije que yo no podía obligarles a mis padres a nada. No les voy a obligar a aprender un idioma si ellos no quieren o no tienen facilidad para aprenderlo, porque mis padres no tienen facilidad para los idiomas. Desde entonces dejó de hablarme tanto y ahora ya hace tiempo, muchísimo tiempo que no nos vemos. Sé que con los demás del grupo pues se sigue viendo y tal, pero conmigo hace muchísimo tiempo que no nos vemos. Y bueno, pues a mí me hace sentir muy mal, que me dijeran que obligara a mis padres a hablar otro idioma por el simple hecho de que estamos en Cataluña te tienen que respetar. Pues bueno, vale, ya lo respetamos, pero no es cuestión de obligarles. Yo recuerdo ese caso porque a mí me marcó bastante. Porque claro, estaba a punto de dejar el colegio y meterme a la universidad, fue un momento, no sé.

QUEST: Importante.

AYI1HEL1CS: Claro.

AYMC1DEL1CS: Yo es que ahora así conmigo, no recuerdo ninguno en el que me haya sentido involucrada, y lo único que me viene a la mente es un poco el tema de mis padres,

igual como él. Mi padre sí que lo habla un poco y mi madre, pues no. Y claro, a veces te sientes un poco en medio, porque ya he dicho que hablo mayoritariamente en castellano, pero también hablo en catalán con alguna de mis amigas, no? Y entonces, pues también es un idioma al que le tengo cariño, no? Y claro, a veces a lo mejor ver que en casa no comparten tu opinión, pues da mucha rabia, no? Que “ay!, es que todo tiene que ser en catalán” a lo mejor despotrican un poco contra el idioma pues porque mira, cada uno es como es. Pues un poquito, me siento un poco en medio. Digo es que no soy, como mis padres son de fuera y yo nací aquí, a veces ni soy de allí ni de aquí, no? Soy un poquito en medio y bueno. Pero tampoco no, sí que en la universidad a veces hay algunos piques y la gente, yo me he fijado que el pique más fuerte que hay en clase es entre una chica que mayoritariamente habla en catalán y otra que mayoritariamente habla castellano y que además hay como un arquetipo de persona catalana y otro arquetipo, estereotipo, perdón, de una persona que habla castellano. Este tipo de persona castellana como así “chunga”, muy basta y tal, y otro tipo de persona catalana como muy hippie, como muy nacionalista, no? Como o con ideas que a veces son un poquito opuestas. Entonces, en clase tengo precisamente el estereotipo de estos dos tipos de persona y a veces sí que hay roces. Y una habla en catalán, la otra habla en castellano, y yo creo que es peor. Ya no sólo por el idioma, sino por todo lo que es el tema cultural. Y a veces, bueno, a mí me sabe mal, porque a veces, ya sea por el idioma o por otra cosa, que tenga que haber conflictos y, y por el idioma también me parece muy, bueno, que si todos cedemos un poquito no tendría por qué pasar nada, pero bueno.

AYNIDELICS: Yo también, o sea, lo mismo que ellos. Yo experiencias personales no, porque nunca, soy bastante conformista y si, tampoco voy a pelearme por esto. Pero esto sí, gente que viene de fuera pues en general me da rabia que los de aquí no les hablen, o sea me da muchísima rabia que no les respeten que no lo entienden y que no tiene por qué entenderlo, que cada uno somos libres de escoger si queremos aprender una lengua o no. Y como ha comentado ella, yo no me he sentido mal a nivel de lenguas, pero sí que a lo mejor he tenido amigas, yo por ejemplo es eso, que no sé, “Cataluña independiente”, cosas de estas, yo digo “yo tengo de catalana el haber nacido aquí, pero mis padres no son de aquí, y yo podría haber nacido en Madrid y sería madrileña” o sea, que yo no tengo sangre catalana. Y entonces no me gusta mezclarme en estos temas. Entonces sí, me sentía un poco a veces, no sé, a veces he tenido amigas que han sido muy catalanistas y yo no lo era. Igual que si tenía

algunas que eran muy de España, pues yo tampoco lo era, porque también quiero donde he nacido y al fin y al cabo me he educado aquí. Pero a nivel de lengua nunca he tenido ningún problema yo, personal.

AYP1HEL1CS: A ver, en clase, pongamos eso que se comentaba antes de los estudiantes Erasmus. Siempre van al profesor y le dicen “¿puede dar la clase en castellano?” y muchos dicen que no. Y yo comprendo que digan que no, pero claro, el problema es que no hay ninguna alternativa en castellano, por lo menos en mi universidad. Y claro, si no, no puede dar ese profesor ninguna clase, porque siempre hay algún estudiante de Erasmus o que viene del resto de España o lo que sea. Y es que el problema está en que, por lo menos en educación, que no hay alternativas. No se puede estudiar, digamos primaria, no digo que se tenga que estudiar, pero en principio está obligatoriamente en catalán. A nosotros lo que no nos gusta es que esté obligatoriamente. Que se pueda expresar en los dos idiomas una asignatura que sea en catalán.

[VI.2.8.1]

QUEST: Què en penses de la situació sociolingüística que s'està configurant ara mateix a Catalunya, és a dir, amb l'entrada de moltes noves llengües que no havien estat presents mai en el nostre territori, i a més a més, amb l'afegit que ens fa falta aprendre també encara una altra llengua com és l'anglès. Tot això, com ho veus?

JJB2HEBILING: Això està bé. Saber més llengües no ve malament. Sí, jo ho trobo bé.

QUEST: A tu et sembla una bona influència, totes aquestes noves llengües que estan entrant, o et semblen...

JJB2HEBILING: Sí, no veig per què han de ser dolentes. Una altra cosa és que arribessin a un punt en què amenecessin les llengües, la llengua del país, o les meves llengües, però en principi no li veig cap problema.

[VI.2.8.2]

QUEST: D'acord. Què en penses de la situació sociolingüística que s'està configurant ara mateix a Catalunya amb tota l'arriba de moltes noves llengües...?

JC2DEBILING: Això també depèn molt, perquè moltes vegades també hi ha molt una versió positiva d'això. Crec que el que està passant ara no era possible fa vint anys. Jo ara tinc

amics estrangers o de, que han vingut aquí i parlen català com a, és la llengua que utilitzem entre nosaltres i això, no ho sé, per mi era impensable fa vint anys, o fa quinze anys. Sí, sí. I llavors tot això crec que ha canviat molt, i això és una part positiva de la situació sociolingüística. Perquè a més a més s'està canviant una mica la concepció del català, no? que ja no és una llengua tampoc, que pots utilitzar amb la gent de fora, una llengua amb totes les, una llengua normal entre cometes, i això està molt bé.

[VI.2.8.3]

QUEST: Què en penses de la situació sociolingüística present que s'està configurant aquí a Catalunya, amb l'arribada de tantes llengües tant "exòtiques" que mai s'havien sentit parlar en els nostres carrers, amb l'afegit del que seria la globalització, de mirar de dominar l'anglès cada vegada més i millor?

JFS2HESTL1CT: Jo ho veig molt bé, en general. Tots ens creem una imatge a partir de les experiències personals que tens, no? I jo, la veritat és que la gran majoria d'experiències que he tingut han sigut positives en aquest sentit. Jo noto molt una sensibilitat respecte al català, aquí a Barcelona, de gent immigrada, que no esperava trobar-me en molts casos. O sigui, la gent és molt conscient que hi ha dues llengües, i la gent que ve de fora, una gran part, entén aquest component emocional que juga el català: el fet que ells se'ns adrecin o ens responguin o ens permetin en algun sentit parlar en la nostra llengua. Jo, conflicte, cap. Però *bueno*, tampoc em moc en zones, segurament, de gran conflicte. Clar, depèn de per quines àrees et moguis, el conflicte és més intens o menys, no? Al centre de Barcelona és molt diferent de Santa Coloma de Gramanet o Nou Barris o Gràcia, que és on visc jo que és, cal dir-ho, un lloc on difícilment et trobes amb conflictes d'aquest tipus. Però l'experiència personal, almenys en el meu cas, sempre ha sigut positiva. Tot i que sempre he intentat que m'entenguin en la meua llengua i a més a més adaptant molt el meu discurs en aquest fet, però jo no ho entenc com a conflicte, que vinguin gent i parlin... Evidentment, han de conservar la seva llengua. Ningú els ha d'obligar a què oblidin la seva arrel, les seves arrels, vaja. No sé si et responc la pregunta.

[VI.2.8.4]

QUEST: Com veieu doncs aquesta arribada de tantes persones amb tantes llengües que fins ara no hi havia a Catalunya, llengües molt exòtiques, podríem dir, en aquest sentit. Pot aportar alguna cosa en positiu, com ho veieu?

JP1HTQL1CS: Yo es que para mí, yo me he criado en un ambiente, digamos como en una república independiente dentro de Cataluña, de inmigrantes andaluces, gallegos y tal...

JS1DTQBILING: A mí no me gusta.

JP1HTQL1CS: Y pienso que es lo que hay y que eso pasa en todos los lados, y que aquí en España está pasando desde hace muy poco, como aquél que dice. En Francia, por ejemplo, llevan viviéndolo desde hace tiempo...

JS1DTQBILING: Claro, pero ¿cómo están? Nacionalizados! Es que aquí...

JP1HTQL1CS: Claro, claro, tienes a los marroquíes que son todos franceses, que se sienten franceses y bueno.

JS1DTQBILING: A mí lo que más me molesta es que vengan aquí y se monten sus propias...

JP1HTQL1CS: Claro, que no se sientan como en otros países como... como los turcos, por ejemplo, que en el último mundial tenían el corazón dividido en la semifinal entre Turquía y Alemania. O sea, pues eso es lo que tendría que pasar aquí, que, que, que bueno, que a ver si pasa.

JC2HTQL1CS: Esto tiene su lado bueno y su lado malo. La mezcla de culturas y razas y tal es buena...

JS1DTQBILING: Sí.

JC2HTQL1CS: Porque oxigena mucho, porque aporta muchas cosas, pero claro, con lo bueno viene lo malo. Sobre todo creo que la gente tiene mucho miedo a la pérdida de la identidad, no? De decir, vendrán de fuera y al final acabaremos todos hablando peruano, marroquí o zulú o lo que sea, no? No, no creo que sea así, porque tampoco ha pasado en ningún país. Pero sí que luego se mezclan las culturas, pierdes un poco la identidad de tu cultura, tus costumbres y tal. Pero eso es más bien, yo creo, con la gente mayor. La gente joven, que ostia, como tú dices. En Hospitalet, mis vecinos eran gallegos, nosotros extremeños y tal, dices ostia. Estamos acostumbrados a, tus amigos, cada uno ha sido de un lado y tal y pascual, no? Y bueno, tiene su lado bueno, y su lado malo. Para mí, estoy con [nom del company], tiene más cosas buenas que malas.

[VI.2.8.5]

AYN1DEL1CS: Yo pienso que lo que ha dicho él, que en la Barcelona TV, pues que han hecho los telenoticias en otros idiomas, yo pienso que es súper enriquecedor pues para todos, porque aparte de que te hace ser consciente de la realidad, de que sí que hay una minoría que habla otros idiomas, también a ellos les va bien, porque es como un dar y recibir, o sea tú tampoco les vas a... a ver, obligación no tenemos, yo creo que es algo que se puede hacer y que está muy bien, pero de obligación yo pienso que tampoco tenemos, porque a veces tampoco hay medios para hacer tantas cosas. Pero así ellos se pueden sentir recibidos e igual pues también se animan un poco. Y lo que sí, evidentemente, si vienen aquí yo pienso que se tienen que adaptar, pero ya por ellos, porque todo está... es como si yo me voy a vivir a Inglaterra, pues tendré que saber inglés. No voy a ir ahí y pretender que me hablen castellano. La rara soy yo, o sea, la diferente soy yo. Yo me voy a tener que adaptar. Y luego lo que hacen con lo que ha dicho ella, yo me acuerdo que justamente había una época, no sé si es alrededor de hace unos dos años que empezaban a venir muchos ecuatorianos, marroquíes y tal, me acuerdo que al principio, o sea, yo viviéndolo como niña, al principio era como divertido en el sentido de que “qué guay, tengo una boliviana en mi clase”, o sea, lo veías como divertido. Y llegó un momento que toda la sociedad a la vez empezamos a decir “joder, es que ya son muchos”, o sea, que empezaban a ser ya muchas minorías y yo que sé, y como que era un poco difícil, no? Pero es eso, que aunque no siempre es fácil, porque evidentemente como somos todos muy diferentes, nunca nos ponemos de acuerdo, hay mucha gente que es muy cerrada a esto y aparte bueno, es que es un tema muy complicado porque también se les da muchas ayudas a ellos, es un tema súper complicado. Y realmente, a mí me cuesta saber a veces lo que es bueno y lo que no. Es verdad, a veces yo misma he hecho críticas de esto, y no quiere decir que sea intolerante ni nada, pero también creo que hay cosas que son así no sé.

AYI1HEL1CS: Por ejemplo, yo opino que con los que vienen de Sudamérica, ellos ya tienen aprendido el castellano. Es decir, yo creo que ellos sí que deberían hacer un esfuerzo un poco más especial para aprender el catalán. No es como los otros, que necesitan uno pero casi-casi como por definición. Pero ellos, como que se relajan y piensan “como con el castellano ya voy a todas partes, pues no aprendo el catalán”. Pues sin embargo, yo creo que los sudamericanos, como ya tienen uno, deberían de aprender los dos. En casos de los que vienen

de otros sitios, tienen que aprender al menos uno. Es como nosotros. Yo aprendí el catalán en clase, y estoy muy contento de haberlo aprendido, porque si no, se me cierra una barrera también a nivel de Cataluña o de zonas limítrofes. Yo creo que también los sudamericanos, si van a venir a Barcelona, por ejemplo, o a Tarragona o lo que sea, pues tendrían que aprender el catalán. Vale que con el castellano sirve, pero no sé, si quieres estar bien aquí, si quieres que la gente sepa comprenderte o que sientan realmente que formas parte de ellos, pues deberían hacer ese esfuerzo de dar un paso más.

AYN1DEL1CS: Pero entonces, si dices eso también quieres decir que la gente que viene de fuera, como tus padres o los míos, también deberían de aprenderlo, porque ellos ya saben castellano.

AYI1HEL1CS: Bueno, bueno.

AYN1DEL1CS: Y sin embargo, yo pienso que mi madre, a ver, que seas feliz así, pues que da igual.

AYP1HEL1CS: Yo opino que aprenderlo a hablar quizá no, pero al menos llegar a entenderlo.

AYN1DEL1CS: Entenderlo.

AYI1HEL1CS: Entenderlo todos lo entienden. Yo no te pido que lo hablen todos así perfecto, cosa que es bastante difícil, pero sí que lo entiendan. Que no nada más que empieces a hablarles te digan “no, no, es que no lo entiendo”, sino que, o sea, que hagan ese esfuerzo para entenderlo.

AYN1DEL1CS: Yo pienso, a mí lo que me resulta bonito de ver es que sí que hay gente que han tenido aquí a sus hijos y que estos niños se están educando en nuestra sociedad. Eso yo, ver que una niña pues de siete años, que sus padres no son de aquí pero que ella ya ha nacido aquí o que ya crecido aquí, pues ver que habla catalán pues a mí me gusta, porque pienso que esta niña al fin y al cabo aprenderá a vivir aquí. Y es que es por ella, no es que por nosotros, porque somos catalanes o eso, es por ella, porque le va a ayudar más a estar más metida en el grupo de amigas que tenga, se va a integrar mucho mejor en nuestra sociedad. Y a la hora de buscar trabajo, es que es fundamental, en la mayoría de sitios. No sé, hay muchísima gente de Sudamérica, incluso de España o yo tengo un amigo francés que también, que se han apuntado a cursos de catalán para aprender, porque si quieres trabajar, con lo mal que está ahora para encontrar trabajo y encima, ya tienes este punto en tu contra de no saber catalán.

QUEST: Siempre es un plus, ¿no?

AYN1DEL1CS: Claro, es como el que sabe informática. Yo que sé, es que está bien saberlo.

AYP1HEL1CS: Sí, sí, a ver, es imprescindible. Pero eso, siempre se ha de tener un poco de respeto a los que vienen nuevos y tampoco lo saben, que hay mucha gente que no lo entiende.

[VI.2.9.1]

QUEST: Per tu, quin paper diries que juga, en el teu cas, la llengua a l'hora de mantenir la teva identitat, de definir allò que et sents?

JFS2HEL1CT: És una pregunta important, eh. No sé què dir-te. Jo crec que hi juga un paper rellevant, però, eeh, és que clar, a nivell identitari, t'enganyaria si només em centro amb el paper de la llengua, perquè realment no hi crec. La meva visió de Catalunya no té res a veure amb la llengua que parlen els que viuen a Catalunya, sinó molt més en el nivell social, de tots els que som aquí som catalans, per tant la nostra identitat és aquesta. Però tampoc puc dir que no juga un paper important. Quantificar-lo? És difícil.

[VI.2.9.2]

QUEST: Què en penses de les persones que no parlen català habitualment però que se senten plenament catalanes?

JFS2HEL1CT: Perfecte. Em sembla perfecte. Em sembla el millor que es pot fer. Una de les millors coses que es poden fer per aquest país. Home, perquè no podem limitar, hi ha aspectes socials, polítics, econòmics i culturals a la vegada tan importants o més que la llengua. A mi m'agrada trobar-me gent que se sent català i parla castellà. Perquè interpreto que se sent català per una altra cosa, no? Una altra cosa que ell valora com a positiva. Val la pena sentir-se o ser català, a part de la llengua.

[VI.2.9.4]

JJB2HEBILING : Una cosa, potser, que tingui alguna cosa a veure amb allò de en quin, què important és la llengua pels catalans, una vegada quan vaig venir de Berlín cap aquí, amb [nom de companyia aèria de baix cost], una de les hostesses, allò que diuen "Ara aterrem, bla, bla, bla" tot el rotllo, el va fer en català.

QUEST: Ah sí?

JJB2HEBILING: Sí, el va fer en anglès, no sé si en alemany, castellà i català. I quan va acabar en català, allò que jo estava a punt d'aplaudir i vaig veure com uns altres aplaudien i vam acabar uns quants aplaudint. Bona part del d'això, i va ser bastant maco. Per això, jo crec que això pot ser un signe de com d'important és per nosaltres sentir el català en contextos que no te'ls esperes. O com quan et trobes un alumne de català, que, és a dir, quan et ve un alumne i et diu "sí, sé una mica de català" i el que em va venir sabia moltíssim, de català.

[VI.2.9.5]

JGR1HTQL1CT: Però la idea també és al revés, eh. Els nostres pares i els nostres avis han defensat molt el català perquè els hi havien prohibit i nosaltres no tenim, som molt catalans i a tots ens agrada molt, però no tenim aquesta necessitat de...

JAP1HEL1CT: Molts d'aquests que l'han defensat quan eren joves, quan són grans i van a comprar a un *pakistaní* o els hi ve a comprar un àrab o un moro que ve a comprar el pa, li foten el canvi en castellà igualment. I de joves havien defensat molt el català i tot lo que tu vulguis.

[VI.2.9.6]

JFP1HTQL1CT: Si tu defenses el català sembla que siguis ja un nacionalista i si defenses el castellà un espanyolista, i no és això, tampoc. Passa que és lo que ens mengem cada dia.

[VI.2.9.7]

AYP1HEL1CS: Yo no creo que dé tanto palo aprender en las dos lenguas, lo que pasa es que nosotros, yo, pongamos, yo defiando mi lengua, no me da palo aprender en catalán ni nada, pero yo quiero defender mi lengua y que se pueda, me pueda, pueda expresar cualquier cosa aquí en castellano. ¿Por qué? No porque lo sepa hacer mejor en castellano ni porque me salga mejor en esta lengua, simplemente porque a mí me gusta más. Yo, a mí me gusta el catalán, pero... incluso para muchas cosas me gusta más el catalán, pero quiero poder hacerlo todo en castellano.

AYN1DEL1CS: Ya, que nadie te prohíba nada de hacerlo en castellano.

AYP1HEL1CS: Las dos lenguas son igualmente oficiales.

AYI1ESTL1CS: Pero en el tema burocrático también es más...

AYP1ESTL1CS: A ver, que un escrito te lo den en catalán, bueno. Si te lo... pero que todo se pueda hacer en castellano, aunque si te lo dan en catalán ya te están forzando un poco, porque si están escribiendo en catalán no vas a escribir en castellano. Pero bueno, simplemente eso, que no esté forzado.

[VI.2.10.1.1]

QUEST: Amb unes paraules clau, com caracteritzaries la situació sociolingüística a Catalunya ara mateix?

JAB2HEXPL1CT: Bé, fent servir unes paraules del teu mestre Bastardas, em sembla que ell en un dels seus llibres parla de formes estables de desequilibri, sí? O sigui, hi ha una situació desequilibrada, això és evident, el nivell d'ús de les dues llengües principals de Catalunya és diferent, però això no té per què significar que la situació hagi de canviar en perjudici d'una de les dues llengües.

[VI.2.10.1.2]

QUEST: Com caracteritzaries la situació sociolingüística a Catalunya? Amb unes paraules que et vinguin al cap.

JLC2HEXPL1CT: A veure, jo sóc com l'antic Director General de Política Lingüística que deia "no s'ha de ser pessimista ni optimista, s'ha de ser realista". Tot i que a mi el Pueyo no m'agradava gaire, però *bueno*, en això l'encertava, jo crec. Com tu saps, aquí ens movem molt en pèndol: o tot és bo o tot és dolent. Jo sóc molt d'entremig, d'àrees grises, de mira, la societat que tenim, com tot el món, és molt complexa i en algunes coses estem bé, en altres estem malament. Però jo no sóc pessimista en el sentit de dir "el català morirà, bla bla bla, bla bla bla", ni sóc optimista de "el català va bé", sóc molt de "les coses són com són", és així, et pot agradar o no. Si m'he de decantar, jo tendeixo a ser optimista en el sentit de dir el català ha fet grans avenços i doncs Déu n'hi do. No sóc dels que parteixen del "o tot o res", "hem perdut", "la nació catalana i el català com a valor fonamental" no, jo no sóc d'aquests. Jo em defineixo molt com a realista. De dir mira, el català va així, i ja està.

[VI.2.10.1.3]

JMS3HEXPL1CT: Jo sóc molt quantitativista, i per tant miro molt els números, perquè per damunt de l'anècdota, que sempre en trobarem, hi ha el gruix de la llengua, llavors faria una distinció molt clara entre el Principat estricte i per exemple el País Valencià, on crec que la llengua no s'impulsa des del govern, és a dir, l'home del carrer no té la impressió que les institucions li donen suport perquè utilitzi la llengua. Ahh, i a les Illes Balears hi ha un vaivé, també és una situació delicada. En tots tres casos en bona part també pel fenomen de la immigració extracomunitària, diguéssim, que és de dues menes. Hi ha una part que arriben ja parlant molt bé, o la tenen com a llengua pròpia o com a nacional de Sud Amèrica, aquest és un gruix important de la immigració ara mateix. I per altra banda, altra gent que vénen per exemple de l'Àfrica, molt típic, que no tenen manies amb les llengües, que aprendran el català o el castellà o totes dues amb molta facilitat, molta més de la que ens pensem, en funció de l'entorn sociolingüístic en què es trobin, no?

Seria molt simplista dir: fora de les ciutats, la situació de la llengua és molt bona, però a les ciutats, la situació és molt més difícil. És simplista perquè les ciutats són ciutats i no són pobles perquè hi ha arribat molta gent de fora. Per definició, el problema s'ha de concentrar allà on hi ha molta gent que ha vingut de fora. Per definició, són les ciutats. Ara, si vint mil marroquins anessin a viure a Calonge, doncs Calonge seria una ciutat de cop i volta, i hi hauria un problema a una ciutat més.

Jo, l'any passat vaig fer una enquesta, un estudi sociolingüístic amb preguntes polítiques que han tingut més repercussió en els mitjans de comunicació en què la meva conclusió era que la situació sociolingüística, mirant-ho des del punt de vista de les persones, dels individus (ara no parlo de quants diaris es venen o quants llibres s'editen, sinó quant a l'ús de la llengua per part de la gent), tenim una situació contradictòria que comparo amb una metàfora de l'escala mecànica: que efectivament el poble català va pujant per l'escala mecànica, és indubtable que anem pujant graons, però l'escala mecànica està baixant i la qüestió és, potser durant vint anys hem estat pujant amb una escala mecànica que baixava pels efectes petits de la immigració molt a poc a poc, i des de fa deu anys, és molt brutal el canvi, la baixada de l'escala mecànica s'ha accelerat. Continuem pujant, però anem enrere. O dit d'una altra manera, si de la meva enquesta mires el nombre de persones que saben parlar català, el nombre, en termes absoluts, en deu anys ha pujat d'un milió de persones només al Principat.

És brutal, és a dir, no hi ha país a Europa en què s'hagi produït un avenç tan gran. Però si a continuació em demanes, bé, però en termes de percentatge de la població, diria ep, doncs fins i tot ha baixat una mica, no? malgrat aquest gran progrés, s'ha diluït diguéssim amb l'arribada de molta gent.

Això en quant a competència lingüística de saber parlar, és equilibrat el percentatge, relativament equilibrat. Però si mirem, per exemple, la gent de llengua habitual catalana, tornem-hi, la xifra ha avançat en els darrers deu anys, no el ritme aquell, perquè són opcions vitals, no són competències que un adquireix, sinó opcions vitals, ha progressat moderadament. Crec que podem dir que mai a la història hi havia hagut tanta gent que tenien el català com a llengua habitual, o una llengua habitual, almenys al Principat, però a la vegada, deixa'm dir-ho, sobre la població total, això ha baixat del sis o set per cent, això no es pot mantenir. I per tant, la meua resposta, que potser m'he allargat una mica, és doble, és a dir, en terme absoluts hem continuat progressant, i en termes relatius hem retrocedit, com no podia ser d'una altra manera davant l'arribada de més d'un milió de persones en deu anys.

Hi ha un punt que torna a sortir en aquesta enquesta meua, com ha sortit a totes, i és: si mires quanta gent no ha parlat català, però parla català amb els fills, hi ha un progrés. Això surt en totes les enquestes, hi ha un progrés d'un sis o set per cent. Potser diuen, hi ha un sis o set per cent que diuen mentides, no t'ho sé dir perquè les enquestes tenen aquest risc. Però en tot cas és constant aquesta impressió de que anem pujant l'escala, saps què vull dir-te?

[VI.2.10.1.4]

QUEST: Molt bé. Com caracteritzaries la situació sociolingüística a Catalunya?

JPC2HEXPL1CT: Ara?

QUEST: Sí.

JPC2HEXPL1CT: Així, amb dos trets?

QUEST: Sí, unes paraules, no sé, el que et vingui al cap.

JPC2HEXPL1CT: Home, així sense ser gaire seriós i tal, no? [riuen] diguem que jo crec que ara mateix hi ha una situació, clar, jo visc a l'àrea metropolitana fa molts anys. Això es veu molt diferent, com saps molt bé, a fora. Però aquí la sensació és d'assimilació, diguem-ne gradual cap al castellà, no? D'una, jo diria, oscil·lant molt eh, ara tinc la sensació que les representacions lingüístiques generals tendeixen a llimar la caracterització valuosa del català.

Jo crec que hi ha molts joves que no fan la diferència simbòlica entre el català i el castellà, viuen les dues coses com a prou, vull dir que no tenen cap mena de sensació de prioritació cap al català i que això, donada la situació política i també social, actua en certa manera a favor del castellà perquè diguem que davant d'una situació en igualtat de condicions pel que fa a les representacions, el castellà prioritza, no? Sobretot perquè hem perpetuat la norma de convergència cap al castellà. Això per una banda.

Per l'altra banda, com que hi ha un component immigratori important, el que podria ser l'oportunitat pel català, i que de fet aquesta és la idea central dels treballs de la Carme, potser no ho acabarà sent perquè s'insereix en aquesta dinàmica en la qual jo crec que és crucial la norma de convergència cap al castellà, no? Si no fos per això, estic d'acord amb la Carme que seria una oportunitat bestial. De fet, en altres situacions com la del Brasil, el reforç definitiu per al portuguès va ser l'aportació de la immigració no lusoparlant. Però es clar, es va integrar en una situació en la qual el portuguès s'estava imposant com a llengua, com a norma social, no? I en canvi les llengües indígenes, sobretot la norma general, que era, podria haver estat la llengua hegemònica i ho era en termes demogràfics durant un temps (fa dos segles, eh), però *bueno*.

[VI.2.10.1.5]

QUEST: Amb unes paraules clau, com definiries o caracteritzaries la situació sociolingüística a Catalunya ara mateix?

JXV2HEXPL1CT: El català és una comunitat lingüística mitjana a Europa que ha superat una situació de molt forta minorització lingüística política, que no té un Estat propici i que en el seu territori històric s'hi ha incorporat nombroses migracions al·loglotes. No té un Estat propici vol dir que té un Estat que afavoreix la liquidació de la comunitat lingüística, ara per vies suaus, i protegeix la llengua de la comunitat lingüística nacional majoritària de l'Estat. Llavors, aquesta és la situació. I crec que hi ha una situació de conflicte nacional que s'expressa entre altres coses amb un conflicte lingüístic.

[VI.2.10.2.1]

JAB2HEXPL1CT: És a dir, crec que el repte que té plantejat Catalunya és assegurar la pervivència del català en un marc, si vols, de multilingüisme general, en un marc de

coexistència amb una llengua que tu en dius global, potent, una llengua d'un Estat del qual forma part Catalunya que és el castellà.

Jo em sembla que bé, hi ha missatges contradictoris sobre l'actual moment, però hem après que les evidències que ara tenim no ens indiquen necessàriament que l'escenari a mitjà termini sigui la desaparició del català. Crec que és possible trobar un *modus vivendi* en què el català no ocuparà tot l'espai funcional, això em sembla bastant difícil d'aconseguir, però sí que podrà refermar la seva posició, per tant, mantenir-se com a llengua viva al llarg de les properes generacions. [...]

QUEST: Per tu aquests serien els reptes ara com ara claus que afronta Catalunya de cara al futur?

JAB2HEXPL1CT: Sí, bé, potser més en general sí que gestionar el nostre propi multilingüisme és més, és un repte que tot just ara es comença a plantejar. No ho sé: hem de fer inscripcions en urdu a les ciutats amb una població pakistanesa important? Això és cert, però el primer pas d'aquest acord general per gestionar el multilingüisme és consensuar quina ha de ser la posició del castellà, no? I de retruc, evidentment, la del català. El que no podem és fer el salt del català al multilingüisme i ignorar la posició del castellà, o reduir la posició del castellà a la mateixa posició que poden tenir l'urdú o l'amazic o altres llengües, que és un missatge que de vegades circula. És a dir, català i les altres. Em sembla que això no és just amb la realitat que...

[VI.2.10.2.2]

QUEST: Quins reptes més importants, quins són els reptes més importants de cara al futur, a Catalunya, en aquests moments?

JPC2HEXPL1CT: Lingüístics?

QUEST: Sí.

JPC2HEXPL1CT: En fi, al meu entendre, el català és valuós perquè és una manifestació cultural, patrimonial, històrica, com qualsevol altra. Aleshores, en si mateix no crec que tingui ni valor ni deixi de tenir-lo. Què vol dir això? S'ha de conservar? Sí, però no pas pel que és en si, sinó perquè és una manifestació de la diversitat, no? Jo crec que hi ha un imperatiu ètic essencial, no? Que diu que un no pot defensar la seva llengua si no les defensa totes, igual com no pot defensar la seva, no sé, la igualtat, per exemple, de les persones, si no

està disposat a compartir aquest dret o privilegi. Vaja, va implícit, no? Aleshores, tot el que, hi ha un corrent a Catalunya i als Països Catalans en defensa del català perquè és el nostre. A veure, no és que no sigui legítim. Jo no ho comparteixo, però evidentment és legítim. Tothom té dret a defensar la seva condició del que sigui, no? Però trobo que ideològicament, èticament...

[...] Sí. Però clar, diguem que si aconsegueixes tu passar a ser un centre, en el model de Calvet seria senzillament pujar un graó, perquè el sistema que ell dibuixa hi hauria un supercentre, en el qual graviten diversos subcentres entorn els quals graviten els seus perifèrics i potser fins i tot encara hi ha més nivells. El català potser en certa manera és una llengua que gravita entorn de l'espanyol, que al seu torn gravita entorn de l'anglès, no? No sé quants nivells hi deu haver. És igual. Pujar de nivell no trenca el model. El model de Calvet, que en principi és descriptiu, no crec que el Calvet el proposi com a ideal. I en aquest sentit els catalanoparlants tenim una oportunitat. Com trencar el model des d'una llengua marginada, maltractada i tal? Difícil. Però el català no és una llengua d'aquesta divisió. És una llengua que, malgrat tot, té en alguns àmbits molt més prestigi que el castellà, aquí; que gaudeix d'una sèrie de condicions que normalment es posen com a necessàries per la pervivència, no? Mitjans de comunicació, tradició escrita, projecció, fins i tot renda per càpita, potència econòmica, social. En aquest sentit estem molt ben situats. La proposta catalana, el que Catalunya pot aportar al món en aquest sentit lingüístic és que és possible no ser de la primera divisió sense desaparèixer, és possible trencar les divisions, no?

[VI.2.10.2.3]

JLC2HEXPL1CT: Un altre repte, que jo crec que és molt important, és aquest d'entendre la diversitat lingüística dins de l'Estat espanyol. Jo crec que aquest és un repte on sóc bastant pessimista, perquè crec que hi ha molt camí per córrer i a vegades es deixa de banda perquè es veu com ja perdut, que és com fer pedagogia, com fer que la resta del país entengui què és la diversitat lingüística, què vol dir aprendre dues llengües, quins costos té, i evidentment el meu somni seria que en el nostre país tothom pogués entendre i aprendre les quatre llengües del país. Ja sé que això és molt utòpic, però jo crec que és on es podria fer molta feina, perquè si no caiem molt en ridiculeses d'aquestes, no sé si ho vas veure, fa tres setmanes va venir no sé si em sembla un càrrec de la Comissió Europea, no recordo quin càrrec, i se li va,

em sembla que va ser Esquerra Republicana, se li va retreure que el català no fos oficial a Europa. I clar, el senyor què va dir: “quan el català sigui una llengua que es pugui utilitzar al vostre parlament, veniu i en parlarem”. Clar, és que és una mica ridícul, tot plegat. Que nosaltres encara estiguem aquí debatent si es pot fer servir el català al Parlament espanyol i que anem per Europa exigint, no? Llavors jo crec que és una feina pendent aquesta de a nivell estatal fer alguna cosa. Perquè no estiguem en aquesta situació encara que *raros* som, clar, llavors jo crec que això és molt greu.

Jo crec que aquest és un repte intern, l'altre és un repte extern, si tu vols, que és el de la immigració, no sé, jo diria potser que aquests són els més importants. Altres d'importants, no sé, jo crec que l'educació. És més actituds. A mi encara em preocupa una mica la manera com encara els catalanoparlants tan sovint i tan fàcilment canvien de llengua i encara regna aquesta mena d'idea de que ens hem d'infravalorar i hem de canviar de llengua, que evidentment és subconscient, automàtic. Llavors, això ens indica una mena de psicologia social que és molt complexa i que *bueno*, caldrà veure què passa en les futures generacions.

[VI.2.10.2.4]

JPC2HEXPL1CT: No ho fem, perquè no volem, perquè tenim l'*habitus*, que diria el Bourdieu, molt interioritzat i no som capaços, però podríem viure en català a Catalunya. Ens passem el dia plorant, ah és que em parlen en castellà, és que tal, i a l'hora de la veritat, a la primera de canvi ens canviem nosaltres, vull dir. Això ho sento, però és responsabilitat exclusivament dels catalanoparlants, no? Això, avui dia, no caldria, en general. És cert que en l'àmbit serveis, amb la immigració i tal, sí que hi ha un sector petit, un sector que no l'entén, però l'entendria de seguida si els el parléssim. Vull dir que realment no caldria, no? Aleshores, clar, en aquest sentit jo crec que l'escola és essencial, però el que també és veritat és que les institucions, particularment l'escola, no han estat capaces del que ens pensàvem fa vint-i-cinc anys, que és de realment revitalitzar. O sigui, això la Carme també ho diu sempre, l'escola ha demostrat una gran eficàcia matant llengües i una eficàcia molt pobra o més pobra a l'hora de revitalitzar-les.

[VI.2.10.2.5]

JMS3HEXPL1CT: A veure, un repte és ressituat el debat, l'enfocament i els objectius no només d'una política lingüística, cosa que actualment regulen els polítics i les administracions, no? sinó, la mirada, l'opinió del ciutadà sobre el tema. Una cosa important és redefinir-ho en termes d'un món molt més entrelaçat, amb molta més mobilitat de persones, i de mercaderies, d'acord, però mercaderies, no ens espanyolitzaran. I en aquest sentit és absurd que cap país del món, anava a dir que Catalunya, que cap país del món aspiri a tornar a aquell món idíl·lic del passat en què tothom era monolingüe. Jo crec que anem cap al multilingüisme segurament, i per tant no hem de mirar, no hauríem de mirar la immigració actual com una amenaça o com un repte si no fos per una altra cosa, que no és culpa dels que vénen, sinó culpa nostra, i és aquell hàbit constant, que la campanya de la Norma dels anys 80 va intentar de contrastar i que s'hauria de fer aquesta campanya cada any, que és l'hàbit de la gent de canviar de llengua davant d'un altre, és a dir, la convergència lingüística. I aquest hàbit, que es fa amb tota la bona fe del món, si és conscient, que normalment no ho és, de dir, jo m'acosto a l'altra amb gestos, no només amb la llengua, doncs perjudica enormement la integració lingüística dels vinguts de fora i dels castellanoparlants d'aquí que no han arribat a aprendre el català. [...]

I després ja sortint, si em permetes, sortint del que és l'ús lingüístic de la gent en general, doncs un gran repte que és que el català deixi de ser una llengua marcada, que la tria del català deixi de ser l'excepció que s'ha de justificar. I això és especialment important en un entorn espanyol polític que no ha evolucionat gens des de la mort del Franco, és a dir, jo crec que les actituds seran més civilitzades, però els prejudicis continuen sent bàsicament els mateixos, i que moltíssima gent a l'Estat espanyol no s'han adaptat a un Estat multilingüe, plurilingüe, descentralitzat, en què cada territori, democràticament decidim les nostres polítiques lingüístiques, respectant els Drets Humans, òbviament, perquè si no acabem als tribunals, però en tot cas adoptant la nostra política. I això em preocupa, perquè està arribant gent a Catalunya constantment formada amb una visió de l'Estat que a mi no em convenç i que entren en conflicte per exemple amb la política lingüística educativa de la Generalitat, que jo crec que és bastant més generosa que la que hi ha a Bèlgica, fora de Brussel·les, o la que hi ha a tot Suïssa, per exemple. I que allà no és comentari. I en canvi, a l'Estat espanyol

això és un tema que cou, i l'escola és que la necessitem, és sense cap mena de dubte una de les eines més importants de producció de la llengua, en termes sociològics.

[VI.2.10.2.6]

QUEST: I quins reptes encara, de cara al futur, Catalunya, en aquest sentit?

JXV2HEXPLICIT: En l'àmbit polític, aconseguir un Estat propi, sigui transformant l'Estat nacionalista castellà que és ara mateix, que són les romanalles de l'imperi dels Àustria i dels Borbó, o sigui aconseguint un Estat propi, les dues coses podrien funcionar. En segon lloc, aconseguir en l'àmbit sociodemogràfic, incrementar el ritme d'atracció cap al català substancialment per part de les poblacions d'altres llengües, tant com a llengua d'ús públic, com en tant que llengua d'ús interpersonal privat i familiar. Aquests són els reptes en els dos extrems. Per aconseguir això, hi ha d'haver canvis substancials en el que és el panorama mediàtic, però això depèn de l'Estat, perquè són d'àmbit Estatal, sobretot. I això implica també aconseguir que el català tingui una presència més important en el món laboral. És a dir, com a llengua imprescindible en el món laboral, i no com a complement interessant que és ara.

[VI.2.10.3.1]

QUEST: Molt bé. Com t'imagines la Catalunya del 2050?

JAB2HEXPLICIT: Doncs en realitat no me la imagino gaire diferent de com és ara. És a dir, penso que el català continuarà mantenint aquest petit grau d'atracció que ha tingut, hi haurà una part de la nova immigració que l'incorporarà com a llengua habitual, n'hi haurà una altra que no i, per tant, continuarem vivint una situació de desequilibri. Però més que respondre't positivament, et respondria negativament: els escenaris de futur no seran ni la desaparició del català, ni tampoc l'absoluta hegemonia del català en el sentit clàssic del tema. Per tant, bàsicament una situació semblant a l'actual.

[VI.2.10.3.2]

QUEST: I com t'imagines tu la situació de la Catalunya en el 2050 en aquests termes?

JLC2HEXPLICIT: Jo amb aquests exercicis sóc molt dolent, però jo crec que la Catalunya del 2050 serà bastant semblant a la d'ara. A veure, a nivell d'ús de la llengua, jo crec que a

l'any 2050 a Catalunya se seguirà parlant català i castellà, hi haurà una presència important d'altres llengües, *bueno*, l'any 50 tampoc falta tant. A nivell potser d'universitats jo crec que hi haurà més presència de l'anglès. Jo sempre dic que a mi m'agradaria veure a l'any 2050 més diversitat ètnica a les aules, per exemple. Sobta, en el meu cas, jo faig classe a primer d'educació, els que seran futurs mestres, i a la meua aula, tothom és blanc. Vull dir, no hi ha ningú que no sigui blanc. No hi ha cap persona negra, magribina, sud-americana, sí que hi ha persones de fora del territori català, però d'Espanya, les Illes, però no hi ha ningú encara que sigui d'una altra ètnia com a segona generació. Llavors, a mi el que m'agradaria veure una mica més a l'any 2050 seria una barreja a les aules: que hi hagi gent que hagi arribat i que entre els futurs mestres hi hagi també més diversitat. Pel que fa al català i castellà, no ho sé, jo crec que el català es parlarà igual que ara, no ho sé.

[VI.2.10.3.3]

QUEST: Ara sí, parlem del futur: com t'imagines la Catalunya del 2050?

JPC2HEXPL1CT: Hòstia! Sí, només falten 40 anys. Potser amb una mica de sort encara ho veurem. No sé. La veritat és que aquestes coses són molt lentes, i a més a més, molt complexes, no? Ara ja hi ha moltes *Catalunyes*, sempre hi han sigut. A mi només em fa por una cosa: la dicotomització de Catalunya. La Catalunya rural o de petites ciutats, jo diria que està més catalanitzada no que mai, en termes orals ho estava molt més fa 50 anys, però diguem que el català hi té un paper molt més global del que hi tenia, jo diria. Però en canvi la Catalunya urbana, àrea metropolitana bàsicament Barcelona i Tarragona, Lleida, potser Girona no tant, estan al contrari, es podria arribar a considerar el català gairebé una reminiscència, no? una noia que vaig entrevistar aquí al Raval, marroquina, deia “no entiendo, por qué se enseña el catalán? A mí me da igual estudiar catalán que matemáticas, pero sólo lo hablan los viejos y los profesores”. Aquesta sensació es consolida, no? Llavors, clar, tindries dos països, i això és *xungo*. A part de que sempre s'ha dit que l'espai urbà és essencial per la llengua per un criteri econòmic, a més a més d'això, clar, seria molt negatiu. Que la gent de Torelló vingués aquí com a l'estranger, o que la gent d'aquí se n'anés a Torelló com si fos a l'estranger, no? Això seria fatal. Ara bé, que el català de l'any 2050 no serà el del 2010 i no és ja el de 1950, això segur. Que els vells com tu i jo ens ferirem perquè sentirem unes expressions terribles i no hi haurà pronoms febles i no sé què, segur. Això és

natural, ha passat sempre i en temps de canvi accelerat és pitjor, no? Perquè esclar, tu ho vius, ho veus, és molt conscient. Però *bueno*, jo estic segur que els anglesos del segle XIV s'esgarrifaven perquè deien "ah, aquesta llengua està plena de francesismes, ja no parlem anglès, això és francès". No passa res. No passa res si no es produeix realment un procés de dialectalització però que jo crec que aquest procés no passa als pobles. Tu diràs de Torelló, no ho sé, jo crec que no. Clar que hi ha un munt de castellanismes, però l'estructura, la, té la seva pròpia vida. Els significats, no? jo crec, eh. I home, sí que l'altre dia sentia la Teresa Artís, no, Calders, la filla del Pere Calders, ella va néixer a Mèxic. Aleshores va aprendre català del seu pare i de la seva mare, i va arribar aquí i es va esgarrifar, perquè va trobar un català totalment castellanitzat, probablement cap a l'any 63 o així. I si ara sentíssim el català de l'any 63 de Barcelona, segurament trobaríem que és un català molt genuí, no? fora dels barbarismes que segur que ja havien entrat. Què passava, que ella tenia un català artificial. Havia après un català de gent amb una formació, vull dir, ells tenien un català fals, un català estàndard, recreat, estudiat, no autèntic, no? no sé, jo no ho sé. Ara, és veritat, hi ha processos de dialectalització. Es pot donar.

[VI.2.10.3.4]

JXV2HEXPL1CT: A veure, a mi la bola de vidre, la tinc al taller, eh. Vull dir, la bola aquella per saber com serà, se m'ha espatllat. Dit això, jo puc veure escenaris diferents. Hi ha un escenari que és continuar com fins ara, que és l'escenari del... un polític n'ha dit la banyera, que és que quan estàs a la banyera amb aigua calenta, et vas deixatant, et vas estovant, i no te n'adones, i pots arribar a la dissolució. Això pot passar. És a dir, l'Estat guanya poder - l'Estat i els poders econòmics que hi estan associats. Vull dir, grans empreses que eren estatals i que són paraestatals i que continuen jugant en la mateixa direcció de construir una nació a partir de l'Estat, homogeneïtzada, en què els Països Catalans serien la Florida, per entendre'ns, i per tant, a base de sol, platja i sexe, tots faríem de cambriers, i bé, els equatorians farien de cambriers, els marroquins de paletes i els catalans farien de gestor d'hotel. Això és una opció de futur en què el català té poc valor. Sí, per fer de gestor d'hotel i parlar en les reunions dels gestors d'hotel. És un futur que al País Valencià es veu molt la prova, d'aquest futur. Allà i a les Illes ja han vist les orelles al llop, també. Aquest és l'escenari negatiu, en què, *bueno*, no hi ha problemes, la vida és tranquil·la, fa bo de viure

aquí, va venint més gent que no s'integren, i finalment el català queda com un element més o menys simbòlic.

Hi ha un segon escenari en què, sigui perquè ara la crisi estimula els conflictes, sigui perquè, pels motius que sigui, perquè la societat catalana deixa de dormir, doncs es prenen una sèrie de decisions, democràtiques, i es modifica l'estructura de l'Estat. Quan dic Estat, insisteixo, eh, això implica modificar el sistema audiovisual. Això implica modificar algunes de les dades econòmiques dels últims vuitanta anys. O sigui, deixar de contribuir en la creació d'una megalòpoli al centre de *La Meseta* i començar a pensar que nosaltres tenim igual de dret a viure del que produïm que ells del que ells produeixen. I per tant, es va cap a un Estat d'estructura més confederal que no pas federal en què bé, tants caps, tants barrets i tu tens plena autonomia per organitzar-te la teva vida aquí. Això implica necessàriament, crec jo, una millora de la posició del català que ajudaria en aquests termes simbòlics cap a aquesta direcció, però no canvia substancialment l'equilibri demogràfic d'un dia per l'altre. Per tant, aquí continua havent-hi un percentatge molt significatiu de castellanoparlants com a llengua inicial.

Hi ha un tercer escenari que em sembla més difícil que es produeixi, però que tampoc no és inversemblant, i és que, a veure, es produeix una situació de confrontació, i com que l'estructura estatal i l'aparell mediàtic nacional, castellà, és inflexible, ho ha estat durant els últims 300 anys, no accepta una solució de repartició de beneficis i el que vol és continuar amb la mamella com fins ara. I aleshores la cosa es complica i hi ha un conflicte més seriós i arriba un trencament de l'Estat. Això, jo ho veig més difícil, però podria passar, i és possible en el marc de la Unió Europea. També és possible que l'aparell estatal emprengués una acció violenta i jo crec que si fes això tindria ja repercussions definitives. És a dir, o s'acaba, o es liquida de debò el problema o ja no el tanques mai més, i vol dir que en una generació allò s'ha podrit. Allò és gangrena i s'ha podrit. I aleshores apareix un nou Estat dins la Unió Europea que tindria una situació complicada perquè seria etnolingüísticament heterogeni. Segurament els elements més combatius en la situació present marxarien i és possible que es produís un canvi de lleialtats. Al capdavall, no hi ha una diferència molt important entre la major part dels catalanoparlants i la major part dels castellanoparlants. Som una societat bastant barrejada i per tant, aquestes lleialtats jo crec que són bastant mòbils. I podries tenir, de fet ara ja ho tenim. Un terç de persones de llengua primera castellana parlen en català amb

els seus fills. Clar, això és espectacular. Això, a Estònia deu sonar a una galàxia molt llunyana. Aquí és el que passa i són doncs el meu cunyat, la meva sogra, el meu no sé què, tothom veu això en el seu entorn. Per tant, no és tan estrany que hi hagi un canvi en aquesta direcció. Però, jo insisteixo que la qüestió no és lingüística i cultural, la base de la qüestió, hi té un paper, però la base de la qüestió és econòmic-política. Ni tan sols político-econòmica. Perquè l'Estat està al servei d'uns objectius, hi ha qui controla l'Estat. Fa molts anys que saben controlar l'Estat i han creat una dinàmica molt maca: resulta que tu pagues impostos, i si demanes que els impostos aquests, que els que no tornen, es reparteixin millor, de manera més equitativa, et diuen que fas xantatge a l'Estat. Clar, això és demencial. Això és la Síndrome d'Estocolm. Però això ho veus a la premsa. Jo no crec que... La globalització, aguditza aquestes contradiccions, perquè, és clar, un senyor que vulgui vendre tomàquets (bé, ara ja no podran vendre tomàquets, s'enfonsaran i punt), però que vulgui vendre ordinadors, vol un Estat que l'ajudi. Els Estats no desapareixen, però n'has de tenir algun que t'ajudi. Si el teu Estat va en contra teva, arriba un moment que o plegues de treballar, o plegues d'aquell Estat. I ja està.

QUEST: És a dir, segons tu, la independència sí que faria la diferència, però a llarg termini, no?

JXV3EXPL1CT: No sé ben bé què passaria amb la independència, però tant amb la independència com amb un Estat confederal, tindries uns equilibris... A veure, els equilibris polítics canvien a una velocitat, els equilibris demogràfics a una altra. Llavors, tant en cas de transformació substancial de l'Estat en una versió confederal, o federal, com en cas d'independència, tens un canvi molt important que tindria impactes en l'equilibri demolingüístic, però aquest impacte seria lent. No és una qüestió d'una dècada. Clar, jo fora d'Ucraïna, no conec un altre país que tingui una situació similar a la nostra, de barreja social, de societat no polaritzada, per tant, no tenim models per predir què passaria, però jo no crec que hi hagués una escissió comunitària, jo no la veig.

[VI.2.10.4.1]

JMS3HEXPL1CT: I en aquest sentit és absurd que cap país del món, anava a dir que Catalunya, que cap país del món aspiri a tornar a aquell món idíl·lic del passat en què tothom

era monolingüe. Jo crec que anem cap al multilingüisme segurament, i per tant no hem de mirar, no hauríem de mirar la immigració actual com una amenaça o com un repte.

[VI.2.10.4.2]

JAB2HEXPL1CT: El primer pas d'aquest acord general per gestionar el multilingüisme és consensuar quina ha de ser la posició del castellà, no? I de retruc, evidentment, la del català. El que no podem és fer el salt del català al multilingüisme i ignorar la posició del castellà, o reduir la posició del castellà a la mateixa posició que poden tenir l'urdú o l'amazic o altres llengües, que és un missatge que de vegades circula. És a dir, català i les altres. Em sembla que això no és just amb la realitat que...

[VI.2.10.4.3]

JAB2HEXPL1CT: Bé, jo diria que Catalunya és un cas paradigmàtic de, bé, no sé com expressar-ho, és a dir, de la dependència (ara diré una cosa que sembla un joc de paraules), la dependència de la política lingüística respecte de la política. És a dir que, és com si els agents socials que dius tu o la societat en general hagués abandonat la política lingüística en mans de la política en general. És a dir, a vegades veus situacions en que hi ha, per exemple, el món del consum o el món sindical: les reivindicacions lingüístiques no sorgeixen dels afectats, sinó que sorgeixen del poder polític. És a dir, que amb un enfocament que en anglès s'ha anomenat "top - down", no? És a dir, que les polítiques van de dalt a baix i no al revés. Llavors potser, una de les preguntes que poden plantejar-se pel futur és si és possible interessar la societat en això que anomenem la gestió del multilingüisme de tal manera que hi hagi com una mena de dialèctica entre la societat i la política i no sigui simplement un embut lliurat exclusivament a les mans dels polítics.

Per exemple, l'ús de la retolació en urdú n'és un exemple. Qui va ser que va decidir retolar en urdú? És l'ajuntament d'una ciutat que decideix d'una manera unilateral, decideix fer-ho, però potser això no respon a una demanda dels interessats, que en aquest cas serien els pakistanesos, no? És a dir, hi ha molt paternalisme, per utilitzar una paraula una mica en desús, perquè s'escau bé aquí, i crec que seria bo rectificar-lo. [...]

Bé, de fet a Catalunya tenim un Consell Social de la Llengua Catalana, que és un organisme inútil, bàsicament, perquè no, el que podria ser interessant per plantejar-se no un Consell

Social de la Llengua Catalana, sinó un Consell Social de les Llengües en què es regulés tot l'entorn lingüístic, és a dir, una mica és un missatge que moltes vegades he utilitzat, que és que la política lingüística no hauria de ser, no hauria de reduir-se a la promoció del català, sinó dedicar-se a la gestió del multilingüisme. Aquí dins, evidentment, el paper del català ocupa una posició principal, però no ho hauríem de reduir a això.

[VI.2.10.4.4]

JXV2HEXPL1CT: Jo crec que el que hem d'aprendre és de dissenyar un sistema basat en una distribució funcional de llengües que, per tant, que demana que una part substancial de la nostra població sigui plurilingüe. Plurilingüe vol dir tenir una certa competència en tres llengües, no vol dir ser parlant natiu de 25 llengües. Però per Catalunya, jo crec que el castellà és, d'una banda és una eina útil per tenir relacions amb determinades societats, però per una altra és un impediment per acostar-nos a l'anglès. Això és claríssim a la universitat. És patètic el nivell d'anglès dels nostres investigadors i dels nostres professors i dels nostres estudiants. És demencial. Però és clar, l'excusa és que un professor, un catedràtic de dret, o de sociologia, o d'educació, en té prou venent cursos en castellà a estudiants llatinoamericans que tenen diners per pagar aquests cursos. Clar, això és una anomalia. És una anomalia en el sentit que estem convertint-nos en capdavaners de països com Guatemala, El Salvador i Hondures, que fins on jo sé, no lideren la recerca internacional. I nosaltres l'única cosa que fem és explicar a aquests països refregits de coses que hem llegit prèviament, hem mal llegit en anglès. Això no va enlloc. Per tant, s'ha de canviar el model. Canviar el model vol dir que les nostres universitats, el nostre sistema de recerca, ha de deixar de mirar cap a Llatinoamèrica i ha de mirar cap a Europa i cap a Estats Units. I això implica que el tercer cicle ha de ser en bona mesura en anglès. Ara és el 100% en castellà. És idiota, la situació, i ja està. Quan dic que el castellà ens impedeix entrar en el món vull dir això. I això no vol dir que no calgui que no sapiguem castellà, i molt bé. El nivell que tenim és molt elevat, em sembla fantàstic. I si els podem vendre de tot, doncs fantàstic. No hi ha cap problema. Però té costos, i el cost en internacionalització és espectacular.

[VI.2.10.4.5]

JPC2HEXPL1CT: Pel que fa a altres instàncies, jo sincerament eh, no sabia què més es pot fer en l'àmbit institucional per defensar el català. Sí, se m'acuden moltes coses, però poc factibles: obligar a la gent a parlar català, torturar-los, matar els que no el parlen, però fora de, anat diguem-ne en un pla més ètic, és difícil anar gaire més enllà, em sembla eh, no se m'acudirien gaires coses. No sé si això és una mica arriscat de dir-ho. I per això també penso que la independència, de manera immediata no canviaria gaire el panorama lingüístic. Potser amb el temps, amb les dècades sí, perquè desgraciadament les fronteres tenen un valor simbòlic molt important, horrorós, per mi, i per tant, amb les dècades, això ho deus veure tu a Estònia suposo, no? És a dir, o per exemple a Eslovènia també diuen molt de com ha canviat la mentalitat de la gent respecte de la pròpia llengua per culpa de les fronteres. És molt trist, però és així. Ara bé, d'una manera immediata no canviaria. Llavors clar, institucionalment, home, pots acusar determinats ajuntaments de no tenir una actitud realment promotora del català, però normalment són uns ajuntaments que tenen una població majoritàriament no catalanoparlant, llavors clar, tampoc pots estar al servei d'una idea que no, que la teva gent no, vull dir que...

[VI.2.10.4.6]

JXV2HEXPL1CT: Home, és tot com una simfonia, cadascú té el seu paper i actua en diferents dimensions. Si vols que parlem del sistema educatiu, el sistema educatiu fa una feina de facilitació de la llengua que és bastant important. Té alguns problemes, per exemple té un problema pel que fa a la col·loquialització de la llengua. No aconsegueix que en alguns sectors socials la llengua s'acabi de col·loquialitzar. Però això, clar, no és només responsabilitat de l'escola. A l'escola, a Catalunya, se li demana que faci unes coses que en altres països fan els mitjans de comunicació i fa la comunitat extra escolar. Aquí, ho fem reposar tot damunt de l'escola, i és clar, això l'escola no... Ho fa més que en altres contextos, però no pot aconseguir-ho tot.

Pel que fa als grans sectors econòmics, jo crec que fins ara, fins fa poc, s'han cregut la idea que el problema que hi havia amb l'Estat espanyol era un problema de no haver-se explicat bé. I per tant, han jugat el paper de "si ens expliquéssim millor, si fóssim més bons, si féssim més bondat...", jo diria que això està canviant i que comença a haver-hi la sensació que tenim

un Estat contrari. Que el que, no és per qüestions lingüístiques, senzillament és un Estat que està format sobre la base d'una oligarquia castellano-andalusa que ha aconseguit apoderar-se de l'aparell estatal i que el fa treballar a favor seu. Llavors clar, les dades econòmiques són el que indiquen. Un 25% del PIB dels Països Catalans serveix per sostenir el nivell de vida del que era el Regne de Castella. I en aquests moments, els actors econòmics, diria que comencen a prendre consciència del repte que és això. La llengua va a remolc d'aquestes coses. En la mesura que comencin a plantar-se i prenguin decisions de dir "aquest Estat no pot continuar jugant en contra nostra", és possible que la situació lingüística canviï. Després de veure l'escarni que ha fet l'Estat espanyol amb el sistema aeroportuari i d'estar rampinyant durant dècades i dècades per convertir Madrid en un centre de primer ordre de convencions internacionals, finalment la societat civil catalana ha decidit plantar-se i està prenent iniciatives. Em sembla que és molt bo. La llengua vindrà després.

Annex 3: Les enquestes de Tallin

KÜSITLUSANKEET KEELTE KASUTAMISE KOHTA:

Käesoleva ankeedi on koostanud Josep Soler Carbonell. Andmeid kasutatakse ainult tema doktoritöös. Ankeet on anonüümne, kuid statistika jaoks küsitatakse viiendas osas teie vanust, sugust jms. Tänan Teid abi eest!

ESIMENE OSA

Järgnevalt esitatakse mõned küsimused Teie keelekasutuse kohta. Palutakse vastata nii ausalt, kui võimalik. Eeldatud pole õigeid ega valesid vastuseid. Kui küsimus Teile ei sobi, jätke vastamata (näiteks kui Teil pole õdesid-vendi, Te ei käi tööl vms).

Mis keeles TEIE räägite nende inimestega? Valige üks nendest võimalustest:

	Alati eesti keeles	Eesti keeles rohkem kui vene keeles	Eesti keeles sama palju kui vene keeles	Vene keeles rohkem kui eesti keeles	Alati vene keeles
Isaga					
Emaga					
Vendade/Õdedega					
Sõpradega					
Tuttavatega					
Töökaaslastega					
Naabritega					
Välismaalastega					

Mis keeles need inimesed räägivad TEIEGA?

	Alati eesti keeles	Eesti keeles rohkem kui vene keeles	Eesti keeles sama palju kui vene keeles	Vene keeles rohkem kui eesti keeles	Alati vene keeles
Isa					
Ema					
Vennad/Õed					
Sõbrad					
Tuttavad					
Töökaaslased					
Naabrid					
Välismaalased					

Mis keeles Te räägite järgmises olukorras?

	Alati eesti keeles	Eesti keeles rohkem kui vene keeles	Eesti keeles sama palju kui vene keeles	Vene keeles rohkem kui eesti keeles	Alati vene keeles
Tööl					
Tänaval Tallinnas (kui vajate informatsiooni)					
Tänaval mujal Eestis (kui vajate informatsiooni)					
Kinos					
Restoranis					
Pubis / Klubis					
Mis keeles loete ajalehti?					
Mis keeles loete ajakirju?					
Mis keeles kuulate CDsid?					
Mis keeles vaatate DVDsid?					
Mis keelset raadiot kuulate?					
Mis keelset TV vaatate?					

Lisage

kommentaari:

NELJAS OSA

Järgnevalt esitatakse mõned väited eesti ja vene keele kohta. Palutakse vastata, kas Te **olete** nendega **nõus** või **ei ole**. Pole õigeid ega valesid vastuseid. Valige üks nendest:

VN (Väga Nõus) / N (Nõus) / PNeV (Pole Nõus ega Vastu) / V (Vastu) / VV (Väga Vastu)

	VN	N	PNeV	V	VV
On oluline oskada rääkida nii eesti kui ka vene keelt					
Eestis on vaja vaid ühte keelt					
Kui Sa oskad nii eesti kui vene keelt, siis Sa oled targem					
Lastel läheb segamini, kui nad õpivad nii eesti kui ka vene keelt					
Eesti ja vene keele rääkimine aitab kindlasti paremini tööd leida					
Eesti ja vene keele kirjutamise oskus on oluline					
Kõik koolid Eestis peaksid hästi õpetama nii eesti kui ka vene keelt					
Avalikes kohtades on eesti ja vene keel peamised suhtluskeeled					
Mõlema keele oskamine ei ole keeruline					
Ma tunnen kaasa neile inimestele, kes ei oska mõlemat keelt					
Lapsed Eestis peaksid õppima nii eesti kui vene keeles lugemist					
Inimesed on targemad, kui nad oskavad mõlemas keeles rääkida					
Inimestel, kes oskavad mõlemas keeles suhelda, on rohkem võimalusi sõpru leida					
Mõlemate keelte oskus on pigem iseloomulik vanemale põlvkonnale kui noortele					
Mõlemate keelte oskus aitab inimestel saada edutamist tööl					
Lapsed saavad raskuseta õppida nii eesti kui vene keelt võõrkeelena samal ajal kui inglise keelt					
Nii eesti kui ka vene keel peaksid olema Eestis olulised					
Inimesed teenivad rohkem, kui nad rääkivad mõlemat keelt					
Ma ei tahaks, et vene keel oleks rohkem levinud, kui eesti keel					
Ma tahaksin, et mind arvestataksid nii eesti kui vene keele räägija					
Kõik inimesed Eestis peaksid eesti ja vene keelt rääkima					
Ma tahaksin, et mu lapsed oskaksid nii eesti kui ka vene keelt					
Mõlemad keeled saavad koos eksisteerida Eestis					
Ühe keele oskus on piisav Eestis					

Lisage oma kommentaar:

VIIES OSA

1. Kui vana Te olete?
2. Mis soost Te olete?
 - a. Mees
 - b. Naine
3. Mis on Teie emakeel?
 - a. Eesti keel
 - b. Vene keel
 - c. Teine (missugune?)
4. Mis keelt Te õpite keeltekoolis?
 - a. Inglise keel
 - b. Hispaania keel
 - c. Prantsuse keel
 - d. Saksa keel
 - e. Vene keel
 - f. Eesti keel
 - g. Itaalia keel
 - h. Jaapani keel
 - i. Rootsi keel
 - j. Teine (missugune?)
5. Miks Sa otsustasid, et seda keelt õpida?
 - a. Töö pärast
 - b. Pere pärast
 - c. Kultuuri pärast
 - d. Teised põhjused (missugused?)
6. Milliseid teisi keeli Te oskate? Selgetage ka oma taset.

	Emakeel	Väga hea (C1)	Hea (B2)	Keskmine (B1)	Edasijõudnud (A2)	Algaja (A1)
Eesti keel						
Vene keel						
Inglise keel						
Saksa keel						
Prantsuse keel						
Hispaania keel						
Teised (millised?)						

7. Kui Teil oleks võimalik veel ühte keelt õppida, millise Te valiksite? Miks?

8. Kui soovite veel midagi kommenteerida, siis palun tehke seda siin:

SUUR TÄNU!

Annex 4: Resultats de les enquestes de Tallin

PRIMERA PART

En quina llengua parles TU amb aquestes persones? (%)

Interlocutor	% de llengua que utilitzen ells amb l'interlocutor														
	Sempre en estonià			Més en estonià que en rus			Tant en estonià com en rus			Més en rus que en estonià			Sempre en rus		
	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS
Pare	84	98	0	1	1	0	1	1	0	1	0	6	14	0	94
Mare	83	97	0	0	0	0	1	1	0	1	1	6	15	1	94
Germans/es	86	99	0	1	1	0	0	0	0	2	0	13	12	0	88
Amics	76	88	6	12	10	11	3	2	11	4	0	33	5	0	39
Coneguts	65	75	6	20	23	6	6	3	24	5	0	41	3	0	24
Companyes de feina	62	69	19	27	26	31	5	4	13	4	1	25	2	0	13
Veïns	67	77	13	16	15	19	10	6	31	6	3	31	1	0	6
Forasters ²	36	41	6	46	50	22	14	9	39	2	0	17	2	0	17

En quina llengua parlen aquestes persones AMB TU? (%)

Interlocutor	% de llengua que utilitza l'interlocutor amb ells														
	Sempre en estonià			Més en estonià que en rus			Tant en estonià com en rus			Més en rus que en estonià			Sempre en rus		
	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS
Pare	84	98	0	1	1	0	0	0	0	1	0	6	15	1	94
Mare	83	97	0	0	0	0	1	0	6	1	0	6	16	3	89
Germans/es	87	99	0	1	1	0	0	0	0	3	0	20	10	0	80
Amics	77	88	6	12	10	12	3	2	12	3	0	35	4	0	35
Coneguts	62	72	0	22	23	22	7	4	17	5	1	33	4	0	28
Companyes de feina	62	68	14	27	26	36	5	3	7	5	3	21	2	0	21
Veïns	63	70	19	18	17	19	11	7	31	7	4	25	2	2	6
Forasters	26	29	6	52	57	28	15	9	39	7	5	17	1	0	11

² Hem d'especificar que la paraula que vam fer servir per “foraster” en l'enquesta és “välismaalane”, que en estonià significa això, foraster o estranger. Ara bé, cal tenir molt present que aquesta paraula s'ha fet servir tradicionalment per referir-se als estonians d'origen estranger, és a dir, nascuts no a Estònia o anomenats “no-estonians”. D'aquí que, per dirigir-se a “forasters” o quan aquests “forasters” s'adrecen als enquestats, les opcions de “sempre en estonià” o “més estonià que rus” segueixin sent les majoritàries.

Quina llengua parles en les següents situacions? (%)

Situació	% de llengua que utilitzen ells en aquestes situacions														
	Sempre en estonià			Més en estonià que en rus			Tant en estonià com en rus			Més en rus que en estonià			Sempre en rus		
	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS	Total	L1EST	L1RUS
A la feina/lloc d'estudis	49	53	19	41	42	44	5	4	6	2	1	11	2	0	19
Al carrer a Tallin (quan necessites info)	47	51	22	45	44	50	5	4	11	2	1	6	1	0	6
Al carrer a la resta d'Estònia (quan necessites info)	54	59	22	40	38	50	4	2	22	1	1	6	0	0	0
Al cine	81	89	29	15	11	41	1	0	12	1	0	6	1	0	12
Al restaurant	78	85	33	18	15	39	1	0	11	1	0	6	1	0	11
Al pub o disco	75	81	23	21	19	31	2	0	23	2	0	15	1	0	8
En quina llengua llegeixes el diari?	80	91	6	10	9	12	4	0	29	4	0	35	2	0	18
En quina llengua llegeixes revistes?	77	88	6	12	10	13	4	2	25	4	0	38	2	0	19
En quina llengua escoltes música?	68	77	0	17	19	0	3	2	7	9	2	64	3	0	29
En quina llengua escoltes DVDs?	63	73	0	19	22	0	3	2	13	9	2	56	5	1	31
En quina llengua escoltes la ràdio?	77	86	24	11	10	6	5	3	18	5	0	41	1	0	12
En quina llengua mires la televisió?	54	63	6	31	35	0	5	2	22	7	0	50	3	0	22

SEGONA PART³

Valor de l'estonià:

Molt important: 100 / Important: 67 / Poc important: 33 / Gens important: 0

	Total	L1RUS	L1EST
Valor estonià en activitats socials	83	72	85
Valor estonià en activitats laborals	85	97	83
Valor estonià en el temps lliure	62	50	64
Valor estonià en activitats intel·lectuals	89	82	90

³ Hem resumit totes les activitats plantejades en quatre variables, segons si es referien a activitats de caràcter social (per fer nous amics, per ser ben vist, per viure a Estònia, per educar als fills, per comprar, per parlar per telèfon, per ser acceptat en la societat, per parlar amb els amics, per parlar amb companys de feina i per parlar amb els veïns), activitats de tipus laboral (per guanyar més diners, per trobar una bona feina), activitats relacionades amb el temps lliure (per veure la televisió, per veure DVDs, per cantar, per fer esport), o bé segons si eren activitats relacionades amb algun tipus de treball intel·lectual (per llegir, per escriure, per ser més intel·ligent, per fer exàmens).

TERCERA PART

Actituds vers l'estonià:

Totalment d'acord: 100

D'acord: 75

Ni d'acord, ni en desacord: 50

En desacord: 25

Totalment en desacord: 0

	Total	LIRUS	L1EST
M'agrada sentir parlar estonià	89	69	92
Prefereixo mirar la televisió en rus més que no pas en estonià	31	81	22
S'hauria d'ensenyar estonià a tots els nens d'Estònia	95	92	96
Invertir diners per desenvolupar l'estonià és una pèrdua de temps i de diners	14	43	10
M'agrada parlar estonià	92	72	96
Aprendre estonià és complicat	67	74	66
Hi ha moltes altres llengües que valen la pena estudiar, més que no pas l'estonià	53	56	51
Cada dia tinc moltes possibilitats de practicar estonià	93	58	97
No val la pena aprendre estonià	14	25	12
L'estonià no té lloc en el món actual	24	39	22
L'estonià està amenaçat perquè a Estònia molta gent parla anglès	47	39	49
L'estonià és important per ser acceptat com a part de la societat estoniana	89	76	91
Cal desenvolupar l'estonià	79	66	81
No és necessari que tots els nens aprenguin estonià obligatòriament	15	24	13
Vull que l'estonià segueixi sent l'única llengua oficial d'Estònia	84	31	93
És difícil estudiar ciències en estonià	49	56	47
Un és més ben valorat si parla estonià	54	57	54
Per mi, és important que amb la meva parella parlem en estonià	74	34	80
M'agradaria que els meus fills parlessin bé l'estonià	93	88	94

QUARTA PART

Actituds vers el rus i l'estonià:

Molt d'acord: 100 / D'acord: 75 / Ni d'acord ni en desacord: 50 / En desacord: 25 / Totalment en desacord: 0

	Total	LIRUS	L'EST
És important saber parlar tant estonià com rus	78	86	77
A Estònia només fa falta saber una llengua	50	19	55
Si saps parlar estonià i rus, aleshores ets una persona més intel·ligent	83	72	85
És complicat pels nens aprendre tant estonià com rus	34	38	33
Si parles estonià i rus, això segur que t'ajuda a trobar una feina millor	87	99	85
És important saber escriure en estonià i en rus	78	90	77
A totes les escoles d'Estònia s'hauria d'aprendre igual de bé tant l'estonià com el rus	76	85	75
En els espais públics, l'estonià i el rus són igualment importants	68	78	66
Dominar les dues llengües no és complicat	63	51	63
Em sap greu per les persones que no dominen les dues llengües	63	64	63
Els nens, a Estònia, haurien d'aprendre a llegir tant en estonià com en rus	69	76	68
Les persones que poden parlar les dues llengües són més intel·ligents	84	88	84
Les persones que poden parlar les dues llengües tenen més facilitats per fer nous amics	81	78	81
Dominar les dues llengües és una característica més aviat de les velles generacions que no pas de les joves	69	64	71
Si parles les dues llengües, tens més possibilitats de ser promocionat a la feina	77	88	75
Els nens poden aprendre sense dificultats tant estonià com rus com a llengua estrangera, al mateix temps que l'anglès	72	68	72
Tant l'estonià com el rus haurien de ser importants a Estònia	54	86	49
Pots guanyar un sou més bo si parles les dues llengües	67	83	64
No m'agradaria que el rus fos més desenvolupat que l'estonià	72	47	76
M'agradaria ser considerat parlant tant d'estonià com de rus	65	74	62
Tothom a Estònia hauria de parlar estonià i rus	49	67	47
M'agradaria que els meus fills sabessin parlar tant estonià com rus	76	89	74
Les dues llengües poden conviure a Estònia	61	83	57
Parlant una llengua n'hi ha prou per viure a Estònia	49	25	52

CINQUENA PART

Els resultats d'aquesta part es presenten en %

9. Mitjana d'edat: 33

10. Sexe:

- a. Home: 19
- b. Dona: 81

11. L1:

- a. Estonià: 85
- b. Rus: 13
- c. Altra (bilingües: 2)

12. Llengua que estudien a l'escola d'idiomes:

- a. Anglès: 34
- b. Espanyol: 18
- c. Francès: 1
- d. Alemany: 12
- e. Rus: 15
- f. Estonià: 4
- g. Italià: 5
- h. Japonès: 0
- i. Suec: 7
- j. Finès: 5

13. Motius pels quals l'estudien:

- a. Motius laborals: 29
- b. Motius familiars: 1,5
- c. Motius culturals: 22
- d. Altres motius: 20
- e. Motius laborals + culturals: 27

14. Altres llengües que parlen i en quin nivell:

	Molt bé (C1)	Bé (B2)	Intermedi (B1)	Elemental (A2)	Principiant (A1)	Res
Estonià	40	15	10	15	0	20
Rus	10	15	36	9	25	5
Anglès	22	24	24	14	12	4
Alemany	2	2	6	13	24	52
Francès	0	1	4	1	11	84
Espanyol	0	1	1	3	24	71
Suec/Finès	4	9	13	2	15	57

Usuaris independents d'altres llengües (segons la seva L1), %:

		Altres llengües						
		<i>Rus</i>	<i>Estonià</i>	<i>Anglès</i>	<i>Alemanys</i>	<i>Francès</i>	<i>Espanyol</i>	<i>Finès/Suec</i>
L1	Rus		52	43	5	0	0	0
	Estonià	33		40	6	3	1	16
	Bilingües	30	30	20	10	0	0	10

15. Si tinguessis la oportunitat, quina altra llengua estudiaries?

Espanyol: **41 (27,33%)**

Francès: **26 (17,33%)**

Alemanys: **14 (9,3%)**

Finès: **12 (8%)**

Rus: **10 (6,66%)**

Anglès: **9 (6%)**

Suec: **8 (5,33%)**

Japonès: **6 (4%)**

Xinès: **4 (2,66%)**

Àrab: **3 (2%)**

Noruec: **1 (0,66%)**

Portuguès: **1 (0,66%)**

Català: **1 (0,66%)**

Grec: **1 (0,66%)**

Annex 5: Les enquestes de Barcelona

ENQUESTA D'USOS I ACTITUDS LINGÜÍSTIQUES:

L'enquesta que teniu a les vostres mans ha estat preparada per en Josep Soler Carbonell. Les dades que s'hi demanen seran només utilitzades per al seu treball de doctorat. Només en la cinquena part s'hi demanen dades personals com l'edat o el sexe, però són per a usos estadístics. Moltes gràcies per la vostra ajuda!

PRIMERA PART

Les preguntes següents estan relacionades amb els vostres usos lingüístics. Sisplau, contesteu de manera tan sincera com pugueu. No hi ha respostes ni "correctes" ni "incorrectes". On la pregunta no apliqui al vostre cas, deixeu la casella en blanc (per exemple, si no teniu germans ni germanes, etc.).

En quina llengua parles TU amb aquestes persones? Tria una de les següents possibilitats:

	Sempre en català	Més en català que en castellà	Tant en català com en castellà	Més en castellà que en català	Sempre en castellà	En una altra llengua (quina?)
Pare						
Mare						
Germans/es						
Amics						
Coneguts						
Companys de feina/classe						
Veïns						
Forasters						

En quina llengua parlen aquestes persones AMB TU?

	Sempre en català	Més en català que en castellà	Tant en català com en castellà	Més en castellà que en català	Sempre en castellà	En una altra llengua (quina?)
Pare						
Mare						
Germans/es						
Amics						
Coneguts						
Companys de feina/classe						
Veïns						
Forasters						

Quina llengua utilitzes en les següents situacions?

	Sempre en català	Més en català que no en castellà	Tant en català com en castellà	Més en castellà que en català	Sempre en castellà	En una altra llengua (quina?)
A la feina/lloc d'estudis						
Al carrer (a Barcelona, quan has de demanar informació)						
Al carrer (en algun altre lloc de Catalunya)						
Al cine						
Al restaurant						
Als pubs/discoteques						
Per llegir diaris						
Per llegir revistes						
Per escoltar música						
Per veure DVD						
Per escoltar la ràdio						
Per veure la televisió						

Comentaris:

SEGONA PART

Com d'important creus que és **el català** en les següents situacions? Recorda que no hi ha respostes ni “correctes” ni “incorrectes”

	Important	Més aviat important	Més aviat no important	No important
Per fer amics				
Per guanyar un bon sou				
Per llegir				
Per escriure				
Per veure la televisió o DVD				
Per trobar una bona feina				
Per tenir una bona formació				
Per ser vist amb bons ulls				
Per viure a Catalunya				
Per cantar (per exemple, amb els amics)				
Per fer esport				
Per educar els fills				
Per anar de compres				
Per trucar per telèfon				
Per fer exàmens				
Per ser acceptat a la societat				
Per parlar amb els amics				
Per parlar amb els companys de feina				
Per parlar amb els veïns				

TERCERA PART

A continuació se us presenten algunes afirmacions sobre **el català**. Si us plau, digueu si hi esteu d'acord o no marcant una creu a la columna corresponent. No hi ha respostes “correctes” ni “incorrectes”. Trieu una de les següents opcions:

TA (Totalment d'Acord)

A (d'Acord)

NAND (Ni d'Acord Ni en Desacord)

D (Desacord)

TD (Totalment Desacord)

	TA	A	NAND	D	TD
M'agrada sentir parlar en català					
Prefereixo veure la televisió en castellà que no pas en català					
La immersió lingüística a Catalunya hauria d'aplicar-se també a secundària					
Invertir recursos en el desenvolupament del català és una pèrdua de temps i de diners					
M'agrada parlar en català					
És difícil aprendre català					
Hi ha llengües més útils d'aprendre que no pas el català					
Durant el dia, tinc moltes possibilitats de practicar el català					
No val la pena aprendre català					
El català no té lloc en el món actual					
El català es troba en perill perquè a Catalunya tothom sap parlar castellà					
El català és un element essencial per integrar-se plenament a la societat catalana					
Cal destinar recursos tècnics i econòmics per al desenvolupament del català (perquè s'inclougi en traductors automàtic, per exemple, etc.)					
No és necessari que els nens estudiïn català					
M'agradaria que el català fos l'única llengua oficial de Catalunya					
És difícil estudiar segons quines matèries en català					
Si parles català, la gent té una opinió positiva de tu					
Per mi, és important que la meua parella parli català					
M'agradaria que els meus fills parlessin bé en català					

QUARTA PART

A continuació se us presenten algunes afirmacions en relació amb **el català i el castellà**. Si us plau, digueu si hi esteu d'acord o no marcant una creu a la columna corresponent. No hi ha respostes "correctes" ni "incorrectes". Trieu una de les següents opcions:

TA (Totalment d'Acord)

A (d'Acord)

NAND (Ni d'Acord Ni en Desacord)

D (Desacord)

TD (Totalment Desacord)

	TA	A	NAND	D	TD
És important saber parlar tant català com castellà					
Es pot viure a Catalunya parlant només una llengua					
Si parles català i castellà, aleshores ets més intel·ligent					
És difícil pels nens aprendre català i castellà perquè se'ls barregen conceptes					
Saber parlar català i castellà t'ajuda molt a poder trobar feina					
És important saber escriure en català i en castellà					
Totes les escoles de Catalunya haurien d'ensenyar igual de bé tant català com castellà					
En els llocs públics, el català i el castellà són essencials					
Ser bilingüe no és una complicació					
Em sap greu per aquelles persones que no saben parlar les dues llengües					
Els nens a Catalunya haurien d'aprendre a llegir tant en català com en castellà					
Les persones saben més coses si poden parlar les dues llengües					
Les persones que parlen les dues llengües tenen més possibilitats de fer amics nous					
El domini de les dues llengües és una característica més aviat de les generacions més grans					
Si parles les dues llengües tens més possibilitats de ser promocionat a la feina					
Els nens poden aprendre sense dificultat català, castellà i anglès com a llengua estrangera					
Tant el català com el castellà haurien de ser importants, a Catalunya					
Pots guanyar un millor sou si parles les dues llengües					
No m'agradaria que la presència del castellà fos més gran que la del català, a Catalunya					
Voldria que se'm considerés parlant tant de català com de castellà					
Tothom a Catalunya hauria de parlar català i castellà					
M'agradaria que els meus fills parlessin les dues llengües igual de bé					
Les dues llengües poden conviure amb normalitat a Catalunya					
Sabent només una llengua n'hi ha prou per viure a Catalunya					

Comentaris sobre la Segona, Tercera i Quarta part:

CINQUENA PART

1. Quants anys tens?
2. Ets...
 - a. Home
 - b. Dona
3. Quina és la teva llengua materna?
 - a. Català
 - b. Castellà
 - c. Una altra (quina?)
4. Quina llengua estudies a l'Escola d'Idiomes?
 - a. Anglès
 - b. Alemany
 - c. Francès
 - d. Italià
 - e. Rus
 - f. Japonès
 - g. Àrab
 - h. Amazic
 - i. Xinès
 - j. Una altra (quina?)
5. Per què estudies aquesta llengua?
 - a. Per motius laborals
 - b. Per motius familiars
 - c. Per interès cultural
 - d. Per alguna altra raó (quina?)
6. Quines altres llengües saps parlar? Indica'n el nivell, sisplau:

	Llengua materna	Molt bo (C1)	Bo (B2)	Intermedi (B1)	Elemental (A2)	Principiant (A1)
Català						
Castellà						
Anglès						
Alemany						
Francès						
Italià						
Una altra (quina?)						

7. Si poguessis estudiar una altra llengua quina triaries? Per què?

8. Ordena la següent llista de llengües d'Europa segons el nombre de parlants que creus que tenen de major a menor:

Noruec, suec, finès, danès, estonià, hongarès, eslovè, gal·lès, grec, català, lituà, ucraïnès, bielorús, txec, serbocroat, eslovac, búlgar.

9. Creus que les llengües petites i mitjanes sobreviuran en la globalització? Què t'ho fa pensar?

10. Si hi ha algun comentari que vulguis afegir, qualsevol cosa, ara és el moment:

MOLTES GRÀCIES!

Annex 6: Resultats de les enquestes de Barcelona

PRIMERA PART

En quina llengua parles **TU** amb aquestes persones? (%)

Interlocutor	% de llengua que utilitzen ells amb l'interlocutor																							
	Sempre en català				Més en català que en castellà				Tant en català com en castellà				Més en castellà que en català				Sempre en castellà				En una altra llengua (quina?)			
	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING
Pare	58	97	4	43	2	2	0	5	3	1	0	9	4	0	5	9	33	0	91	32	1	0	2	2
Mare	59	100	3	48	1	0	0	5	0	0	0	2	4	0	2	18	35	0	95	25	0	0	0	2
Germans/es	62	100	4	59	1	0	0	7	1	0	2	3	1	0	2	3	34	0	92	28	0	0	0	0
Amics	17	33	3	0	31	46	9	30	33	18	41	59	12	2	29	7	6	0	17	5	1	1	2	0
Coneguts	11	19	6	0	29	51	6	20	42	27	46	68	11	2	24	11	5	0	15	0	1	1	3	0
Companyes feina/classe	19	32	8	5	43	49	29	55	26	16	36	32	6	2	11	7	5	0	15	2	0	0	2	0
Veïns	21	34	8	14	25	40	9	16	29	19	30	50	14	6	23	18	10	0	30	2	0	1	0	0
Forasters	5	11	0	0	12	20	4	7	25	21	20	38	30	36	22	29	15	3	36	9	13	9	17	18

En quina llengua parlen aquestes persones **AMB TU**? (%)

Interlocutor	% de llengua que utilitzen ells amb l'interlocutor																							
	Sempre en català				Més en català que en castellà				Tant en català com en castellà				Més en castellà que en català				Sempre en castellà				En una altra llengua (quina?)			
	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING
Pare	58	94	3	45	2	2	0	5	3	2	0	7	4	1	3	9	33	1	91	32	1	0	2	2
Mare	58	98	2	48	1	0	0	7	1	1	2	2	3	0	3	11	36	1	94	30	0	0	0	2
Germans/es	60	94	4	53	1	0	0	3	3	1	2	10	2	1	4	3	33	0	90	30	0	0	0	0
Amics	17	34	3	0	33	48	11	32	33	16	44	59	10	1	27	5	5	0	14	5	1	1	2	0
Coneguts	8	13	5	0	27	49	6	12	50	36	56	74	11	1	24	14	3	0	9	0	0	1	0	0
Companyes feina/classe	14	21	9	2	43	52	56	52	33	25	41	36	8	2	17	7	2	0	6	2	0	0	2	0
Veïns	15	27	6	5	24	32	11	27	35	30	35	45	19	11	26	23	7	0	23	0	0	1	0	0
Forasters	0	1	0	0	6	12	0	2	26	18	30	36	38	51	25	27	17	9	30	16	13	8	15	20

Quina llengua utilitzes en les següents situacions? (%)

Situació	% de llengua que utilitzen ells en aquestes situacions																							
	Sempre en català				Més en català que en castellà				Tant en català com en castellà				Més en castellà que en català				Sempre en castellà				En una altra llengua (quina?)			
	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING	Total	LICT	LICS	BILING
A la feina/lloc d'estudis	24	35	16	11	44	49	31	52	22	12	26	34	5	1	13	2	2	0	7	0	3	3	6	0
Al carrer (a Barcelona, quan has de demanar informació)	23	32	14	20	34	38	23	43	25	24	27	23	12	5	21	14	5	0	15	0	0	0	0	0
Al carrer (en algun altre lloc de Catalunya)	32	47	17	20	33	37	23	40	19	11	26	24	8	3	17	7	7	0	18	7	1	1	0	2
Al cine	31	49	14	18	21	29	8	22	19	10	25	27	16	8	22	24	12	4	30	2	2	0	2	7
Al restaurant	24	36	14	16	24	34	6	27	25	17	29	36	18	12	26	18	8	0	25	2	0	0	0	0
Als pubs/discoteques	19	32	8	10	18	23	8	19	22	20	21	26	29	23	32	38	12	1	32	7	0	0	0	0
Per llegir diaris	10	20	0	2	19	31	4	18	29	24	33	31	28	18	36	38	11	6	22	7	2	0	4	4
Per llegir revistes	6	11	0	2	9	15	0	9	28	24	30	32	34	35	30	39	18	11	32	14	5	3	5	7
Per escoltar música	2	4	0	0	4	8	0	2	22	33	15	9	20	14	31	20	11	2	18	16	41	38	35	53
Per veure DVD	2	4	0	0	1	3	0	0	16	19	14	10	31	37	22	33	27	14	45	31	22	22	19	25
Per escoltar la ràdio	13	23	5	5	21	30	8	20	42	33	52	48	15	11	22	14	7	2	12	9	2	1	2	5
Per veure la tele	6	11	2	0	21	30	9	19	44	44	44	43	19	10	29	26	6	1	12	9	4	4	5	4

SEGONA PART⁴

Valor del català:

Molt important: 100

Important: 67

Poc important: 33

Gens important: 0

	Total	L1CAT	L1ESP	BILING
Valor del català en activitats socials	64	72	56	59
Valor del català en activitats laborals	67	68	66	65
Valor del català en el temps lliure	40	47	33	35
Valor del català en activitats intel·lectuals	74	81	68	69

⁴ Hem resumit totes les activitats plantejades en quatre variables, segons si es referien a activitats de caràcter social (per fer nous amics, per ser ben vist, per viure a Catalunya, per educar als fills, per comprar, per parlar per telèfon, per ser acceptat en la societat, per parlar amb els amics, per parlar amb companys de feina i per parlar amb els veïns), activitats de tipus laboral (per guanyar més diners, per trobar una bona feina), activitats relacionades amb el temps lliure (per veure la televisió, per veure DVDs, per cantar, per fer esport), o bé segons si eren activitats relacionades amb algun tipus de treball intel·lectual (per llegir, per escriure, per ser més intel·ligent, per fer exàmens).

TERCERA PART

Actituds vers el català:

Totalment d'acord: 100

D'acord: 75

Ni d'acord ni en desacord: 50

En desacord: 25

Totalment en desacord: 0

	Total	LICAT	LIESP	BILING
M'agrada sentir parlar en català	86	97	74	81
Prefereixo veure la televisió en castellà que no pas en català	39	27	52	45
Invertir recursos en el desenvolupament del català és una pèrdua de temps i de diners	16	8	24	23
M'agrada parlar en català	89	99	72	88
És difícil aprendre català	37	32	37	45
Hi ha llengües més útils d'aprendre que no pas el català	56	46	67	63
Durant el dia, tinc moltes possibilitats de practicar el català	87	92	79	87
No val la pena aprendre català	12	6	19	15
El català no té lloc en el món actual	20	12	29	26
El català es troba en perill perquè a Catalunya tothom sap parlar castellà	42	51	29	40
El català és un element essencial per integrar-se plenament a la societat catalana	73	76	69	71
Cal destinar recursos tècnics i econòmics per al desenvolupament del català (perquè s'inclogui en traductors automàtics, per exemple, etc.)	76	89	61	68
No és necessari que els nens estudiïn català	8	3	19	7
M'agradaria que el català fos l'única llengua oficial de Catalunya	40	61	15	29
És difícil estudiar segons quines matèries en català	22	18	28	22
Si parles català, la gent té una opinió positiva de tu	54	55	55	48
Per mi, és important que la meua parella parli català	53	73	28	43
M'agradaria que els meus fills parlessin català	88	97	73	91

QUARTA PART

Actituds vers el català i el castellà:

Totalment d'acord: 100

D'acord: 75

Ni d'acord ni en desacord: 50

En desacord: 25

Totalment en desacord: 0

	Total	L1CAT	L1ESP	BILING
És important saber parlar tant català com castellà	92	93	89	93
Es pot viure a Catalunya només en català	51	59	41	49
Si parles català i castellà, aleshores ets més intel·ligent	30	33	23	36
És difícil pels nens aprendre català i castellà perquè se'ls barregen conceptes	18	13	21	24
Saber parlar català i castellà t'ajuda molt a poder trobar feina	82	83	83	81
És important saber escriure en català i en castellà	91	94	86	90
Totes les escoles de Catalunya haurien d'ensenyar igual de bé tant català com castellà	85	83	87	88
En els llocs públics, el català i el castellà són essencials	79	77	82	81
Ser bilingüe no és una complicació	88	93	87	81
Em sap greu per aquelles persones que no saben parlar les dues llengües	63	71	53	59
Els nens a Catalunya haurien d'aprendre a parlar tant en català com en castellà	89	91	86	87
Les persones saben més coses si poden parlar les dues llengües	66	69	60	68
Les persones que parlen les dues llengües tenen més possibilitats de fer amics nous	63	67	58	64
El domini de les dues llengües és una característica més aviat de les generacions adultes	25	22	27	27
Si parles les dues llengües tens més possibilitats de ser promocionat a la feina	73	73	73	71
Els nens poden aprendre sense dificultat català, castellà i anglès com a llengua estrangera	88	91	85	84
Tant el català com el castellà haurien de ser importants, a Catalunya	78	73	83	83
Pots guanyar un millor sou si parles les dues llengües	65	63	67	66
No m'agradaria que la presència del castellà fos més gran que la del català, a Catalunya	75	91	50	72
Voldria que se'm considerés parlant tant de català com de castellà	76	71	80	81
Tothom a Catalunya hauria de parlar català i castellà	76	81	65	79
M'agradaria que els meus fills parlessin les dues llengües igual de bé	89	92	84	91
Les dues llengües poden conviure amb normalitat a Catalunya	81	76	87	83
Parlant només el castellà n'hi ha prou per viure a Catalunya	43	37	52	42
No m'agrada que a Catalunya la gent canviï de llengua i es posi a parlar en castellà des del moment que perceben que aquella persona no és un parlant natiu de la llengua catalana	59	74	41	51

CINQUENA PART

Els resultats d'aquesta part es presenten en %

1. Mitjana d'edat: 25,15 anys.
2. Sexe:
 - a. Home: 30,66
 - b. Dona: 69,33
3. Quina és la primera llengua que vas aprendre a casa?
 - a. Català: 46,69
 - b. Castellà: 29,71
 - c. Totes dues: 20,75
 - d. Una altra (quina?): 2,83
4. Quina llengua estudies a l'Escola d'Idiomes? (Pots marcar més d'una opció)
 - a. Anglès 51
 - b. Alemany 32
 - c. Francès 20
 - d. Italià 11
 - e. Rus
 - f. Japonès 0,5
 - g. Àrab
 - h. Amazic
 - i. Xinès 0,5
 - j. Una altra (quina?)
5. Per què estudies aquesta llengua? (Pots marcar més d'una opció)
 - a. Per motius laborals: 13
 - b. Per motius familiars: 4
 - c. Per interès cultural: 40
 - d. Per alguna altra raó (quina?): 10
 - e. Per motius laborals + culturals: 39

6. Quines altres llengües saps parlar? Indica'n el nivell, sisplau:

	Llengua materna	Molt bo (C1)	Bo (B2)	Intermedi (B1)	Elemental (A2)	Principiant (A1)	Nul
Català*	33	48	13	2	2	2	2
Castellà**	23	68	9	0	0	0	0
Anglès	0	30	47	18	3	1	1
Alemany	0	3	5	8	12	16	57
Francès	0	6	10	14	15	19	37
Italià	0	1	6	2	5	11	75
Una altra (quina?)	0	0	0	1	1	3	94

*Només es computa als que han indicat la resposta b en la pregunta 3.

**Només es computa als que han indicat la resposta a en la pregunta 3.

7. Si ara poguessis estudiar una altra llengua, quina triaries?

	Total	L1CAT	L1ESP	BILING
Anglès	5	3	12	4
Alemanys	18	18	24	19
Francès	27	31	34	19
Italià	15	18	17	11
Àrab	7	8	7	7
Xinès	12	11	20	11
Japonès	5	3	15	4
Altra	10	5	22	11

8. Ordena la següent llista de llengües d'Europa segons el nombre de parlants que creus que tenen de major a menor:

Noruec, suec, finès, danès, estonià, hongarès, eslovè, gal·lès, grec, català, lituà, ucraïnès, bielorús, txec, serbo-croat, eslovac, búlgar.

El català es trobava exactament en la posició intermèdia (9 de 17). La següent taula mostra en quin percentatge el van col·locar en cada posició dividit per parlants.

L1CAT	Posició 1-3	24,4
L1CAT	Posició 4-7	17,8
L1CAT	Posició 8-10	10
L1CAT	Posició 11-13	14,4
L1CAT	Posició 14-17	33,3
L1ESP	Posició 1-3	21,1
L1ESP	Posició 4-7	39,5
L1ESP	Posició 8-10	13,2
L1ESP	Posició 11-13	7,9
L1ESP	Posició 14-17	18,4
BILING	Posició 1-3	13,3
BILING	Posició 4-7	36,7
BILING	Posició 8-10	16,7
BILING	Posició 11-13	13,3
BILING	Posició 14-17	20

La següent taula mostra en quina posició estimada de mitjana van col·locar el català, també dividit per L1:

	Total	L1CAT	L1ESP	BILING
Posició estimada mitjana	8	8	7,7	8,3